

6

tuổi ngọc

Số 6 tháng 6 năm 1964
Rừng Sưa nằm trong
độc phẩm ngọc trong
đàn hương tay trái
đốt lửa và lửa thật
bên cửa ngõ

CAY TRE

hội
quán

*nơi gặp gỡ lý tưởng
của tuổi trẻ hôm nay*

- Mỗi đêm thứ sáu sinh hoạt
văn nghệ của anh em Quán Văn ngày xưa.
- Sinh hoạt văn nghệ mỗi đêm
thứ bảy, chủ nhật từ 19 giờ 30.
- NHỮNG NGÀY KHÁC MỞ CỬA
TỪ 8 GIỜ ĐẾN 22 GIỜ

Hội Quán Cây Tre

2 bis Đinh Tiên Hoàng SAIGON

giá 40đ.

tuổi ngọc

TUẦN BÁO CỦA TUỔI VỪA LỚN

DUYÊN ANH

ĐÌNH TIẾN LUYỆN, TỬ KẾ TƯỜNG

ĐẶNG XUÂN CÔN

NGUYỄN MAI

những bài thơ hay phổ nhạc   nguyên nương nghiệm
quán trọ tuổi trẻ   vũ thiên chương
thế mới là tình yêu   nguyên nguyên
giòng sông ngoan hiền   bích thanh
ngày tháng mỏng   uyên
dưới bàn học   phạm thị mây thu
trên những con đường   trương thị ngọc dung
                                              khuê việt trường

từ hoài tấn ● hạ phúc trâm ● vũ khuê huyền ● mi
sa ● nguyên đẳng hà ● lilas ● nguyên thị kim
hạnh ● ngọc cầm ● châm khanh ● hoàng cầm hà.

ngựa chững trong sân trường
huyền xưa
áo hiệu thư
trong nhật ký của quỳnh

nhìn xuống cuộc đời	tỏa soạn và bận đọc viết
bông hồng cho tình đầu	trầm sơn—thương thủy thủy
	huong — truong đình thu
sưu tầm	linh việt
bệnh mới lớn	bác sĩ tuần anh
ngọc thân ái	ngọc
chạp phô tuổi ngọc	kiến vàng
tay ngà	phượng
tuần lễ của bạn	sao vân

Tòa soạn trị sự 38 Phạm Ngũ Lão Saigon — Đ.T. : 23.595

Biên Lai số 597/BTT/NBC ngày 24-4-1971

TUẦN BÁO RA NGÀY THỨ NĂM

TƯỜNG TRÌNH HÀNG THÁNG

Tuổi Ngọc đã đến với bạn 6 số. Tôi thấy có bốn phần phải tường trình cùng bạn kết quả của hơn một tháng làm việc trên căn gác sếp của nhà in, nơi gọi là tòa soạn và trị sự Tuổi Ngọc. Một đoạn văn, tôi đã đọc trong cuốn giảng văn, diễn tả những người nhà quê chạy giặc, đêm đêm lên về gieo mạ, chờ mạ lên cao, lên về cấy và trông đợi tương lai trên bông lúa vàng đầy đồng. Anh em chúng tôi—ít lắm, có bốn đứa—chính là hình của những người nhà quê gieo mạ đêm tối. Trở ngại không phải là hòng súng, là hàng rào kẽm gai thù mà chỉ là thiếu thốn phương tiện và kiên nhẫn. Chúng tôi đã thề với nhau. Rằng không để chết tuần báo Tuổi Ngọc dù người chủ biên có bị chết, bị đốt cháy bởi lý do nào đó. Vậy kiên nhẫn đã thừa, phương tiện sẽ đủ nếu bạn tiếp tục đọc và quảng cáo nhiều người đọc Tuổi Ngọc. Số 1 báo cũ đã trả về. Chưa rõ kết quả chính thức nhưng không sợ lỗ vốn. Chỉ cần hòa vốn, Tuổi Ngọc sẽ xuất hiện đều đều, đúng hẹn. Thỉnh thoảng sẽ có một số đặc biệt như số 5. Tới số 24, tình trạng khả quan, Tuổi Ngọc sẽ tăng thêm 16 trang in ộp xét truyện tranh tuyệt vời của Hồ Đắc Ngọc, bảo đảm không thua «bạn» Lisette. Đẹp hơn là dạng khác. Số 8, Tuổi Ngọc giới thiệu tài năng Hồ Đắc Ngọc bằng truyện tranh Thời của một đời. Một vài thay đổi nhỏ: Thế Nam bạn công vụ, người «chữa» bệnh mới lớn giúp bạn sẽ là Nguyễn Tuấn Anh, Phương rút lui chờ tòa soạn mời người giúp tay ngà của bạn làm bếp, làm đáng. Lâu lâu sẽ viết về một giọng hát kéo hểt giọng hát. Lâu lâu sẽ viết về một nhạc sĩ, họa sĩ, văn sĩ, thi sĩ. Số 7, Tuổi Ngọc sẽ dành nhiều trang, bớt vài mục, trả lời tất cả thư của bạn đọc đề số 8, năm nhà văn nổi liếng viết về tình đầu của họ. Cuối cùng, vì lý do đang chạy, máy bị hỏng, bút chữ bị cày tung nửa khỏa gồm các trang 17, 20 21, 24 41, 44, 45, 48, nhằm ngày chủ nhật, thợ máy và thợ chữ tự sửa bài sắp lại, anh em tòa soạn vắng mặt, nên vài ngàn số báo bị lỗi đầm đìa. Thẻ thăm nhất là trang 17, từ giọng số 17 đến giọng thứ 38. Xin cáo lỗi cùng bạn đọc. Tuổi Ngọc số 6 xui xẻo quá, ngày vụ kể trên có vụ in lộn khuôn mất ngót 300 số báo. Tường trình để bạn đọc rõ.

nhìn xuống cuộc đời

Để phân biệt lối nhìn xuống cuộc đời của tòa soạn và bạn đọc, hai ông thư ký tòa soạn của Tuổi Ngọc bèn « chế » ra sáng kiến là : bút hiệu của anh em tòa soạn in chữ nghiêng, bút hiệu của bạn ngọc in chữ đậm. Vậy cuối mỗi « cái nhìn » bạn ngọc thấy ký bút hiệu chữ đậm thì xin hiểu « cái nhìn » đó là của bạn ngọc. Tòa soạn chịu trách nhiệm tinh thần về những « cái nhìn » của bạn ngọc xuống cuộc đời. Vì lý do kỹ thuật, bất cứ « cái nhìn » của tòa soạn hay của bạn ngọc đều không có xuống giọng. Đi thẳng một mạch.

---

tuổi trẻ và ma túy

Ung nhọt của nhiều tỉnh lỵ, thị xã, thành phố lúc này là vấn đề ma túy. Vấn đề này chắc chắn là một vấn đề hệ trọng. Và hệ trọng nhất trong vấn đề này là tuổi trẻ dùng ma túy, nghiện ngập ma túy. Trước hết vì đua đòi, vì không hiểu nổi một hậu quả đang tàn nhẫn đón đợi. Từ nhiều

năm nay Sài Gòn bao giờ cũng là nơi phát sinh những phong trào chịu ảnh hưởng từ phương Tây, kể đó, với những loạt bài phóng sự vô trách nhiệm hầu bán báo, tuổi trẻ ở các tỉnh lỵ, qua những bài phóng sự, hình ảnh nhìn thấy, vì còn non kém đã lấy việc theo kịp các phong trào phát sinh từ Saigon là niềm kiêu hãnh. Thật đáng buồn. Trước đây qua những phong trào du dương, truy lạc đã làm những người hằng lưu tâm tới tuổi trẻ lo sợ, nhưng nếu phải lo sợ và cần thiết lo sợ cho tuổi trẻ, có lẽ không lúc nào hơn lúc này. Lúc của tuổi trẻ đang đua đòi dùng ma túy như tại Nha Trang, Đà Nẵng, Saigon, và khắp các nơi. Lo sợ cho tuổi trẻ vì chỉ tưởng tượng ra họ trong những ngày sắp tới người ta đã hình dung thấy những kẻ dơ bẩn từ thể xác đến phẩm cách (đúng ra quá nhiều người nghiện ngập đã làm cho họ không còn phẩm cách trong những lúc thể xác đòi thuốc). Năm ngoái, và gần đây, chính quyền có công bố chiến dịch bài trừ ma túy, nhưng chừng như kết quả đã không đi tới đâu. Thiết tưởng, một chiến dịch quan trọng như thế phải được thi hành tích cực hơn nữa. Có hẳn một sắc luật nghiêm khắc cho những người tuổi trẻ. Mặt khác, về tâm lý phải có bona phận tạo ra cho họ một không khí trong sạch thuận tiện. Riêng với những người trẻ tuổi nghiện ma túy, chúng ta cần thương xót họ biết mấy. Vì họ hoặc đang hoặc đã trở thành những người vô cùng tội tệ khốn khổ. Việc mô tả rằng hút Marijuana, bạch phiến là để vượt ra khỏi thực tại, được sống trong một thế giới bay bổng (phi) thật ra chỉ là một cách lừa bịp những người chưa dùng và để tỏ ra mình « ăn chơi » hơn kẻ khác.

Thật không có sự nhẹ dạ nào đáng tội nghiệp hơn. Dùng ma túy, chắc chắn như hai cộng hai là bốn, sẽ trở thành nạn nhân của ma túy, tác hại đến chính bản thân, gia đình mình và tương lai tổ quốc. Nhân danh một người trẻ tuổi, tôi mong rằng mọi người tuổi trẻ đã nghĩ và sẽ nghĩ như tôi. (Nguyễn Mai)

---

giới thiệu sách báo phim ảnh và băng nhạc

Tuần báo Tuổi Ngọc sẵn sàng và hoan hỉ giới thiệu sách, báo, phim ảnh, băng nhạc mới phát hành, miễn là nhận được sách, báo, băng nhạc để « có đồ » giới thiệu. Phim, kịch thì phải được giấy mời đi coi mới viết được bài. Tuần này. Tuổi Ngọc vừa nhận được *Tiếng võ san hô*, thi phẩm của Trần Lưu Nguyễn. *Con gái lập thơ* của Dạ Sầu Vĩnh Thụy và Trần Thế Diêm Sinh. *Võ Đang*, cuốn sách dạy các thế võ của Nam Anh. Xin cảm ơn các tác giả và giới thiệu cùng bạn đọc. (Ái Hoa)

---

từ hoàng hôn híp py cũ đến bình minh híp py mới

Như những con sâu mọt rĩa rảy hết gia tài, như những con châu chấu chuyên môn phá hoại mùa màng; như mũi dao nhọn chọc thủng nền luân lý Á đông, phong trào híp-py đã công nhiên đột nhập vào lãnh thổ Việt nam bằng những đầu tóc ồ ạt, bằng những điệu bộ ngang tàng hống hách của những cậu trai, cô gái được cha mẹ nuông chiều hoặc bị

gia đình ruồng bỏ. Sở dĩ có vấn đề đó là vì ba lẽ. Thứ nhất là bọn thanh niên thiếu nữ mới lớn, nhiều bất mãn, tra chuộng những cái gì mới lạ, tân kỳ, ham sống những giờ phút hoan lạc ái ân, chưa hiểu thấu đáo triết thuyết hiện sinh cao siêu của những nhà Tây triết. Thứ hai là chính quyền mắt lơ tai điếc, không để ý đến nếp sống của thế hệ này, đợi khi nước đến chân mới om sòm la lối. Và thứ ba nữa là vì cha mẹ phụ huynh không cản ngăn kịp thời, họ chỉ lo bốn ba cầu lợi, làm giàu, cho thuê, không quan tâm đến hạnh kiểm con em, không hề suy nghĩ đến tiền đồ dân tộc. Hỡi các bậc phụ huynh hãy dừng lại chừng đôi ba phút để nhìn lại con em! Hỡi các ông giáo dục hãy hướng dẫn bọn chúng « trở về với quốc gia dân tộc ». Các ông phải làm thế nào để chúng xứng đáng là con yêu tổ quốc, là « rường cột nước nhà ». Rường cột nước nhà, thế hệ mai sau không thể có mặt bọn chúng. Hãy lên án tức khắc. Lên án bọn chúng. Lên án phụ huynh. Lên án chính quyền. Nhưng không cần các ông nữa. Thế hệ trẻ chúng tôi không cần các ông nữa. Bọn tuổi trẻ híp py thành phố đã giác ngộ, đang giác ngộ để quay về với nhiệm vụ thiêng thiêng mà quốc gia giao phó. Như một cốt chuyện đã đến hồi kết thúc; như một vở kịch đến lúc hạ màn, phong trào híp py truy lạc đang sửa soạn để cuốn gói chạy dài. Phong trào híp py ở VN sẽ không còn nữa. Thứ ánh sáng mặt trời Tây phương đang lần mò chìm sâu xuống vực thẳm để nhường lại chân trời phương Đông, cho giải lụa vàng óng-ả rót từ cung trăng muôn ngàn thơ mộng. Hồi chuông cảnh tỉnh đã ngân

lên bằng lương tri và dân tộc linh bằng ý chí hào hùng ra hoạt động sẵn có của lớp người trẻ với những đầu tóc gọn gàng, những bộ áo quần đơn giản. Một phong trào mới đã bùng nổ tại thủ đô và các Tỉnh miền Trung! Phong trào này chủ trương sống đơn giản. Chống mọi quyền hành áp bức. Chống đời sống văn minh vật chất. Chống phong trào hip py đòi truy đề bảo vệ thuần phong mỹ tục và luân lý cổ truyền. Nếu phong trào «hip py mới» không phải là «phong-trào thương mại» như hip py cũ thì mùa phượng nở năm nay đúng là mùa quê hương rạng rỡ. (Trần Như Luận)

---

cái rơm của anh độc thủ hiệp sĩ vương vũ

Hắn những ai mê phim kiếm hiệp Trung Hoa đều mến mộ tài đóng phim của nam tài tử Vương Vũ. Nhưng thói đời thường là đem oán trả ân. Mấy tuần trước một tờ báo chuyên về kịch ảnh ở đây có đăng tin Vương Vũ qua Việt Nam, ông ta không chịu nói chuyện với người Việt Nam, lúc tòa đại sứ Trung Hoa có hỏi thì ông ta trả lời không thêm nói chuyện với nhà báo Việt Nam, chỉ nói chuyện với người Tàu trong Chợ Lớn! Quả tình, sau khi nghe chuyện này, tôi cảm thấy bức mình ghê gớm, nhưng nghĩ lại thấy hơi đâu mà mình giận những kẻ hành động vô ý thức, họ ý mình được tiếp rước trọng thể bên Mã Lai nên khi qua Việt Nam họ tưởng ai cũng phải chú ý đến họ nên họ mới sinh ra tự kiêu và sủa lên vài tiếng như vậy. Tuy nhiên tôi cũng xin nhấn nhủ ông Vương Vũ một điều từ nay ông không còn là cái gì cả đối với những người

Việt Nam mê phim chương. Long tự kiêu nó đã giết ông đây và mong rằng ông sẽ không để cho bất cứ một phim nào của ông lọt sang nước Việt Nam này nữa. Vì dù có chiếu cũng chẳng ai đi xem (nếu họ biết chuyện này), họa chăng phim của ông sẽ chỉ còn ăn khách trong Chợ Lớn mà thôi. (Bảo Quôn)

---

những em nhi đồng tập ca tôi không còn yêu em nữa

Tôi còn nhớ hồi còn học lớp tiểu học, trong thời khóa biểu luôn luôn có giờ hoạt động thanh niên. Những năm đó. Thầy trò ngồi bên nhau, dưới những tàng cây kiềng kiềng, cây bàng, tập hát vui lắm sao. Người thầy, lúc ấy không còn mang vẻ khắt khe, như trong giờ học nữa. Thầy trò hát thật tự nhiên. Không cần những âm thanh khuếch đại. Nhạc đệm của thầy trò, còn nhớ mãi, những tràng vỗ tay thật vui. Đến bây giờ, tôi còn âm ập những kỷ niệm về hồi còn bé ấy.

Tôi không hiểu tại sao, mấy ông nhỏ, không « trả lại tôi là tuổi trẻ mênh mông », mà cứ hát ồm ồm lên « Sao em lừa dối anh? » Còn các cô bé, tôi tưởng còn bú ti mẹ, suốt ngày đùa vui với mi mi, đã biết tí gì về thân phận, mà cứ ai oán kẻ lẽ « tối qua có người đến nhà xin bỏ trầu cau », thậm hại thế. Giữa rừng nhạc thương mại, kiếm nhạc cho thiếu nhi thật là nan giải. Nếu không muốn nói, ngoài tập « Nhi đồng ca » của Phạm Duy ra, chẳng có tập nhạc nào dành cho thiếu nhi hết. Cũng vì vậy, nên các chương trình dành cho thiếu nhi phải hạn chế? Đau lòng lắm sao, không có thiếu nhi nào thêm nhớ những nhạc khúc của Phạm Duy, Phạm Thế Mỹ, Nguyễn Đức Quang dạy trong học đường hết.

Vì vậy, các bạn trẻ từng tha thiết với thiếu nhi, hoài vọng tương lai thiếu nhi Việt Nam sáng tươi, cũng nản lòng. Không có ai khuyến khích, nâng đỡ những bạn trẻ này cả. Chỉ có mỗi chương trình « Giờ bạn trẻ », thì được xuất hiện rất khiêm nhường. Hàng tuần mới có một lần. Các bạn trẻ muốn gởi những kỷ niệm hồng của mình đến các thiếu nhi, cũng đành thất vọng. Còn những nhạc sĩ tài hoa, họ không thèm đếm xỉa gì đến thiếu nhi cả. Họ vẫn nghĩ, thiếu nhi là những kẻ vô ơn nhất thế giới (?). Sáng tác nhạc thiếu nhi, bán không chạy bằng « Không 1, Không 2 » ? Làm nhạc cho thiếu nhi đã kết liễu tên tuổi mình. Tưởng các nhạc sĩ, cũng có một kỷ niệm ấu thời nào chứ ? (Mai Trọng Tâm)

---

ngày giáo dục việt nam do sư huynh mai tâm đề nghị

Vì tình nghĩa thầy trò hôm nay đã quá phai pha cho nên Sư huynh Mai Tâm, bậc thầy đáng kính của những bậc thầy, viện trưởng Viện Khoa Học Giáo Dục, chủ nhiệm tạp chí *Giáo Dục* mà chủ trương là, thấp sáng ngọn đuốc lương sư hưng quốc, giáo sư các trường đại sư phạm Sài Gòn, Đà Lạt, người thích *Nói với tuổi trẻ* sắp đề nghị *Ngày Giáo Dục Việt Nam*. Ngày ấy, các ông lớn, bé trong các cơ quan lập, hành, tư pháp phải khăn áo chỉnh tề tới Văn miếu lễ vái rồi trở về thăm trường xưa, thầy cũ. Các học trò, sinh viên cũng thế. Phải làm sống lại tinh thần Carnot trong một xã hội suy đồi. Đề nghị *Ngày giáo dục Việt Nam* của sư huynh Mai Tâm rất nên hoan nghênh. Và tuần báo *Tuổi Ngọc* sẽ nhiệt liệt ủng hộ Sư huynh Mai Tâm. (Thiên Chương)

---

tài tử nguyên long cha đẻ ngành sản xuất băng nhạc

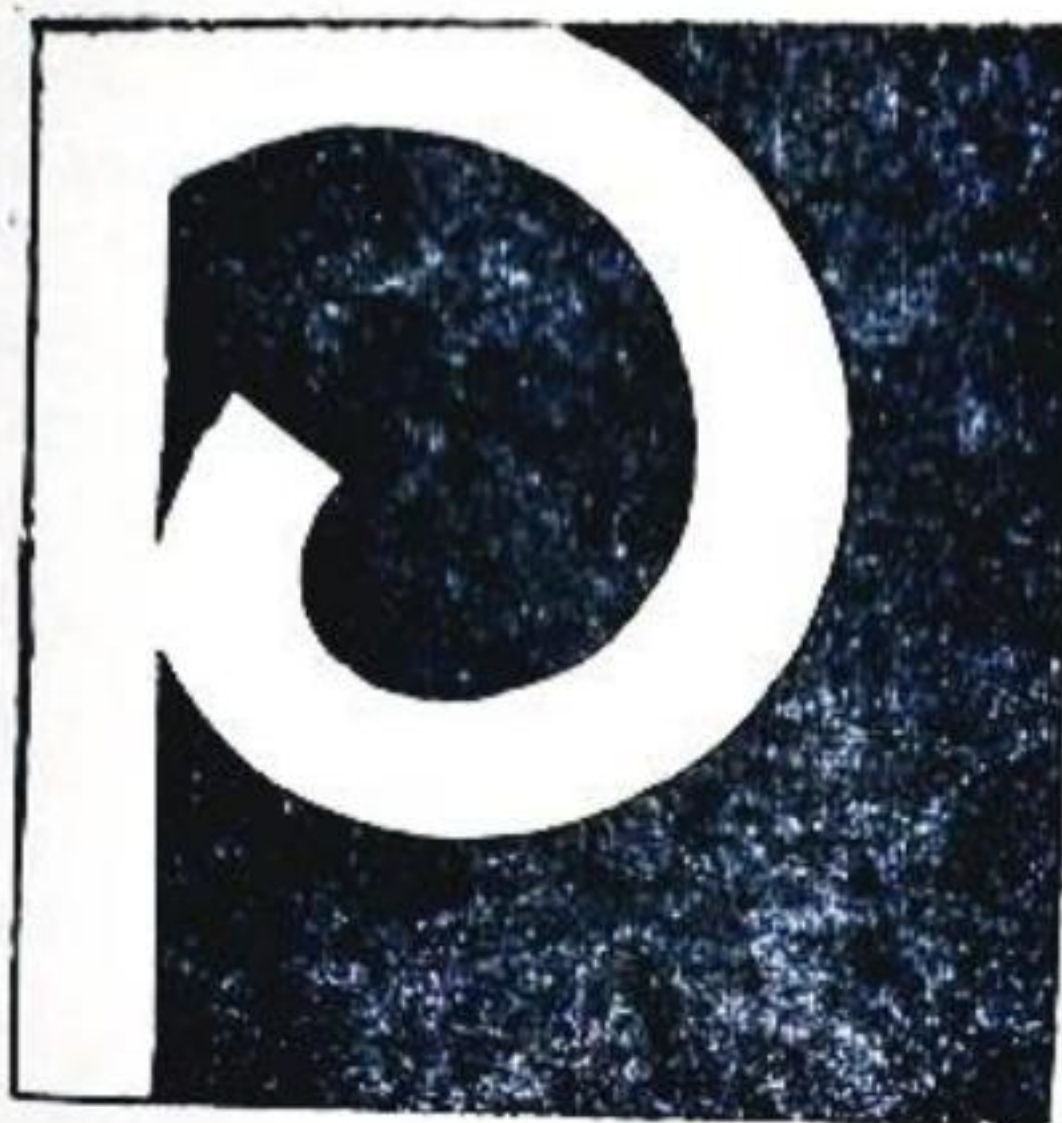
Cha đẻ ngành sản xuất băng nhạc Việt Nam là tài tử Nguyễn Long vừa dựng lại băng hiệu *Bốn Phương* gây sóng gió giang hồ trong buổi hoàng hôn của nền băng nhạc lạm phát. Tôi định viết một bài dài giới thiệu Nguyễn Long và băng nhạc *Tinh ca mùa hạ* nhưng báo số 6 gặp nhiều trục trặc kỹ thuật, đành đợi cuốn băng thứ nhì của *Bốn Phương*. Chắc đĩa con thứ nhì của cha đẻ ngành sản xuất băng nhạc Việt Nam sẽ khá khinh, đẹp trai hơn đĩa con thứ nhất *Tinh ca mùa hạ*. Tuy nhiên, với *Tinh ca mùa hạ*, cha đẻ ra nền sản xuất băng nhạc Giao Chỉ là Nguyễn Long vẫn làm cho *Bốn Phương* có vẻ riêng biệt của nó. Những bản nhạc tinh ca mùa hạ của Phạm Duy thật lãng mạn. Theo em về nhà trên đường học trò của Phạm Duy kể lạ tuyệt. Nếu đáng tiếc chỉ là những chữ phát âm còn ngọng nghịu của cô Thanh Thủy, cậu Anh Khoa. *Đắt tay nhau xa lành thế nhân* mà cứ *dắt tay nhau xa lành thế nhân* thì hơi khó chịu ! Và *chim* nó biến thành con *chiêm*. Và *đồi núi* nó biến thành *đồi núi*, tưởng cô Thanh Thủy, cậu Anh Khoa và những ca sĩ phát âm chưa đúng nên xét lại. (Thầm Ám)

---

bạn đọc nhìn xuống cuộc đời cần lưu ý

Bài viết trên một mặt giấy. Viết ngắn và gọn. Đừng cả kẻ dè ngỗng và đừng có hăng tiết vịt. Cứ bình tĩnh mà xây dựng. (T.N.)

quản trọ tuổi trẻ

V Ũ T H I Ê N C H U Ũ N G T R Ì N H B Ầ Y

Số 4, những trang báo này, tôi đã trình bày về một Nhà Thanh Niên cho tuổi trẻ thành phố. Nhà Thanh Niên ấy phải có, không những ở Sài-gòn mà còn ở khắp các thành phố, thị xã, tỉnh lỵ. Không lẽ tuổi trẻ thành phố bị độc quyền đấu thầu giải trí bởi những chủ quán, chủ hầm? Một ly cà phê đặc, một gói thuốc lá đen (thuốc lá đen mới bụi đời và trải đời) ngồi im lặng trong bóng tối, người tuổi trẻ thành phố đốt nỗi buồn đốt tương lai và nghe nhạc, nghe những giọt sầu làm ẩm ướt nhiệt tình. Tôi rất buồn khi biết ông tổng trưởng xã hội ngộ ý muốn lập khu vực Casino, bà dân biểu Trần Kim Thoa chủ trương tái thiết Bình Khang, ông dân biểu Mã Xái xuất ngoại nghiên cứu giữa thai... Không một nghị sĩ, một dân biểu nào báo động cứu nguy sự phá sản nhiệt tình của tuổi trẻ. Họ đã xuất ngoại. Xuất ngoại thật nhiều lần. Để đem về những ô nhục. Ông dân biểu Lê Tài Hòa kể

những trận đá bóng tròn tuyết vời tại Ba Tây. Chưa một ai khoe khoang đã nghiên cứu các tổ chức thanh niên thế giới và đề nghị soạn thảo chính sách thanh niên, nhi đồng. Chỉ có nghị sĩ Phạm Nam Sách xúi dục tuổi trẻ nổi loạn và nghị sĩ Nguyễn Văn Chức kết án tuổi trẻ không lương thiện. Ý kiến của tôi là ý kiến chủ quan. Có thể lãng nhách. Tôi không dám nhận những gì mình trình bày về tuổi trẻ là khuôn vàng, thước ngọc! Không, chỉ là đóng góp một thiện chí, phát biểu một kiến thức còm côi. Nhưng thiết tha, chân thật. Bởi vì, cá nhân tôi, tôi đã phải làm đàn ông không có thời tuổi trẻ. Còn có nơi viết những bài báo về tuổi trẻ như Tuổi Ngọc, rất nên viết, tuy những bài báo thật khô khan, để làm bạn đọc chán nản, không đủ sức quyến rũ bằng một bức hình ăn mặc như mọi da đỏ mà người ta gọi là thời trang của hip py Việt Nam. Nhiều bằng hữu khuyên

tôi đừng nên chống lại những cái gì gọi là phong trào. Báo sẽ ế. Cũng được. Chúng tôi không chống đối phong trào nào cả, cũng không chạy theo phong trào nào để bán báo. Theo lời dạy của Khổng Tử, « thà thấp ngọn nến còn hơn ngồi nguyên rửa bóng tối ». Vậy thì những bài báo đã và sẽ viết về tuổi trẻ, nhi đồng chỉ là ngọn nến leo lét trong một xã hội bị cúp điện.

Chúng ta có Đà Lạt, Nha Trang, Huế, Vũng Tàu được coi là những thành phố du lịch. Trong những thành phố kể trên, đã thành phố nào có Quán Trọ Tuổi Trẻ (Auberge de la jeunesse)? Ca dao Việt Nam khuyên : *đi cho biết đó biết đây, Ở nhà với mẹ biết ngày nào khôn*. Nhà mô phạm Nguyễn Bá Học trong những *Lời khuyên học trò* cũng khuyên tuổi trẻ phải mạo hiểm. Tuổi trẻ nào không thích du lịch. Có hai cách mở mang sự hiểu biết. Đi và đọc. Nếu vừa đọc sách vừa du lịch thì sự hiểu biết càng rộng rãi, sâu sắc. *Đi một ngày đàng học một sàng khôn*. Nhưng đọc gì? Đâu phải người tuổi trẻ nào cũng đủ vốn sinh ngữ đọc sách báo ngoại quốc, đâu phải người tuổi trẻ nào cũng biết chọn lựa sách báo. Có tờ báo nào cho Thanh Niên? Có tủ sách nào của thanh niên? Hay chỉ là báo của ông X và 108 phù thủy báo phụ nữ chuyên viết truyện kích dâm? Hay chỉ là tiểu thuyết tình ái ướt át? Hoặc vài tuần báo dạy đánh võ, tường thuật đua xe đạp, bơi lội và sách tôn giáo diu tuổi trẻ vào cõi vô vi, tiêu cực khi dân tộc cần thiết sự sống động, hăng say, hoài vọng của họ. Tôi thấy kiến thức tổng quát của người tuổi trẻ hôm nay quá sút kém, dù học bằng cấp đại học. Dĩ nhiên, cũng có những người thật xuất sắc

song rất hiếm hoi. Tại giáo dục nhồi sọ và nặng tình thần khoa bảng. Những môn học mở mang kiến thức và hữu ích cho đời sống như sử ký, địa dư, công dân giáo dục, họ coi là thứ yếu. Chỉ miệt mài toán, lý hóa để, khi cần làm cái đơn cứ bót thì lúng túng, viết mãi không trôi.

Tôi đã theo rồi chương trình *Đổ Vui Dề Học* toàn đội của những lớp đệ nhất. Họ thật giỏi ở những câu hỏi về toán, lý, hóa. Nhưng những câu hỏi kiến thức phổ thông, họ thường ấp úng và đáp sai. Người tuổi trẻ bước xuống cuộc đời với những công thức hóa học, những định lý toán học thối ư? Món ăn tinh thần của họ thiếu nhiều quá. Không mở mang sự hiểu biết bằng cách đọc (khoa học chẳng hạn, khi thế giới đã tiến bộ vọt mà người tuổi trẻ Việt Nam còn lơ mơ về khoa học) thì đi. Nhưng đi đâu? Xuất ngoại chăng? Đó là chuyện không tưởng, là giấc mơ trên cung trăng. Du lịch ngoại quốc hay du học ngoại quốc là đặc quyền của con nhà giàu hoặc một thiểu số được học bổng. Du lịch trong nước đã là một trở ngại. Ai dám ngờ rất đông tuổi trẻ Sài Gòn thêm ra Huế mà chưa được ra. Có người cả đời không biết Đà Lạt, Nha Trang. Những người tuổi trẻ tỉnh nhỏ, cả đời an phận nơi quê hương nhỏ bé của mình, chẳng biết Sài Gòn ra sao. Muốn đi cho biết quê hương gấm vóc Việt Nam mà... thiếu tiền! Nếu những tư thực lớn, như LaSan Taberd, không tổ chức du lịch tập thể, tốn phí nhẹ thì khó ai tự túc nổi phương tiện ra đi. Tôi nói chung chung, nói về đa số tuổi trẻ trong gia đình công, tư chức nghèo.

Nhà nước không giúp phương tiện cho tuổi trẻ du lịch. Đoàn thể, phong trào; đảng phái thờ ơ với sự di cho biết đó biết đây của tuổi trẻ. Người tuổi trẻ đành định cư vĩnh viễn một nơi và làm những cuộc du lịch tưởng tượng. Ai thích đọc Kim Dung thì biết về nước Tàu với những vùng trời thơ mộng mà nhân vật của Kim Dung vó ngựa rong ruổi. Ai thích đọc James Fleming thì biết về các thành phố lớn trên thế giới mà James Bond đã đặt chân tới. Ai thích biết về danh lam thắng cảnh Việt Nam, chỉ có cách *Địa phương chí* của từng tỉnh. Và, đọc không phải tỉnh nào cũng xuất bản đâu. Bây giờ, thử đố vui câu « Tại sao lại gọi là Hồ Nai, Hồ Bò, Sài Gòn, Chợ Lớn », khối học sinh đệ nhất tấc tị. Ngay động từ *cáp đường* mà báo chí Việt Nam còn dùng sai be bét. Đến nỗi, học giả Vương Hồng Sển phải giải thích một bài đầy đủ chứng minh lịch sử đề « nói cho đúng » trên nhật báo *Đuốc Nhà Nam*.

Như thế đó, muốn mở mang kiến thức bằng *đi và đọc*, người tuổi trẻ hôm nay đều gặp trở ngại. Đi thì có thể xoay nôi cái vé xe đò, cái vé máy bay hay cưỡi chiếc xe gắn máy nhưng ngủ ở đâu, ăn ở đâu cho hợp túi tiền bé nhỏ? Quán Trọ Tuổi Trẻ chính là vấn đề được đặt ra. Chưa có. Thì tuổi trẻ đành sáng chủ nhật đi, chiều chủ nhật về. Và Vũng Tàu là thành phố du lịch... lý tưởng! Ở đó, có cái Câu Lạc Bộ Thanh Niên không hấp dẫn nổi một người tuổi trẻ từ phương xa tới. Và đi Vũng Tàu chỉ để tắm phơi nắng rồi về. Kiến thức mở mang như thế này. Vũng Tàu, thành phố du lịch dơ dáy nhất nước, nhiều ăn mày, bãi biển ngập rác, lon đồ hộp Mỹ và dầu tàu

đánh đập vào bãi hôi hám. Vũng Tàu đầy dĩ điểm cặp kè với linh đồng minh. Vũng Tàu đông snack-ba, đông gái bán ba ăn mặc lố lờ, Vũng Tàu có mắm ruốc Bà Giáo Thảo ! Vũng Tàu có những quán cơm bãi trước, bãi sau đầy ruồi nhặng. Đặc biệt : Vũng Tàu có Honda phóng bạt mạng trên bãi tắm đầy người và không hề thấy cảnh sát đâu. Tôi đi tìm một nơi nào đó hướng dẫn khách du lịch thăm thú Vũng Tàu, tìm hiểu Vũng Tàu. Không có.

Bởi vậy, tôi thấy có bốn phận phải đề nghị Quán Trọ Tuổi Trẻ, Câu Lạc Bộ Tuổi Trẻ cho những thành phố du lịch. Và số sau, tôi sẽ bàn tới.
(26-6-71)

Bạn hãy tới Crystal Palace lầu 1 số 75, quán sách Tuổi Ngọc để mua một truyện dài của Duyên Anh mà đọc từ trang đầu bạn đã thấy xao xuyến tâm hồn.

Giá 150 đồng đáng nửa cái vé xi nê.

*tên một
loài hoa quê hương*

THIÊN HƯƠNG XUẤT BẢN
ĐỒNG NAI TỔNG PHÁT HÀNH

trên bục gỗ dưới bàn học

trương thị ngọc dung *lửa tim cô giáo*

Em chẳng nói, cũng chẳng thể diễn tả cho hết cái tình yêu kính, mà em dành cho cô L. người thầy học cũ dạy quốc văn. Ngày đầu gặp cô, em là bé con ngơ ngác, học dốt và lè loi nhất lớp. Suốt giờ, em ngồi an phận trong một góc. Nhưng do một sự tình cờ mà em biết cô, đề rồi thương mến cô. Đã quen rồi cơ mà! Em không cần bạn bè như những đứa khác. Và vẫn luôn bé bối, cầu thả trong việc học. Dù bị bố mắng : « Độ rày Dung lười lắm đấy nhé! Từ 32 sụt gần đến 60. » Thế là ba tháng sau tình tình em thay đổi thấy rõ. Em siêng năng kinh khủng. Toán ngồi chứng minh hoài hoài. Công dân, vạn vật, nhất là quốc văn thuộc lầu. Chỉ vì lời khen khích lệ của cô : « Sách vở Dung sạch sẽ, bé chăm và ngoan nhất lớp đấy ». Câu nói ấy làm em thẹn đỏ mặt xấu hổ nữa. Mình vốn lười mà, chả xứng đáng được nhận lãnh lời khen của cô đâu. Đúng không hở, cô L. ? Cô giáo thương em nhất đời. Cô đã cho em tất cả thánh thiện, êm đềm. Mà mãi về sau này, chả một người thầy nào ban cho em. Cuối tháng đó, cũng giờ cô, Cha vào phát phiếu danh dự, thì em hạng 7. Cả lớp ai cũng ngạc nhiên. Rồi từ hạng 7,

em dẫn đầu luôn. Cho đến chừ, tuy cách xa đã ba năm, mới đây, em vừa ôm trọn phần thưởng nhất học lực, nhất văn chương liên đệ tứ. Kỳ thi lục cá nguyệt năm ấy. Lũ bạn xầm xì bảo cô L. thiên vị em. Giọng nói của Nguyễn thị Hạnh vang vang :

— Cái bản mặt con Dung không đáng được mười điểm nữa ! Văn « con cóc » của hần mà cô cho 15 điểm. Còn bài giảng văn sơ sài thế, cô phê xuất sắc với 20 điểm nhất lớp. Bọn bây cứ « kiện » đi. « Cóc » sợ.

Tự ái em nổi lên. Nhưng em yếu đuối lắm cơ ! Em chỉ biết khóc và khóc. Làm nhỏ Vĩnh tức tối bảo :

— Dung tát vỡ mặt con Hạnh đi. Học trò mà ganh tỵ lẫn nhau, xấu lắm.

Hôm đó cô bệnh vực em thật nhiều. Làm em cảm động quá. Cứ muốn khóc hoài hoài bằng những giọt nước mắt ấy. Ngày xưa-đối với em đầy mật ngọt, đầy thương yêu của thứ trái cây chín đầu mùa. Ngày xưa giờ quốc văn, em thích nhìn cô với chiếc miệng chúm chím tựa búp bê Patsy. Cô đến bàn Bô chớp chớp đôi mắt trông vào trang vở trước mặt em. Ôi đôi mắt nâu tuyệt vời mãi mãi còn đọng ở ký ức em. Thích nhất là lúc

cô kể chuyện Hà-Nội, chuyện Nam Định, chuyện thị xã buồn tên là Thái Bình. Khiến bé con Dung cứ ngồi mơ mộng nhìn lá me bay ngoài hiên tưởng tượng đến mùa thu đất Bắc. Có lần bắt gặp, cô chỉ cười và cười. Nụ cười của một cô giáo trẻ nhiều độ lượng, tha thứ. Lũ bạn em nhiều đùa vãn hay nói hỏn với cô luôn. Nhưng cô chẳng giận chi hết. Trông cô có nhiều điểm đáng yêu vậy đó. Mà em chắc mình viết hoài viết mãi cũng chẳng dứt. Giờ trần thuyết cô ngồi trên bàn học trò đọc truyện của nhà văn N.T. Lúc ấy dáng cô đẹp nhất, thánh thiện nhất (Bé Dung chẳng có nói nịnh, và thần tượng hóa cô L. đâu). Nhưng rồi dù thương kính đến đâu đi nữa, em cũng không thể giữ mãi cô được. Em có ích kỷ không nhỉ? Cuối năm ấy, em phải từ giã cô. Từ giã lũ bạn hay ghen tỵ, trong niềm nuối tiếc. Em suy nghĩ mông lung lắm cơ. Liệu khi xa bé con Dung, cô có nhớ đến nó không? Có còn thương nó như lúc còn học không? Bao thắc mắc làm em rối cả trí. Giờ quốc văn cuối niên em khóc nhiều là. Cô không khóc (cô giáo mà khóc thì kỳ quá há). Nhưng qua đôi mắt nâu đẹp tuyệt vời ấy, em biết cô buồn lắm.

Kỷ niệm được ấp ủ trong trái tim hồng nhỏ bé của em theo ngày tháng lớn dần, nên khó mà quên được, cô L. ă! Tuy xa cô, nhưng em vẫn thương kính, yêu dấu cô như ngày xưa. Có lần con Phượng giả vờ buồn buồn báo tin mí em là cô L. sắp lập gia đình với một bác sỹ. Làm tối về bé con Dung khóc sưng cả mắt. Em tưởng thầy trò mình sẽ giống cô Đan mí Chuyên trong một tác phẩm thơ mộng Đ.T.L. Nhưng may ghê cô L. đính chánh. Cô bảo con Phượng chơi

ác quá. Vẫn chưa hết, hôm cô ốm nhẹ phải nghỉ dạy một buổi vì đau cổ, Mỹ Ngọc chạy bay vào lớp em, lau lau nói: « Cô L. của mí chết rồi ». Bạn bé chi mà ác ý ghê. Bé con Dung chẳng có tin. Hai ngày sau tả áo màu hồng của cô xuất hiện trong sân trường. Em kể cho cổ nghe chuyện ấy. Cô cười, nụ cười hiền hòa như loài hoa dại, hỏi em:

— Dung sợ cô chết à?

Vâng, cô kính mến ơi! Cô là giọt nắng ấm áp chiếu sáng vào trái tim giá lạnh, lẻ loi của bé con Dung đó. Con Nga bảo thế. Hắn nói em là mùa đông. Còn cô L. là ngọn lửa. Lửa ấm sẽ làm tan đi cái rét mướt của mùa đông. Buồn cười ghê là. Trong hiện hữu, cả một biển nhớ nhưng kéo về phủ lấp hỏn em. Đám mây xám đã tan, chỉ còn những phiến mây trắng ở lại.

1 VÀ 15 MỖI THÁNG

BẠN NGỌC HÃY ĐỌC VÀ CỒ ĐỘNG

**tập san văn chương
tư tưởng nghệ thuật**

Chủ nhiệm: NGUYỄN ĐÌNH VƯỢNG
Tòa soạn: 38 Phạm Ngũ Lão, Sài Gòn
SÁCH, BÁO DO CƠ SỞ BÁO CHÍ
ẤN LOÁT VĂN BẢO ĐẢM GIÁ TRỊ
NỘI DUNG, HÌNH THỨC VÀ GIÁ
BÁN RẺ NHẤT NƯỚC.

con đường định mệnh phạm vũ mây thu

Họ luôn luôn kết tội chúng tôi mà không chịu nhìn lại họ, chẳng hạn như ở trường kỹ thuật Q. N. Các ông thầy không cho học trò đi dép đến trường. Tất cả phải mang giày. Thiết nghĩ việc làm như vậy là vô lý vì nhờ học trò nghèo tiền đâu mua giày? Và vì chuyện các ông không chịu thông cảm đó mà xảy ra nhiều chuyện đáng tiếc như một hôm, anh học trò đệ thất không mang giày, ông thầy tát anh một cái và bắt quỳ trước xưởng. Nơi ấy gần lớp mỹ thuật của con gái. Có nhiều chị học trò đi qua nhìn nhau cười nên anh này đã tức giận « phản công » lại ông thầy. Ông ta bèn vào xưởng xách búa ra đòi đập vào đầu anh. Thiết nghĩ giáo dục không phải là kèm búa mặc dù là trường kỹ thuật đi chăng nữa. Có những ông thầy thấy nữ sinh thì mắt trước mắt sau như « mèo thấy mỡ ». Có những ông chuyên môn « nịnh » học trò con gái. Rất tiếc là những thầy này không phải là giáo sư trẻ mà các ông thầy có vợ khoảng từ ba đến năm con. Có phải là hiện tượng đáng buồn và đáng đau lòng không?

Năm tôi học đệ ngũ, có ông thầy dạy toán, vào lớp ngồi phi phèo thuốc lá, gọi một vài người khá lên sửa toán, ông nhia qua và bắt học trò chép vào. Tỉnh thoảng đi xem vở, vở phúc đưa nào thiếu một bài sửa, một bình vẽ là 2 giờ cấm túc và bình phạt tăng dần theo số bài thiếu. Năm tôi học đệ tam và đệ nhị, có ông thầy dạy toán mà chúng tôi rất thích vì ông nói rất

« bùi » tai. Nói đến nổi kiến trong lỗ cũng phải bò ra và 2 giờ toán ông đã nói hết 1 giờ. Quảng cáo cours ông mở riêng ở nhà. Pha trò và « cụ thể hóa bài học » bằng những mẩu chuyện... « gì đâu » chẳng hạn, một hôm giảng về tam thừa bậc hai ông nói trong trái dứa a, ngoài cùng dứa a, không may ở giữa là dứa trù, hai bên là dứa cộng thì ông nói ngay « các cô nằm giữa, 2 cậu nằm hai bên ! » Giáo sư như thế đó! Nhiều khi tôi chán kinh khủng. Tôi thêm cái cảnh thầy đồ ngày xưa khi nghe mẹ hay ngoại tôi nhắc đến dĩ vãng ngày xưa của các thầy giáo và học trò. Tôi đâm ra tương tư cái « ngày xưa của ngoại » tôi. Thù thật nhiều lúc tôi coi các giáo sư không là gì cả, mặc dù tôi không hỗn. Bề ngoài tôi vẫn là một học trò ngoan nhưng trong thâm tâm tôi đã coi thường và đôi khi còn khinh bỉ một vài giáo sư. Nghĩ cho cùng tôi cũng không đáng trách là bao vì những ông giáo sư đó chỉ là những con cáo đội lốt mô phạm. Tôi đi học như một bồn phận vì thương ba má, vì thương tương lai mình chứ không hề nghĩ đến công ơn các thầy nếu không có chuyện này xảy ra.

Lớp tôi, lớp đi thi mà chúng tôi học rất tài từ. Chỉ những giờ toán, lý hóa, sinh ngữ là chúng tôi chăm, còn sinh ngữ 2, sử địa, công dân... hầu như chúng tôi không để tâm đến. Chiều hôm ấy, trời khá lạnh và có mưa bay nhẹ. Lớp học đóng cửa kín mít. Trên thầy đang giảng bài bỗng nhiên im bặt, cả lớp đang ồn ào cũng tự dưng im lặng. Im đến nỗi một tiếng động nhẹ cũng nghe rõ. Tôi ngồi đầu bàn và bàn đầu gần sát bàn thầy giáo. Tôi buông viết nhìn lên. Thấy thầy nhìn chúng tôi với ánh mắt

thật buồn. Tay thầy mẩn mê những sợi râu trên cằm. Thầy nhìn ra cửa sổ nói :

— Các em nói chuyện đi, nói xong rồi tôi biết đề tôi giảng bài tiếp tục vì tôi không thể nói tranh với 60 người !

Thầy hiền hòa nhìn chúng tôi và nói tiếp :

— Tôi không còn hứng giảng bài nữa. Tôi muốn các em nói chuyện một lần này rồi thôi. Tuần sau im lặng nghe tôi giảng bài. Tôi biết, mấy ông dạy môn phụ như tôi các em coi thường nhưng tôi xin các em nhớ hộ, môn trắc nghiệm cũng hệ số 3, tôi chỉ mong các em đủ điểm trung bình thôi, không cần phải xuất sắc về môn này, học bao nhiêu năm mới một lần đi thi, đừng phụ lòng cha mẹ...

Cả lớp lại ồn ào như chợ vỡ.

— Dạ.

Thầy im lặng một lúc rồi « tâm sự » :

— Tôi không biết làm sao cho các em im lặng. Ước gì tôi có phép làm cho các em chăm học. Tôi không thích các em thụ động nhưng đừng ồn ào quá. Từ khi mới ra trường đến nay tôi vẫn nghĩ ông thầy là cái gương soi của học trò. Cái mặt tôi là các em đó. Hôm nào các em chăm học, thuộc bài, tự nhiên tôi thấy vui ghê. Hôm nào học trò nghịch ngợm vào lớp không nghe giảng, tôi thấy như mặt mình dính mực, như một thằng hề làm trò mua rối vụng về. Về nhà tôi soi gương xem mặt có hề không, mình có lỗi gì với học trò không ? Tại sao chúng lười học ? Vì mình không đáng là thầy của chúng hay sao ?

Im lặng một lúc, thầy lại tiếp :

— Các em nhớ thầy Ba chứ ? Một

đời tận tụy, bây giờ ho ra máu, đau gần chết. Nhà thầy trước cổng trường mà có bao giờ tôi thấy em nào vô thăm đâu ! ... Nghề giáo bạc bẽo lắm. Cao quý thật đó, nhưng chỉ ở danh nghĩa mà thôi. Các em sau này lỡ có ra đời làm việc thì đừng nên chọn nghề giáo.

Thầy lại im lặng. Tôi lên nhìn lên, hình như mắt thầy hơi đỏ.

— Nghề giáo như một nghiệp dĩ nhiều lần tôi muốn bỏ nghề đi làm việc khác vừa nhiều tiền, lại đỡ mệt óc mà không dứt ra được. Không đi dạy tôi thấy như mất mát cái gì đó. Nghề giáo đã vướng vào rồi cũng như người nghiện ma túy. Hút rồi khó bỏ. Thầy giáo như một tên tội đồ *lầm lũi đi trên con đường định mệnh.*

Thầy vừa nói xong thì bên ngoài cơn mưa bắt đầu nặng hạt. Cả lớp xúc động, đưa ôm đầu, đưa gục mặt xuống bàn. Riêng tôi, tôi đã khóc vì hình dung ra một tên tù gầy gò, tóc tai mọc mất trật tự, tay ôm gói hành lý bé nhỏ lầm lũi đi giữa hai bức tường cao của nhà tù. Thầy bước xuống lại bàn tôi ngồi.

Tôi nhìn mái tóc đã có nhiều sợi bạc của thầy mà nghe thương thật nhiều cho nghề giáo, từ buổi chiều hôm ấy tôi đã nhìn các thầy với cặp mắt khác. Với cả những ông thầy mà trước kia tôi vẫn khinh ghét. Với tôi, bây giờ ông thầy là một người cha đáng yêu kính người anh dẫn dắt chúng tôi, là ngọn đèn nhỏ đang chiếu sáng những căn hầm tối như chúng tôi.

Con viết bài này kính tặng các thầy Bùi Tấn Ba, Lê Minh Tâm và Phạm Ngọc Quang, các thầy đã cho con thấy chân giá trị của nhà giáo, một đời tận tụy với học trò. ■■■■

yêu một người

Năm ni Phương 16 tuổi. Vốn ảnh hưởng nét đẹp Tây phương của mẹ nên Phương có thể liệt vào hạng đẹp nhất nhì Huế. Rứa mà Phương kỳ lắm chị Ngọc ơi? Mỗi lần có người tán tỉnh (dù chỉ bông lơn) rứa mà về nhà Phương đem lòng thương nhớ, hồn thức, tưởng chừng như yêu thật dù Phương đã có người yêu đang hoàng rồi. Ngọc ơi, như rứa Phương có phải là con người thiếu chung thủy, lẳng lơ không? NGUYỄN XUÂN PHƯƠNG (HUẾ)

Không, em không phải là người lẳng lơ, thiếu chung thủy. Mà chỉ dễ xúc động và hơi tham lam. Xuân Diệu nói Anh chỉ có một tình yêu thứ nhất, Anh cho em nên anh đã mất rồi, Huy Cận thì nói: Hồn lưu lạc chưa thờ riêng một chúa, Yêu một người ta dâng trọn tình thương. Em nên dâng trọn tình thương cho « người yêu đang hoàng » của em đi.

tâm hồn mộng mơ

Em cũng 16 tuổi và không biết đã mộng mơ từ bao giờ. Chị có biết tuổi ấy (mộng mơ) bắt đầu khoảng bao nhiêu? Và trong vòng bao lâu mới chấm dứt sự mộng mơ đó. Tuy em hay buồn suy nghĩ vu vơ nhưng em thích làm thơ, viết văn. Thưa chị tất cả những người như em đều giống em? Và thế có phải em có tâm hồn nghệ sĩ không? Vì các bạn em thường bảo như vậy. KHA LỆ THUY MINH (M.Đ.C).

VIẾT MỘT CÂU HỎI
TRÊN MỘT MẶT
GIẤY GỬI VỀ CHO:

NGỌC THÂN ÁI

Bạn sẽ được trả
lời câu hỏi mà bạn
không biết hỏi à.

Nó đến, mộng mơ ấy mà, lúc nào ta không hay. Như bước chân mùa thu len lén về giữa một đêm chớm lạnh. Khi một người con gái, tự nhiên có nỗi buồn vu vơ, nỗi vui bất chợt và hay tựa cửa nhìn xa nghĩ ngợi gì là khi mộng mơ đã tới. Nó tới và ở mãi. Thuở nào đó, người con gái hết mơ mộng là thuở đề tang cuộc đời. Ai cũng mơ mộng. Những nhà cách mạng là những người mơ mộng nhiều nhất. Mơ mộng làm đẹp cho quê hương. Lúc họ hết mơ mộng, họ đã chán... cách mạng! Nghệ sĩ chưa chắc đã biết mơ mộng. Đôi khi, nghệ sĩ, nhất là nghệ sĩ trình diễn (ca sĩ, đào kép cải lương) còn cầm dao giết chết sự mơ mộng. Nếu em làm thơ, em sẽ là thi sĩ mơ mộng, thi sĩ không thể làm thơ bài trừ ma túy!

hòa giải dân tộc

Em rất yêu những bạn bè của mình. Và em có rất nhiều bạn thân. Mỗi đứa một tính cách khác nhau. Chúng chỉ chơi với em chứ có đứa nào chơi với nhau hết. Làm đôi khi em khổ lắm ghê nơi. Đi với nhỏ này thì nhỏ kia giận. Ngọc thương có biết rằng em phải một ngày đi với nhỏ này, ngày mai em phải nói chuyện với nhỏ kia... Em chả biết làm cách nào để chúng « ưa nhau » cả. Em phải làm sao đây? Và người bạn tốt là người bạn thế nào hở, Ngọc thân ái?

NGUYỄN THỊ KIM HẠNH
(Ban Mê Thuột)

Em có cái thể đề « hòa giải « cái-dân-tộc-bạn-bè-bé nhỏ của em. Em ra điều kiện: chỉ đi chung với tất cả, không đi riêng với « đứa » nào. Thoạt đầu, « chúng » sẽ giận em. Sau « chúng » nhớ em và tìm đến em. « Chúng » sẽ gặp gỡ nhau ở nhà em. Cả bọn đi ăn cà rem. Và thế là thân nhau hết trơn ả. Một người bạn tốt là người biết nhường nhịn bạn của mình, tha thứ cho bạn mình khi bạn mình làm lỗi và không bao giờ để ai nói xấu bạn mình.

người không vui vẻ

Em có một đứa bạn rất thân, nhỏ ta lười ngាយ cứ làm lì ít nói, em không thể nào làm cho bạn em trở thành con người vui vẻ, thủ thật với Chị là em chịu đựng và dụ dỗ nhỏ ta bằng cách dẫn nhỏ ta lại chỗ đông người, toàn là phần vui vẻ suốt 3 tháng mà chẳng kết quả, em buồn ghê chị ạ. Thành thật mà nói em rất thương bạn em, em muốn bạn em giống em vì em mang danh là con người hoạt bát, chị có cách gì giúp em để bạn em giống em không?

ĐẶNG NGUYỄN MAI TRINH
(Châu Đốc)

Nếu sự « không vui vẻ » của bạn em không làm hại ai thì hà tất em phải bắt bạn em vui vẻ như em. Người không vui vẻ chưa chắc đã buồn. Họ cũng có niềm vui riêng của họ, chứ bộ. Và chắc chắn, niềm vui ấy không ồn ào nên tưởng bạn em không vui vẻ đó. Cứ mặc bạn em.

tới một tuổi nào

Em có một mối bất đồng lớn với vài người trong trường học. Dù bây giờ em không học ở đó nữa. Nhưng sẽ có lần cũng phải gặp lại hoặc muốn hoặc không. Thì chị Ngọc ơi, nên gặp nhau trong ân cần thăm hỏi, nên gieo hạt thương yêu để chờ gặt quả yêu thương hay nên phớt lờ? (Những người đó chắc chẳng mấy ai thích em.

Và nhất là hiểu làm em hoài dấy ạ?)
Ân cần nhiều khi bị coi là hèn yếu. Cứng rắn lắm lúc bị nghĩ là cố chấp, cáu nệ. Phải làm sao đây hở chị Ngọc mến yêu?

NHÚT NHÁT

(Ngày Xưa)

Có những nỗi hèn yếu dễ thương. Đó là nỗi hèn yếu của em nếu em độ lượng, không còn nhớ mỗi bất đồng với bạn cả khi em gặp họ. Chị chắc họ không như ngày xưa nữa đâu. Tới một tuổi nào, mọi người đều phải làm công việc « xét lại ». Em hãy ân cần, vồn vã nếu em gặp họ.

trời giảng nghĩa yêu

Người ta bảo nhìn nhau là nói nhau vạn lời ru và cô bé đó cứ nhìn nhau qua đôi mắt nai tơ sau những giờ tan học, đôi mắt thật quen thuộc và hình như chứa đựng một cái gì mà chưa nói được. Em chẳng biết lời nói nào để khai mạc... cuộc tình « cảm » này. Tình em hay thẹn và sợ cô bé cho em bất lịch sự. Nếu em hỏi cô bé không trả lời thì hơi què. Vậy em nhờ chị bày hộ em câu nói mở đầu cho cuộc tình « cảm » đó.

HOÀNG TỬ NỮNG NỤ
(Đà Nẵng)

Chép mấy câu thơ của Vũ Hoàng Chương sau đây, đưa cho cô bé mắt nai của em.

Ai dám nói yêu đương và hứa hẹn
Lần đầu tiên ai dám nói em anh

Và đừng nói gì cả. Vì Hàn Mặc Tử « dạy ».

Ai hãy làm thỉnh chờ nói nhiều
Để nghe dưới nước đáy hồ reo
Để nghe tơ liễu rung trong gió
Và để nghe trời giảng nghĩa yêu

Hoặc nếu em thật lãng mạn, thật « nịnh đầm » em chép gửi nàng hai câu thơ của Lưu Trọng Lư — vì em bảo mắt nàng đẹp —:

Mắt em là một giếng sông
Thuyền anh bơi lội trong giếng mắt em

duyên anh

Áo
Tiêu
Thư

Vậy đó, bỗng nhiên mà họ lớn
Tuổi hai mươi đến có ai ngờ
Một hôm trộn gỏi tình yêu lại
Đứng ngẩn trông với áo điều thơ

HUY CẬN

Và, nếu em thuộc thơ T.T. Kh.,
em sẽ trả lời tôi ngắn ngủi :

*Thuở trước lòng tôi phơi phới quá
Hồn trình nguyên vẹn một làn hương
Nhưng nhà nghệ sĩ từ đâu tới
Èm ái trao cho một vết thương*

Nhà nghệ sĩ là tôi. Chỉ là tôi. Tôi đã bắn vào trái tim em Ngọc mũi tên tâm hương yêu. Đó, thi sĩ đã làm tròn bổn phận cao quý của họ. Nhân danh tình yêu, tôi ngợi ca thi sĩ, trừ thi sĩ làm thơ tự do ! Ồi, bằng cách nào tôi có thể thuộc những bài thơ dài lê thê loan công viên ghé đá, cửa sổ, rong rêu, con nước, đại lộ, phiền buồn, cực vui, đi chân trên tay, ngực tù, bóng tối, khêu mặt trời, chọc mặt trăng ? Đề tán gái. Những bài thơ tự do, siêu thực, siêu hình hãy đi vào văn học sử và ở nguyên trong đó cùng quý vị Lục Vân Tiên, Kim Trọng. Từ Hải, An Tiêm... Và những bài thơ yêu hãy lan tỏa trong không gian thơ mộng. Tôi là kẻ viễn mơ. Nếu tôi biết làm văn nghệ, tôi sẽ là nhà văn nghệ viễn mơ. Tôi không dẫn thân. Dẫn thân mệt mỏi và đói rách. Mà văn nghệ dẫn thân thì, đi đến đâu, dẫn thân vào chỗ nào ? Âm nhạc và thi ca chỉ đề ngợi ca tình yêu. Tôi rất ghét những bản nhạc, những bài thơ... « chiến dịch ». Thí dụ chiến dịch chiêu hồi hay chiến dịch tranh cử ! Tôi mà có làm văn nghệ, anh nào bắt tôi phải dẫn thân, tranh đấu, cách mạng, tôi gang họng cãi

tôi cùng. Ông Mai Thảo nói nhà văn là kẻ rong chơi. Tôi muốn nói nhà văn nghệ là kẻ phiêu du trên mọi nỗi vui buồn. Thế Lữ đó, văn nghệ viễn mơ đó :

*Tôi là người bộ hành phiêu lãng
Đường trần gian xuôi ngược để vui chơi
Tìm cảm giác trong tiếng khóc cười
Trong phút gian nan trong giờ vui sướng
Khi phấn đấu cũng như hồi mơ tưởng
Tôi yêu đời cùng với cảnh lâm than
Cảnh thương tâm đau đớn hay dịu dàng
Cảnh rực rỡ ái ân hay dữ dội
Anh dù bảo tình tình tôi thay đổi
Không chuyên tâm không chủ nghĩa nhưng cần chi*

Phải, cần chi nhỉ. Phạm Duy cứ phiêu lãng trong tình yêu. Nguyên Sa và Hoàng Anh Tuấn cứ phiêu lãng trong tình yêu. Cần chi đếm xỉa bọn kên kên văn nghệ, bọn kên kên bị ruồng rẫy, thờ ơ. Cần chi nhỉ, cần chi bọn cầm dao cùn dọa giết tinh hoa của dân tộc. Hàng triệu tuổi trẻ đã nghe nhạc Phạm Duy, đã thuộc thơ Hoàng Anh Tuấn, Nguyên Sa. Và tôi, tôi cũng cần chi nhỉ, tôi chỉ cần làm văn nghệ viễn mơ cho một người con gái. Cho em Ngọc yêu dấu. Em ơi, em hãy tin đi, anh sẽ có một bài thơ viễn mơ hay hơn bài *Còn lại* của Hoàng Anh Tuấn, hay hơn bài *Tuổi mười ba* của Nguyên Sa. Và, chắc chắn, anh sẽ viết nổi cái truyện ngắn đăng trên nhật báo *Tiếng Chuông*.

Nhưng nền văn nghệ viễn mơ của tôi không được rong chơi trên cái ghế bỗ đề hi hục chép thơ Xuân Diệu, Huy Cận, Nguyễn Bính; không được nhìn khói thuốc *Ruby Queen* để nhớ nhà; không được ngắm em Ngọc yêu dấu nhai thịt bò sào dai suýt gãy răng; không được chiêm ngưỡng em xĩa răng và, tuyệt diệu nhất; không được hồi hộp đứng tim khi gặp em thay quần áo trong chiếc chiếu quây tròn. Tôi phải dán thân vào con đường cán bộ ăn lương chấm công mỗi ngày năm chục bạc cho Phủ Đặc Ủy Di Cư. Thế là tôi vừa văn nghệ viễn mơ, vừa văn nghệ dán thân. Viễn mơ trên ghế bỗ chênh vênh. Gác ba Nhà Hát Tây và dán thân dưới mái nhà fibro-ciment thấp lè tè của Phủ Đặc Ủy Di Cư ở tận cuối đường Galliéri, đối diện Nha Cảnh Sát Đô Thành. Tôi không khoái dán thân chút nào. Tôi là Trương Chi, nghệ sĩ Trương Chi. Trương Chi thuở xưa phải quảng lười bắt cá mới có cơm ăn, áo mặc rồi mới neo thuyền hát tình ca làm nứt rạn trái tim Mị Nương. Ôi, nếu thuở xưa đã có những đốc tờ chuyên khoa thăm mỷ như đốc tờ Hiếu, đốc tờ Viên và Trương Chi thừa tiền gửi nhà băng, chàng đã sửa sắc đẹp rồi. Và như thế, không còn truyện: *Ngày xưa có anh Trương Chi, người thì thậm xấu hát thì thậm hay*. Trương Chi, nhà văn nghệ dán thân... quảng lười. Hậu thân của chàng là tôi, nhà văn nghệ dán thân... chấm công. Tôi dán thân cùng nhà văn nghệ Y Vân. Nhà văn nghệ Y Vân dán thân ở bến tàu Sài Gòn đón tiếp đồng bào di cư, làm cách mạng tranh đấu chống độc tài bằng cách tay đờn miệng ca: *Ngày trở về có con trâu xanh...* Còn tôi, nhà văn nghệ Trương Chi dán thân bằng cách ghi tên đồng bào di cư vào phiếu lý lịch. Tôi đã phục vụ cách mạng, phản kháng, chiến đấu. Tôi

dấn thân. Tôi hết viễn mơ rồi. Dấn thân cũng có nỗi buồn của nó. Nỗi buồn dấn thân. Buổi trưa đạp xe buýt tới bùng binh chợ Bến Thành, tập thể thao chân trên vỉa hè Bonard đúng lời dạy của con ông Alexandre Dumas : « Marche deux heures tous les jours », về Nhà Hát Tây, thấy mấy thằng ngự ở ghế bố của mình, say sưa ngắm em, ỉn học máu mồm. Và buổi chiều, sau khi rời hẻm Casino với cái bụng căng đầy cơm sườn nướng, cà phê đá tôi lủi thủi cuốc bộ khắp vỉa hè, miệng phì phèo *Ruby Queen* như một kẻ thất tình nặng.

Tôi ghen rồi. Khỏi tình đã vương vào mắt tôi làm tôi ỉn lệ. Giá tôi to con, có tí võ nghệ, tôi đã khiến mấy thằng tình địch của tôi. Bỗng tôi hối hận đã tiếc tiền mua cuốn *Bấp thịt trước dã* của ông Phạm văn Tươi. Muốn đọc quyền yêu một em nào, mình cần bắp thịt lớn, rắn chắc. Nếu tôi lộp tộp, đánh ba, tôi sẽ cời áo, gồng mình, mấy thằng ngự ở ghế bố của tôi chắc là cút hết. Văn nghệ đi liền với bắp thịt mới hoàn thành sứ mạng thiêng liêng của nó. Tôi thường lang thang quá nửa đêm. Và, dù chưa gửi em Ngọc bài thơ Dâng của Xuân Diệu, dù em chưa trả lời tôi bằng bốn câu thơ của T.T.Kh., tôi vẫn muốn chuyển tới em những lời hờn ghen của Nguyễn Bính :

Cô nhân tình bé của tôi ơi

Tôi muốn môi cô chỉ mỉm cười

Những lúc có tôi và mắt chỉ

Nhìn tôi trong lúc tôi xa xôi

Tôi muốn mùi thơm của nước hoa

Mà cô thường xức chẳng bay xa

Chẳng làm ngáy ngất người qua lại

Dẫu chỉ qua đường khách lại qua

Tôi muốn cô đừng nghĩ đến ai

Đừng hôn dù thấy đóa hoa tươi

Đừng ôm gối chiếc đêm nay ngủ

Đừng tắm chiều nay bề lấm người

Tôi không thể đoán nổi tâm trạng của em Ngọc. Mà chỉ mong ước em cũng thuộc lòng cuốn *Lỡ bước sang ngang* của Nguyễn Bính như tôi. Và em sẽ đọc đoạn cuối bài *Ghen* :

Thế là ghen quá đấy mà thôi

Thế nghĩa là yêu quá mất rồi

Và nghĩa là cô là tất cả

Cô là tất cả của riêng tôi

Để hiểu rằng tôi đã yêu em. Tôi đoán chắc nếu em yêu tôi, em sẽ nằm đắp chăn trùm kín cho mấy thằng tình địch của tôi chán chường, phú lĩnh hết. Em cứ giả vờ căm em nhé ! Em hãy uống viên asperine tình yêu và mặc kệ mồ hôi chảy lấm lã, mặc kệ nắng cháy miền Nam. Yêu em, anh đã dấn thân làm văn nghệ .. cán bộ chấm công. Yêu anh, chẳng lẽ em không dám giả vờ dấn thân căm căm. Đó là một hình thức phản kháng, em yêu dấu. Tôi nghĩ ngợi thì anh đừng khôn lả nhưng thực hiện ý nghĩ anh đừng đó, tôi đành tho. Vào một buổi chiều buồn nhất quãng đời vừa lớn, tôi lấm lủi bước

lên ngót một trăm bậc thang, mặt mũi thật cô hồn. Nghĩa là nghệ sĩ ghê lắm. Túi quần thủ sẵn bài *Thôi nàng ở lại* của thần tượng Nguyễn Bình chép nghiêng ngả, vỡ nát. Gặp chị Phượng, tôi móc túi đưa bài thơ cho chị và xoay lưng, chạy vội xuống dưới nhà. Bài thơ như sau :

*Hoa đào từng cánh rơi như tuyết
Xuống mặt sân rêu những giọt buồn
Như những tâm tình tan vỡ ấy
Nhện già giăng mắc sợi tơ vương*

*Nàng đến thăm tôi một buổi chiều
Những mong chấp nối lại thương yêu
Nhưng tôi không dám tôi không thể
Chấp nối bao nhiêu khổ bấy nhiêu*

*Nàng hãy cùng tôi doan một lời
Từ nay nàng đã hết yêu tôi
Từ nay ta sẽ xa nhau mãi
Và sẽ quên nhau để trọn đời*

*Ai đi chấp lại cánh hoa rơi
Bắt bóng chim xa ở cuối trời
Có lẽ ngày mai đó ngược sớm
Thôi nàng ở lại để quên tôi*

Đứng gần ngơ dưới nhà một lát, tôi bỗng toát mồ hôi. Tôi nguyên rủa tôi là một thằng khờ khạo, ngu ngơ. Tôi đã làm trò cười cho chị Ngọc. Tôi đúng là tên ăn mày đòi xôi gấc, đòi đĩa rếch đòi chời mâm son. Nứt bầy miếng nước bọt, thu hết can đảm, tôi lên gác ba. Giá không vương hành lý gửi chị Phượng, tôi đã giã từ Nhà Hát Tây «hai bàn tay trắng, đi vào cuộc đời trắng hai bàn tay» rồi. Chỉ vì cái va ly quần áo và cuốn sách dạy khảy đàn lục huyền Y pha nho của Carulli ! Tôi gặp liền chị Phượng. Chị đón đỡ tiếp tôi và vỗ vai tôi :

- Cậu Long.
- Bút hiệu Trương Chi, thưa chị !
- Cậu Trương Chi.
- Dạ
- Cậu định đi đâu thế ?

Tôi sắp sửa nói «Thưa chị, em đưa nhầm lá thư cho chị. Em không dám hỏi, sợ ngượng, cuối tuần em mới lĩnh lương, em viết thư vay chị vài trăm tiêu đỡ, ai dè thư vay tiền lộn thành bài thơ tình biệ. Tại em cống quýt !!, thì chị Phượng đã phân trần :

— Cậu đừng đi đâu nhé, cậu Trương Chi ! Cậu chưa hiểu lòng con Ngọc.

Chị Phượng nhìn tôi cười hóm hỉnh :

— Nó yêu cậu rồi đó. Nó vừa khóc thút thít đấy.
Trương Chi ạ !

(Còn nữa)

khôn nguôi

Khi chúng mình xa nhau
Mặt trời bỗng đứng u sầu
Em biết lấy chi mà nhớ
Em biết tìm ai để thương ?

Mùa đông trời buồn se sắt
Như lòng em ngàn nỗi sầu se
Lối xưa cây già cũng nhỏ lệ
Người về có nghe mi ước ?

Và bước chân sầu có vương lá khô ?
Cành hoa em quên trên cỏ
Và trở về để quên tình ta
Rồi bỗng đứng nỗi buồn thành bão
Trái tim hồng bỗng khóc không thôi
Người đi nghìn trùng xa cách
Xin thời gian nhòa nhạt ngày xưa.
LILAS

mười bảy tuổi

Trái tim cô đơn
Cho tôi chọn người yêu là nỗi buồn
Nỗi buồn nở những đóa hoa hạnh phúc
Hương bay dịu dàng
Trái tim cô đơn
Giọt mưa đêm khuya và hoang vắng xế
chiều

Tôi đi hay là tôi đứng lại
Cái đầu rồi ngược mắt
Cầm tay rồi đứng lại nhìn
Thiên đường riêng tôi mưa bão
Trái tim cô đơn
Mùa xuân đang mang lá úa
Vết chân nào qua đó khói sương
Người đã đến hay người chưa đến
Tôi ngắm cảnh trông đồng xanh mù xa
của mình

Còn lại đây trái tim cô đơn
NGỌC CẦM

ngày cuối độ tam

Sáng hôm nay nắng vàng lừng góc phố
Em đến trường cặp sách ngủ trong tay

Gió hạ mơn man thân áo lụa dơi
Bước thật nhẹ nghe mùa hè trở giấc

Một mảnh trời xanh như nét ngọc
Đưa em vào lối nhỏ thềm thang
Quên cả đường về sân lớp học
Dù hôm nay, ngày cuối độ tam...

Em chẳng nhớ những sáng mai nắng ngả
Hành lang dài bao chiếc lá xôn xao
Hay những đôi chân nhẹ nhàng chim sẻ
Rủ hồn em đến tận chốn xa nào

Chỉ nhớ hôm nay ngày cuối cùng
Vào trường trông bụi đỏ bảng khung
Bụi tung đỏ lá hàng khuyên điệp
Lá đỏ bốn mùa gieo nhớ nhung...

Sân đất đỏ sẽ buồn ngày tháng hạ
Hành lang dài sẽ hồn dỗi quay đi
Những viên sỏi trên khoảng sân trước
lớp

Sẽ âm thầm lịm chết cuối mùa thi

Con phố đưa em về trưa nay
Rưng rưng buồn trong giọt nắng say
Trời mưa hay nắng chiều nọ nay,
Gió có về không, sao uất cay...
MISA

tình cờ

Cứ tưởng tình cờ trong giấc mơ
Gió mang nhung nhớ đến chẳng ngờ
Như chợt thấy em, hồn tôi bỗng
Bảng khung tự hỏi : đã yêu chưa ?

Rồi tháng hạ dài sao nhớ thêm
Sách vở còn đầy vẫn êm đêm
Nét chữ thoa mềm tay ngà ngọc
Từng trang giấy cũ để làm duyên
Tôi đã từng ca ngợi tình yêu
Mắt em mơ mộng nét dăm chiều
Nhìn nắng vàng hong bên song cửa
Hồn lồi rời rã có những chiều...

Tôi muốn thời gian không vụt qua
Để em tròn giữ mộng tuổi hoa
Tóc xanh, môi ngọt ngào vụng dại
Tên em lồi ghép đoạn tình ca

Em đứng lên nữa, tôi đứng xuống
Và tay này chờ nắm lấy tay
Dù lòng tôi ngàn đời mộng tưởng
Còn hơn làm võ nết thơ ngây.
VŨ KHUÊ HUYỀN

xa đưa

Em vẫn biết dù một đời phiêu lãng
Sẽ trở về thăm lại thoáng sân mưa
Sẽ triền miên trong giấc mộng giữa
trưa

Sẽ ngoan ngoãn như một loài bướm lồi

Em vẫn nhớ dù hồn giăng tơ rồi
Rằng vẫn thương vẫn nhớ đỉnh trời xưa
Vẫn thân quen như mặt ngọt thoáng
đưa

Trong rừng vắng chân nai em lạc bước
Em vẫn ngoan như một loài cỏ mọc
Nên cây đời anh còn mãi mộng mơ
Và tháng ngày ta chỉ biết rong chơi
Như loài gió di hoài không biết mỏi

Em vẫn thấy dù cuộc đời tăm tối
Bằng tim hồng đã thấp sáng cho đêm
Soi dấu chân ai đôi khắc bên thềm
Rêu xanh phủ hững hờ không quên lối

Em vẫn nhớ vẫn một đời chờ đợi
Như dòng sông đã mãi nhẩn đĩnh đời
Giọt hương nồng đọng trên những cành
mỏi

Hồn rất nhẹ xếp dùm xanh một mối

Nghe thương yêu treo giữa sợi thời
gian

Bàn tay dài những ngón kết lang thang
Nắng xưa đã rủ về đây ngân tử

Em vẫn như như một đời ngoan ngủ
Đề hoài hoài chỉ có tuổi mười lăm
Và tháng ngày là bờ bến xa xăm
Gieo rất thoáng vào hồn em giông bão
NGUYỄN THỊ KIM HẠNH

hồn nhiên

Em vẫn thả tóc dài trên vai
Áo lụa hồng, thật, quá đôi hồn nhiên
Đường vô tư guốc dòn chân gỗ khế
Anh lắng nghe bằng ngày tháng bình
yên

NGUYỄN DẰNG HÀ

mười bảy tuổi

nắng rất nhẹ cho hồn đủ lớn
linh mới qua như thoáng sương mù
lòng êm ái theo mây gợn gợn
tóc dài bay suốt một mùa thu

chiều đi áo trắng nhòa nắng biếc
mắt đã xanh trong thuở huyền trăng
em ngủ đời thanh xuân bất tuyệt
thở những hơi nồng trong môi căng

chân sẽ bước dịu dàng, mộng nữ
ru em tình ngọt vị đầu mùa
trời hãy thấp gần hơn chút nữa
cho sâu ai chẻ nhánh lúa thừa

cho lồi đốt hết cả đời lồi
trong ánh mắt chiều xinh rất mỹ
và cho hương ngào ngạt khắp trời
lưng thon mềm dong đưa rất dịu

cho em vừa tròn mười bảy tuổi
ngát mùa trăng niên thiếu rất hồng
và có những buổi chiều nin thờ
lồi đi qua nở nụ cười buồn.

TÙ HOÀI TẤN

TRÊN NHỮNG CON ĐƯỜNG

KHUÊ VIỆT TRƯỜNG

Và thời những buổi mưa phùn trốn học đi ra bờ biển nhìn trùng dương nổi giận. Và thời những chiều nhạt nắng từng bọn lang thang trên con đường Gia Long đầy lá me bay. Cũng thời nốt những vu vơ của ngày nào chợt lớn đứng nơi hàng lan can của ngôi trường nhìn qua hàng hoa giấy đỏ ngóng đợi người con gái quen mặt nhưng không biết tên, bước từng bước vào cổng trường như con chim di đang đập cánh. Sẽ không còn một lần được bước lên từng bậc cấp của ngôi trường. Sẽ không còn một lần nghe lá thu reo. Sẽ không còn một lần cùng bạn bè vui đùa trên ngọc ngà của tuổi nhỏ. Em đã mất hết. Không có gì để em so sánh về nỗi mất mát đó hôm nay. Tuổi học trò là một trong những gì mà em đã chăm sóc trọn 12 năm ngồi mài đũng ghế nhà trường. Nó đã trở thành hơi thở, trở thành một thân thuộc đến nỗi không thể thiếu vắng. Quên làm sao được những buổi sáng dậy trễ vội vàng đánh răng súc miệng không kịp ăn sáng ôm cặp leo lên xe đạp, đạp từng vòng tròn thật nhanh. Những tập lưu bút từ năm đầu cho đến năm cuối đầy tên bạn bè thân thiết. Tất cả đã đi qua như dòng nước theo nguồn không bao giờ trở lại. Ai đã bảo : « không bao giờ anh tắm hai lần cùng chung một dòng nước ». Đúng vậy. Và em đã không bao giờ trở lại con đường xưa làm chú học trò nhỏ với vũng mẹ yêu những đồng bạc các đánh đáo cùng bè bạn. Và em sẽ muôn lần không còn được những lần khẻ tay của thầy giáo khi ham chơi để bài luận văn còn nguyên trang giấy trắng.

Dường như em chưa nói gì với bạn. Ngôi trường yên dấu. Mà nói gì bây giờ ? Em với ngôi trường đã tưởng rằng không thể nào rời bỏ. Em thân thuộc ngôi trường đến nỗi quen từng chỗ gạch vỡ, nhớ từng gốc cây phượng già nua hững hờ rơi lá bám trên tóc em khi em thần thờ dưới gốc, xa xôi nhớ đến một bóng hình chưa đến. Ngôi trường là một tổ ấm thứ hai của em. Để những ngày nghỉ lễ, những chủ nhật không đi học cũng phải đạp

lời trường một lát để ngắm « cái gì không tả được » của tâm hồn. Em run rẩy dùng chiếc dao bé nhỏ khắc tên em lên da cây phượng mà sợ ngôi trường trách mắng. Em chỉ muốn lưu lại cho mình một ảo ảnh rằng em vẫn còn đó, em sợ chia ly. Nhưng cuộc đời chỉ là những gặp gỡ tình cờ, ch là những buổi ly tan, thì làm sao em không dặn lòng đừng bịn rịn. Ngôi trường ôi, sân ga bé nhỏ đã un đúc em những ngày thơ mộng: Hãy thật nhẹ, hãy thật êm. Hãy chỉ thì thầm như gió. Bé con ơi, bây giờ là niên học cuối. Em nhìn từng tờ lịch với dần, em nhìn từng nụ hoa đỏ chói bắt đầu rơi trên sân, để rồi em bắt đầu buồn bã. Em không bi quan đâu. Nhưng em muốn em mãi mãi là con cừu bé nhỏ trong vòng tay người chăn chiên hiền dịu. Em sợ đời sẽ tập cho em muôn vàn điều ngoa, rồi em sẽ quên hết, em không còn nhớ gì. Kể cả sáng thứ hai đứng nghe thầy Hiệu Trưởng giảng luân lý dưới ánh nắng mặt trời vì không chào thầy ngoài đường về nhà ốm hơn tuần lễ. Những phần thưởng không còn làm em vui. Em muốn trả lại cho người, trả lại những ngày qua và cho em xin đi lại từ đầu.

Nhưng bàn tay của con người bé nhỏ lắm. Thời gian. Tên dao phủ thủ vô tình vẫn trôi qua. Mùa xuân qua biết rằng Mùa Xuân sẽ trở lại. Mà sân ga nào phải chỉ đợi những con tàu ? Những khách tiễn đưa nào chỉ có bao nhiêu khuôn mặt ? Con tàu nào vẫn còn như ngày mới đến sân ga ? Kỷ niệm đó, kỷ niệm đó, kỷ niệm đã chất đầy trên vai em. Em bước từng bước, từng bước chậm chạp. Đây là con đường Nguyễn Trãi. Đây con đường Nguyễn Hoàng. Đây ngôi nhà có đôi mắt đen hay lên nhìn theo em làm cho em ngượng ngịu. Và cả đây những khuôn mặt thân thuộc nhất đời. Thanh hay cùng em tâm sự về những nỗi buồn. Ân với vẻ lì lợm rủ em lên cái gác cao ngóng của nó ở để ngắm cô bé hàng xóm bên kia. Dường với những trái bưởi ngọt lịm đầu mùa với dòng sông cái đầy phù sa. Quang với những buổi ra ngồi bờ biển, cần vớ từng vỏ đậu phộng tập làm thơ... kỷ ức em không phải chỉ bao nhiêu vậy. Em viết hoài thì không thể nào chấm hết được. Em cũng không thể nào quên đáng thầy Thụy khắc khổ với chiếc xe đạp cũ kỹ thương học trò bằng tình thương sâu đậm. Buổi tàn niên học năm nào chỉ còn 200 thầy cho cả lớp mua những viên kẹo chia nhau. Em chỉ tìm được tình thầy trò ở nơi thầy Thụy. Cũng như em đã muốn khóc khi anh Hoàng thổi một bản nhạc chia xa, chị Hảo hát bài Tuổi Học Trò, lời chúc của Thầy cho tất cả đều bình an. Em đã ghen ngáo khi muốn chúc Thầy một lời chúc thật đẹp. Em vẫn làm con thỏ của riêng em.

Bây giờ em xin nói lời giã từ cuối cùng với yêu dấu. Xin giã từ. Em xin giã từ bằng một chiều nhạt nắng của mùa hạ cuối. Mùa hạ cuối em còn làm học trò. Xin giã từ bằng những chùm hoa đỏ đã nở rộ trên những con đường mà em thường gọi là những phần thưởng quý giá. Xin giã từ bằng những bước chân chênh vênh trên con đường Duy Tân với tâm trạng thật lạ lùng. Em cũng xin gởi lại cho thành phố những ngày nắng, ngày mưa đã cùng em gắn bó. Em không thể nói hết lời em nói. Làm sao em nói hết được khi em chỉ có bao nhiêu ngôn từ, mà tình ở trong em thì vô cùng. Dường như em đang khóc, hãy cho em khóc, vì chỉ còn lần này là em được khóc trọn với dấu yêu...

GIÒNG SÔNG NGOAN HIỀN

B Í C H T H A N H

Những mảnh thủy tinh vỡ cửa vào tâm hồn em cho rươm máu. Đã bao lần em van xin tất cả hãy ngủ yên, hai bàn tay em bé nhỏ, đôi mắt em không còn nhìn được mộng bình thường như xưa. Tâm hồn em đến ngã rẽ, em muốn thời gian quay trở lại, nhưng làm sao được khi con đường em đi qua cỏ rêu đã phong kín. Bạn em trách em bi quan. Không, em chẳng biết em nữa. Em cảm thấy yếu đuối trước mọi vấn đề, nhiều việc đưa đến làm em bối ngỡ quá chăng? Em đang đứng giữa cái tuổi mà người ta gọi giao mùa, đề chuyển tiếp một cái gì mới mẻ hơn. Những quyết định không nhanh chóng, đòi hỏi em một sự suy nghĩ chín chắn. Thành kiến còn tồn tại ở cố đô Huế cổ kính, em do dự và dậm ra lo sợ mất cả tự tin.

Vẫn biết lòng son ba mẹ đan cho em đẹp quá nhưng chật chội. Có những lúc nhìn những đám mây trên trời hay ở trên balcon nhìn xuống phố. Em nghĩ viễn vông lắm, em mơ nhiều lắm. Em muốn bứt lòng của ba mẹ đan, em muốn làm đôi cánh chim bay cao, hay những khi trầm lặng em muốn có một chiếc xuồng nhỏ chèo về phía ốc đảo xa xăm trốn tránh tất cả.

Giòng sông vẫn ngoan hiền, lặng lẽ trôi mãi, em bỗng cười vu vơ. Bạn em không ngạc nhiên, bạn em giống em chắc đang nghĩ đến một thế giới mộng lung huyền ảo nào khác, bạn em cũng mỉm cười vu vơ. Hiện tại em chưa yêu ai, nếu một mai em biết yêu thì em phải làm gì nhỉ?

Chắc tâm hồn em thay đổi. Đừng bảo em dối lòng, thực tế như vậy. Em không chối em có những phút rung động, một ánh mắt, một mái tóc bồng bềnh thả theo gió, em rung động ngay và sẽ một thoáng em quên. Em vui với kỷ niệm, đốt kỷ niệm và tạo kỷ niệm để sống.

Có một lần khánh chuông vang reo tâm hồn, làm em xôn xao, em ngỡ mình đến tuyệt đỉnh hạnh phúc. Ba mẹ buồn vì em lắm, không làm những gì được như ba mẹ kỳ vọng. Em phải xin gì đây? vòng tay em chơi vơi, em xin một sớm mai chứa nhật của tâm hồn, ngoan như cỏ và hiền bình thường như dòng sông.

. . . Hai viên Acide Glutamique em tìm được giấc ngủ bình yên, nhưng em bị đánh thức dậy « gặp gỡ chừng như chuyện liêu trai » lần đầu tiên em ngần ngại, rung động trước màu mắt Bích Thanh, riềm mi thả sóng cuốn cong vút và em thả tâm hồn.

Bạn em hát nho nhỏ, giọng trong và cao vút, em bước lên nửa đoạn đường tới núi Ngự bình, em không muốn đi nữa, bỗng dừng em thấy sườn núi chênh vênh như bài ca bạn đã hát nửa vời. Một giấc ngủ thiên thu ở núi Ngự bình, bây giờ em lại mong, phải chăng em đã bước những bước loanh quanh trong cuộc đời khi em là một giọt nước nhỏ của dòng sông, không chừng sẽ khô đi mất và em chẳng bao giờ biết!

NGƯA CHÚNG TRONG SÂN TRƯỜNG

truyện dài VŨ MỘNG LONG

Ông già Năm mỉm cười. Nụ cười thật đôn hậu. Ông nói :

— Nói hay cho thầy chắc thầy không thích. Nhưng thầy có tương ông thầy. Nhìn qua là nhận ra liền.

— Cảm ơn bác Năm.

— Thầy xin vô trường ở là phải. Rồi bọn thằng Phong sẽ bỏ học. Bọn nó học hành gì. Học ăn cướp. Ông già nó chẳng ra hồn người. Rõ thật cha nào con ấy.

Quả nhiên, ông già Năm đã tưởng tôi đề phòng bọn thằng Phong đón đường hành hung. Tôi không muốn giải thích.

— Thầy Định.

— Dạ.

— Các thầy bây giờ sao trẻ quá thế ? Thầy trẻ khó dạy trò.

Tôi chẳng hiểu phải trả lời ông ông già Năm ra sao. Khó trả lời. Khó trả lời quá. Tôi lảng chuyện :

— Bác Năm.

— Dạ.

— Tôi muốn qua đây dùng bữa cho đỡ phiền hai bác.

Ông già năm xua tay :

— Không được, con Lan sẽ lo cơm nước cho thầy. Nó có bồn phạn ấy. Thú thiệt, tôi rất vinh dự được nấu cơm giúp thầy. Thầy không thích ở khách sạn, ăn cơm liệm sang trọng, vậy là thầy đã khác những ông thầy trẻ.

Tôi nói :

— Tối nay mời bác qua bên tôi, tôi muốn hiểu tất cả những gì bác nhận xét về các ông thầy trẻ đã bị bọn thằng Phong hành hung.

Ông già Năm vui vẻ :

— Được được, thầy Định.

Đời sống ở tỉnh lỵ êm ả như nước hồ thu. Nếu một viên sỏi ném xuống đủ làm mặt hồ gợn sóng thì một việc khác thường, dù rất nhỏ mọn, cũng đủ làm xôn xao tỉnh lỵ. Những đồng nghiệp bằng tuổi tôi đã không hiểu thế. Họ mang theo đời sống Sài Gòn về tỉnh lỵ. Ở Sài Gòn, thầy giáo tự do sống, tự do nghĩ, tự do chơi khi bước ra khỏi cổng trường. Chẳng ai cần chú ý. Chẳng ai thêm chú ý. Trò gặp thầy còn ngoảnh mặt làm ngơ, nữa là. Hoặc thầy vội vã « chạy trường », không muốn nhìn trò cúi đầu chào mình. Thầy tha hồ bài bạc, dĩ điểm. Dẫu gặp trò nơi bài bạc, dĩ điểm, cả thầy lẫn trò đều phớt tỉnh, coi nhau như người xa lạ.

Cái xã hội xô bồ Sài Gòn chấp nhận vậy. Tôi không bảo các ông thầy đều lo thụ hưởng và học trò đều hư đốn. Chỉ một số nhỏ. Ở lãnh vực nào cũng có một số nhỏ tồi tệ. Và nên bỏ qua. Riêng lãnh vực giáo dục, tôi nghĩ, không thể tha thứ một ông thầy vô trách nhiệm. Người chán chường ghẻ lở, cả bầy chiên sẽ ghẻ lở. Tôi rất đau lòng thấy báo chí mô tả những cơ sở giáo dục như những chợ mua bán chữ nghĩa. Tình nghĩa thầy trò đã phôi pha, nhất là tình nghĩa thầy trò tư thục. Người ta trút hết tội lỗi cho chiến tranh. Tự nhiên, chiến tranh biến thành cái thùng rác chứa đầy cặn bã của xã hội. Người ta phán xét thầy, trò một cách náo lòng. Trò thì không nhìn rõ tương lai nên chán chường hiện tại, cái hiện tại tối mờ, ánh sáng đủ chiếu trên con đường một chiều dẫn vào quân trường. Đó chính là cái cớ để nổi loạn. Thầy thì đời sống vật chất bấp bênh, nặng gánh gia đình, dành nhót lương tâm thật kỹ, « chạy trường » nháo nhác kiếm tiền. Những ông thầy nổi tiếng hái ra bạc, mở lớp riêng, thu nhận học trò như rạp chiếu bóng thu nhận khán giả. Và, những ông thầy đó, tối tối xoa mà được ăn thua trăm ngàn. Chưa đủ, có ông còn tặng lụ với ca sĩ phòng trà— ông Ngh. mê cô ca sĩ Th. H. gây chấn động dư luận ăn chơi Sài Gòn một thuở—tung tiền bạc kiếm được từ đám học trò hiếu học, ham bằng dăng hiến tình nhân. Không nuôi tiếc. Nhưng nếu một học trò nghèo chậm đong học phí, thư ký vô tội lớp đọc thông cáo mời ngay. Có lẽ, mỗi hoàn cảnh xã hội, tâm hồn con người mỗi khác. Tôi vẫn mơ ước nhà giáo hôm nay bằng lòng cuộc sống của các thầy đồ ngày xưa. Giáo viên tiểu học sống âm thầm, đạm bạc, thiết thời từ vật chất đến tinh thần, nào đã lên tiếng phản nản, chống đối, kể khổ, đòi hỏi?

Trong đời tôi, có hai mẫu truyện làm tôi xúc động và đọc lại bất cứ lúc nào tôi cũng có thể rơm rớm nước mắt. Đó là mẫu truyện ông huyện Đức nhờ thầy nuôi ăn học thành tài, trở về thăm trường cũ trong *Tấm lòng vàng* của Nguyễn Công Hoan và mẫu truyện ông Carnot làm quan to nước Pháp nhân dịp rảnh rỗi ghé thăm thầy xưa tóc đã bạc phơ, má đã lõm, mắt đã mờ. Đến nỗi, trò Carnot phải khoanh tay, cúi đầu: « Con là Carnot đây, thầy còn nhớ con không? » *Con là Carnot đây, thầy còn nhớ con không?* Tôi đã hình dung ra vĩ

nhân Carnot qua bức tranh mộc mạc ở cuốn *Quốc văn giáo khoa thư* lớp dự bị. Và tôi còn tưởng chừng nghe rõ lời nói thiết tha của Carnot. Bây giờ, ở nước tôi, một vị thủ tướng về thăm trường cũ chỉ kể chuyện chọc phá các vị giám thị với học trò! Carnot thì tâm sự «Ta bình sinh nhờ ơn cha mẹ ta rồi tôi thấy ta đã dạy dỗ ta nên người». Vị thủ tướng của nước tôi quả là khác vĩ nhân Carnot. Ở nước Pháp, giáo viên tiểu học được xếp lên nấc thang giá trị cao nhất, được kính trọng nhất. Tổng thống, thủ tướng đứng hàng thứ năm. Ở nước tôi, một ông quận trưởng cũng thừa quyền xông vào lớp học hành hung, nhục mạ thầy giáo. Và ở Sài Gòn, thầy giáo đành tự nhận mình chỉ là kẻ bán chữ nghĩa. Bởi vậy, tôi xin dạy ở tỉnh lỵ dù tôi đậu ra trường cao và được ưu tiên chọn Sài Gòn. Tôi nhớ mang máng một câu đề cao thiên chức nhà giáo của Tagore: Nhà giáo là một ngọn đuốc. Nếu ngọn đuốc không thấp sáng thì làm sao gom được những ngọn đuốc khác. Ngọn đuốc, những ngọn đuốc — theo nghĩa của Tagore — ở Sài Gòn chẳng những đã không thấp sáng mà còn bị đốt cháy rụi. Tôi sợ bị đốt cháy rụi. Nói thật lòng mình, tôi hãnh diện vì ông nội tôi, hãnh diện vì sự bần cùng của ông đồ trong buổi chiều tàn Nho học, hãnh diện vì ngôi nhà các môn đệ của ông tôi xây cất thờ phụng thầy học của mình, hãnh diện vì câu chuyện ông tôi cống bố tôi đi ăn cỗ bị hắt hủi, hãnh diện vì ông tôi không chịu đổi bút lông thành bút chì mà tôi sẽ thấp sáng bằng được ngọn đuốc nhà giáo.

Tỉnh lỵ, tôi đã nói, một việc nhỏ mọn là đủ làm xôn xao tất cả. Tôi buồn vô cùng khi nghe xong một giờ «thuyết trình» của ông già Năm về các bạn đồng nghiệp trẻ của tôi. Họ xứng đáng bị thăng Phong miệt thị. Theo tôi, một thầy giáo từ Sài Gòn về tỉnh lỵ phải coi như từ cuộc đời vô nhà tu. Chúng ta đều là người. Khổng Tử, Mạnh Tử là người. Người Không Tử trở thành thánh nhân chỉ vì dám nhắm mắt trước mọi quyền rũ vật chất. Khổng Tử cũng thêm ăn trái cấm mô phạm như bất cứ một bậc thầy nào. Ngài đã nín cơn thèm. Và Ngài là Khổng Tử, là vạn biểu thế sư. Tôi muốn bênh vực cái tuổi trẻ của một số đồng nghiệp của tôi. Họ quan niệm rằng ròng rã mười sáu năm học tập khổ cực, đợi mãi mới tới ngày kiếm được tiền. Thì phải thụ hưởng. Thụ hưởng với vàng, thụ hưởng thật nhiều để trả thù những ngày bạch diện thư sinh, bánh mì và xôi là ban thân thiết của những buổi sáng học trò. Muốn thụ hưởng thỏa đáng cần lợi dụng cơ hội kiếm tiền. Tôi không có ý nghĩ coi thường các trường tư nhưng, các trường tư ở tỉnh lỵ vốn mang nặng mặc cảm về giáo sư của họ. Họ thấy giáo sư của họ thiếu bằng cấp cao, thiếu chất đại học sư phạm. Họ vốn vả mời các giáo sư trường công. Các đồng nghiệp trẻ của tôi đã lao vào lửa. Họ được chiêu đãi nịnh bợ ở trường tư; họ được trường tư đem bằng nọ, cấp kia của họ quảng cáo đầu đường, xó chợ cùng với tên tuổi của họ. Họ thỏa mãn tự ái tuổi trẻ của họ. Họ đến với những người đãi ngộ họ. Và họ quên hẳn phận của họ với học trò. Tỉnh lỵ buồn tẻ. Họ ham vui chơi. Họ tổ chức bài bạc sát phạt nhau. Giao du rộng hơn, họ chơi bài với các ông bà lớn trong tỉnh. Hãy mừng tượng một ông thầy giáo thức trắng đêm chủ nhật đánh bạc, sáng thứ hai vào lớp! Hãy

tướng tượng khuôn mặt bơ phờ, hốc hác, ngáp vặt suốt giờ dạy ! Không còn gì tệ hại hơn. Cả tỉnh lỵ biết những ông thầy ham chơi bài bạc. Cả tỉnh lỵ đồn đãi những ông thầy dâm dúi với nữ sinh. Chưa hết, những ông thầy trẻ thường la cà ở các quán cà phê, quán rượu, tư cách vất đi hết. Các ông thầy trẻ tiếp nữ sinh trong phòng riêng của mình và cửa khép kín.

Ở trong lớp, ông thầy trẻ đứng trên bục gỗ nhìn học trò xuýt xoa tuổi mình dâm ra tự ti mặc cảm. Ông thầy tự tôn mặc cảm thì dâm mặt, hếch hời, truy học trò gắt gao để lấy oai, để nắm cái thế thượng phong. Ông « mày, tao » với học trò một cách phách lối, sai hẳn những bài học sư phạm của ông. Học trò ngấm ngầm chống đối. Những cậu quá khích nuôi thù hận và đợi dịp tỏ thái độ.

Thái độ như thái độ của bọn thanh Phong. Nhiều ông thầy trẻ huênh hoang, phô trương tài học, kiến thức và cách ăn diện đúng mốt. Ông thầy tự ti mặc cảm thì nhút nhát, hiền từ độ hèn, không làm chủ nổi lớp học, không chinh phục được học trò. Lớp học ồn ào, đầy tiếng cười ngạo mạn. Ông thầy lặng thinh chấp nhận một đời sống công chức tầm thường. Ngọn đuốc thầy giáo không thấp sáng nổi. Để học trò chống đối hay coi thường, ông thầy đã bất lực trong vai trò giáo huấn. Những ông thầy đánh bạc, lán nữ sinh, la cà ở các quán cà phê bị khớp miệng, chỉ giảng bài như cái máy và không dám nói về đức dục. Tôi cho rằng sự sa đọa của giáo dục hôm nay là tại quan niệm sai lầm của Bộ Giáo Dục. Người ta giới hạn tuổi tác khi tuyển sinh viên vào các trường sư phạm. Các ông thầy trẻ tuổi trời và tuổi đời chưa bao nả nên chưa đủ kiên nhẫn và kinh duyệt. Các ông quá gần gũi học trò nên dễ bị đồng hóa với học trò.

Ngày xưa, những ông thầy thường bằng tuổi hay lớn hơn tuổi cha mẹ của học trò. Nhìn ông thầy, chưa hiểu tài ba của thầy ra sao, học trò đã kính trọng thầy của mình rồi. Học trò xưng « con » với thầy triu mến như xưng « con » với cha mẹ. Thầy giáo đầy quyền uy. Một tiếng thước kẻ đập mạnh xuống mặt bàn, cả lớp im phăng phắc, sợ hãi. Lời thầy rót vào tai, thấm vào hồn, ở mãi trong hồn. Thầy mắng, cúi mặt xấu hổ, biết ơn thầy đã dạy dỗ. Gặp thầy ngoài đường, cách xa hàng chục thước, đã dừng lại, đứng nép bên đường, mũ trên đầu bỏ ra, cầm trên tay khoan trước ngực chờ thầy tới gần để lễ phép chào thầy. Đây là những anh học trò ăn mặc sạch sẽ, đầu tóc chải chuốt. Chứ, những anh học trò đầu bù tóc rối, mặt mũi nhem nhuốc, thấy bóng dáng thầy từ đằng xa, đã tìm cách trốn tránh. Một chiếc khuy áo bị đứt, sợ thầy khiển trách, cũng còn chẳng dám chào thầy ngoài phố. Thầy đáng kính nề hơn cả cha mẹ. Được thầy đến nhà chơi là một vinh hạnh. Đứng như cây gỗ, không dám nhúc nhích, thầy hỏi câu nào mới được phép trả lời câu đó. Hình ảnh của những thầy giáo của thế hệ tôi đã chìm khuất vào dĩ vãng. Người ta làm cách mạng, làm đảo lộn tất cả. Tôi chấp nhận. Nhưng làm cách mạng giáo chức, làm trẻ trung hàng ngũ giáo chức, sự trẻ trung chỉ vụ hình thức và chỉ tạo ra một lớp thầy giáo trẻ không được học trò kính nề thì tôi không chấp nhận.

(Còn tiếp)

chiều buông cánh vạc

Em đi trong nắng lụa hồng
 Gót chân êm nhỏ bên giòng suối xanh
 Ngập ngừng nước chảy long lanh
 Âm vang ngày ngất vút cánh thiên thai
 Bâng khuâng ngất dóa Dạ Lai
 Thiên hương ngát tỏa buông lái tóc mây
 Trái ngon chín mộng trên cây
 Ươm nồng cánh vạc trong tay gió chiều
 Đường dài vô cánh vạc xiêu
 Như cánh hoa mộng vương nhiều bụi
 Em về qua đỉnh thiên cung
 Ngóng từng phiến nhạc lơ tròng thênh
 Phím loan hương khói thời gian
 Vương vương khoe mắt dịu dàng tuổi
 Mây dang cánh bướm ngày thơ
 Cho em một phút hững hờ mãi mãi
 Thấp lên hàng nển lê thê
 Khung vuông nghiêng ngả lối về bình yên
 CHÂM KHANH

công chúa ngày xưa

Nắng vẫn đẹp như những ngày xưa cũ
 em còn xinh như thuở chớm môi hồng
 vườn nhà ai thấy thoáng cúc trở bông
 mưa hạ dút mây giăng ngoài thàng chín
 tình chưa ngỏ nghĩa là còn cảm nín
 tuổi mười lăm vừa rộ rữ ước mơ
 e ấp thôi chưa gọi ý đợi chờ
 không hẳn thế hay vẫn còn lơ lửng
 thoáng nhìn ai bỗng thấy lòng vương
 vương
 rồi quên mau như màu nắng dần phai
 như thời gian làm rụng lá sầu ai
 hồn lạ mới đón mùa xuân áo mới
 rất có thể một chiều nào nhớ lời
 cũng chưa hẳn là em đã chớm yêu
 vì mộng mơ nhưng e ngại rất nhiều
 buồn rất nhẹ như mùa thu chợt khóc
 mong manh quá ỏi đang thơ trên tóc
 em hiền ngoan như lụa trắng mát tay
 nghe lòng mình là lạ quá ô hay
 anh đã gặp một lần mong gặp mãi
 nhưng chẳng biết vì sao mà ái ngại
 chào em rồi lại khe khẽ quay đi
 tình duy nhất hay chỉ là tình si
 xa xôi quá chuyện mùa xuân áo cưới
 lúc gặp nhau thì sao em chẳng nói
 hay vụng về bờ ngõ quá đi thôi
 thoáng bên nhau như đường vắng lá rơi
 lòng vẫn vậy cơ hồ như chưa biết
 thế nhưng mà trời ơi sao tha thiết
 bỗng rung êm lần gặp gỡ hôm nào
 em thấy người lạ quá bởi vì sao
 môi bờ ngõ khi mắt nhìn đắm đuối
 từ hôm ấy lòng bỗng yêu quá đổi
 thương ai về ngõ lối lại trời mưa
 em bây giờ như công chúa ngày xưa
 buồn ai đó đợi hoài sao chẳng tới
 ngại thời gian sẽ phai màu áo mới
 nếu một mai lỡ kẻ lạ đến thăm
 em tươi vui cho bố mẹ hài lòng
 hay vẫn đợi người tình xưa lỗi hẹn.

HOÀNG CẨM HÀ

mồ hôi ở mũi

Tại sao ở chóp mũi cứ lấm lấm vài giọt mồ hôi, lau xong thì nó hiện ra. Vậy làm cách nào để nó hết?

Năm ni em 17 tuổi mũi thường có mụn cám làm sao cho hết mà khỏi có sẹo? Xin anh trả lời dùm.

LÝ THỊ DOANH
(Cam Ranh)

Dưới mỗi chiếc lông ở ngoài da là 1 tuyến bài tiết mồ hôi nằm sâu trong lớp bì. Ở chóp mũi mà hay có lấm lấm mấy giọt mồ hôi cũng chỉ là chuyện thường như mồ hôi hay tụ ở trán và nách vậy. Không có cách gì để mồ hôi khỏi đổ ra riêng ở mũi. Muốn chữa các mụn mặt mà khỏi có sẹo, cháu vui lòng tìm xem Tuổi Ngọc số 2 tôi đã có dịp giải đáp kỹ càng.

một thứ bệnh khó ghê

Thưa ông, mấy lúc gần đây sao bỗng nhiên trên mặt cháu nổi «long ben» lên từng đám trông nó kỳ sao ấy? (da mặt cháu lại đen) cháu đã tìm đủ mọi cách nhưng không hết. Nay cháu nhờ ông chỉ dùm cháu có cách nào trị hết «long ben» (không cần

thuốc càng tốt). Nếu dùng thuốc sắc có sao không? (vì da mặt cháu còn non).

NGUYỄN THỊ NGỌC TUYỀN
(Sài Gòn)

Long ben là một bệnh ngoài da tiếng Pháp gọi là Vitiligo. Đặc biệt có những khoảng da đột nhiên trắng ra nhưng xung quanh thì sẫm lại. Lông và tóc ở cái miền đó cũng trắng ra giống như người bạch-tạng (Albinisme). Bệnh có thể lan ra khắp thân thể và rất ít khi khỏi hẳn. Có thể dùng Teintures để thoa. Dùng một dung dịch Essence de Bergamote 25% pha trong rượu cồn 90° hay Eau de Cologne thoa lên các khoảng da bị trắng rồi phơi nắng nhưng phải che chở các miền chung quanh bằng một chất crème chống ánh sáng. Có thể chữa thêm bằng các chất alcaloïdes của Ammi Majus (Méladinine Jesnson) vừa uống vừa thoa ngoài da rồi phơi nắng hay rọi các tia tử ngoại (Ultra-Violets). Vài tuần sau da sẽ đổi màu thắm trở lại. Vitamine H dưới dạng Paraminan, uống mỗi ngày từ 2 tới 6 viên cũng rất có ích. Ngoài ra phải thử xem có bị giang mai gia truyền không. Một vài bác sĩ còn khuyên nên dùng các thuốc tiết giảm hoạt động của não thùy (Hypophyse) như Frenantol uống 20 ngày trong 1 tháng mỗi ngày 1g50.

bóng râm của đôi mắt

Những người bạn của cháu và ngay cả cháu đều phản nản không hiểu tại sao lông mi lại không mọc, cứ ngắn hoài làm cho đôi mắt dường như mất vẻ đẹp đi. Vì là học sinh nên chúng cháu không có phương tiện để sửa mắt (vì mắt chúng cháu xấu lắm). Nhờ bác sĩ giải đáp dùm và cho biết có phương thuốc nào không nguy hại và rẻ tiền để chúng cháu có thể thực hiện được không?

ÁNH MINH
(An Giang)

Lông mi dài hay ngắn là tùy người. Có những thiếu nữ trời cho đẹp nên đặc biệt ban tặng 2 hàng lông mi dài và cong vút để tô điểm thêm cho cặp mắt long lanh hay mơ màng. Cho đến nay quả tình là không có thứ thuốc nào có khả năng làm cho riêng lông mi dài thêm đâu, cháu ạ ! Muốn vậy chỉ còn cách đeo lông mi giả hay biết cách khéo điểm trang. Cháu còn đang đi học nên nghĩ rằng những gì quá giả tạo đều không thích hợp với nếp sống của cháu. Đừng nên quên sự tự nhiên đã là một cái duyên thầm đáng giá.

má mịn táo chín

Cháu không đề ý đến da mặt nên khi nổi mụn cháu cứ làm thành theo mãi đến giờ thì mặt cháu (những chỗ mọc mụn bị sưng xuống). Có những lỗ khuyết nho nhỏ trên mặt nhìn như là mặt « rỗ » vậy. Thưa bác khi nhìn những nét mịn màng trên mặt các bạn cháu thấy mặc cảm làm sao ! Cháu lo quá không biết dần dần những lỗ theo ấy có mất được không ? Thưa bác cháu phải làm sao để có làn da mịn để thương kia. Bác ơi, giúp cháu giải tỏa nỗi lo này bác nhé !

HUỲNH NGUYỄN BÍCH TY
(Cần Thơ)

Thanh niên nam nữ khi đến tuổi dậy thì thường bị trứng cá ở mặt. Phần lớn hay cầu thả nặn các mụn đó không đúng cách và không sát trùng nên về sau hay bị theo lỗ, lõm. Muốn có được làn da mặt mịn màng trở lại, cháu nên đến ngay một Bác Sĩ thẩm mỹ hay một mỹ viện đứng đắn.

cô không thích da đen

Thưa bác sĩ, năm nì Thùy mới 15 tuổi mà da đen chi lạ. Mẹ Thùy bảo tại hồi nhỏ Thùy chạy nắng quá! Rồi bây giờ cái bọn bạn ác ôn lại gọi đùa Thùy là Thùy Đen. Chao ơi! Thùy khổ ghê đi, có cách nào làm cho hết đen không hở bác sĩ ? Bác sĩ biết mẹo gì có thể chữa bây cho Thùy với. Chú bác sĩ cho 1 loa thuốc lung lung beng xà ngầu Thùy sợ không công hiệu quá. Vì ngoài cái « bệnh » da quý quái kia, Thùy còn mắc bệnh lơ lửng nữa !

PHẠM ĐANH NGỌC THÚY
(Đànăng)

Ở tuổi 15, cơ thể con người chưa phát triển hết mức, các tuyến nội tiết chưa hoàn toàn hoạt động nhịp nhàng. Da dễ có hơi quá đen cũng không đến nỗi phải lo ngại nhiều. Có thể một vài năm nữa da cháu tự nhiên sẽ trắng hơn. Da đen hay trắng chính là do 1 chất sắc (pigment) gọi là Melanine có chứa nhiều hay ít trong các tế bào tùy theo giống (race) người. Vả chăng quan niệm : « Con gái là da phải trắng như gà bóc » đã lỗi thời. Nhiều khi trắng xanh lại là màu bệnh hoạn và không gây sự chú ý của những người khác phái. Ai dám bảo « đen tròn » là xấu ? Thú thật, cho đến nay, chưa có thuốc gì biến đổi hẳn được màu da. Có lẽ chỉ còn 1 phương cách chịu khó thoa phấn toàn thân. Nhưng có một trở ngại lớn là tốn tiền đấy nhé! Cháu chịu khó chờ 1 vài năm nữa đi. Nghe nói ở bên Hoa kỳ, nơi mà sự kỳ thị da trắng đang bùng cháy mãnh liệt, các nhà bác học vừa phát minh 1 thần dược khả dĩ cải biến được màu da. Rán vui lên trong niềm hy vọng đợi chờ !...

ĐÔI LỜI
 TÔI
 CHÉO GIỮA H
 ĐÔI

đã đi qua

Bao giờ cũng như bao giờ ! tuổi dậy thì là cái tuổi tràn đầy nhựa sống, như ngọn lửa bùng cháy và phụt tắt, cùng ở lứa tuổi dậy thì 16 tôi đã bị ngọn lửa dậy thì đốt cháy từ một hình ảnh quá khứ đến hiện tại, tôi đã yêu thật sự : Người con gái mang tên Hà đó đã làm tôi không thể nào quên được.

Một buổi chiều nào đó trên đường đến trường tôi bắt gặp người con gái có mái tóc dài buông xõa, cặp mắt u buồn và nụ cười chúm đồng tiền, từ dạo ấy, tôi trở nên suy nghĩ vu vơ và hoang đường ; ở một buổi sáng đến trưa và chiều rồi tối lẫn giấc ngủ tôi vẫn vu vơ nhớ đến hình ảnh nàng...

. . . . . Và mỗi lần đến lớp, tôi thường thả dọc theo hành lang, để cố ý nhìn nàng. Ở trong lớp học tôi, hay đưa cặp mắt qua song cửa sổ để trông nàng vì nàng về học ngang lớp tôi ; tôi đã sống trong sự vắng lặng của mỗi tình đầu đơn phương, tôi đã tập viết văn làm thơ, tôi đem bao ý tươi đẹp, trau chuốt qua lời văn, vần thơ . . . . . cặp mắt u buồn, đáng thương của nàng chính là sự nhung nhur ở tôi.

Cứ như thế . . . ! Tôi vẫn sống lặng lẽ và mơ hồ ; cặp mắt u buồn, mái tóc buông xõa ấy, nó đã ứ đọng trong tâm hồn tri óc của tôi, nhiều khi tôi thấy mình hoang đường cũng như TÚ UYÊN, nhưng ngày xưa TÚ UYÊN lại biết gợi hình ảnh GIÁNG TIỀN qua nét họa.

. . . . . Hà cũng đến với tôi, từ một buổi sáng nào đó ! mà tôi vẫn nhớ mãi cái buổi sáng của Hà, người con gái đầu tiên đã bước qua cuộc đời tôi. Hôm tôi đi xinê, nhằm cuốn phim hay người mua vé quá đông, khi mà tôi chen vào đến chỗ bán vé, tôi vừa mua vé xong mồ hôi tôi ướt đầm cả áo, định trở ra nhưng tôi lại gặp Hà, nàng nhờ tôi mua hộ dùm hai vé nàng đi cùng với bạn — và tôi đã quen nàng ở trong rạp hát hôm đó tôi không hiểu một chút gì về cuốn phim.

Từ buổi sáng đó, tuổi 16, tôi đã yêu, Hà đã đem đến cho tôi sự rung động và xao xuyến, buổi học hôm sau tôi đến lớp thật sớm để mong gặp nàng và tôi đã gặp nàng, cặp mắt u buồn, nụ cười chúm đồng tiền đã hướng về tôi, để một lần nữa tỏ ra can đảm tôi bạo dạn gợi chuyện cùng nàng, tôi nói một cách viễn vông từ cuốn phim

trường đình thu

rồi ở nhà bỗng dưng tôi thấy mình vô lý lạ ! và tôi đã viết thư ; bao giờ cũng vậy khi mà người ta không thể nói trực tiếp được người ta đã dùng đến thư, tôi cũng vậy, và ai sẽ là người đưa thư cho nàng ? tôi vẫn đặt câu hỏi trong đầu óc ! nhờ bạn chẳng ! nhờ nó không kín miệng thì ngượng mất đi thôi ! viết cũng thật nhiều và tôi xé cũng thật nhiều, những giòng chữ, những ý nghĩa tôi đã đặt nơi trang giấy lần lượt theo tiếng xé vụn và xa dần.

Cho đến như thế. . . . chẳng bao lâu !

Hè lại về, những cánh phượng rơi nhẹ ngoài sân trường : tiếng ve vẫn kêu lên như những mùa hè đã đi qua và tự nhiên tôi thấy ghét mùa hè lẫn tiếng ve và tôi sợ . . . . Có một lần đã xem được một bài thơ không biết của ai : « Mùa Phượng nở mùa tình tan vỡ ; tuổi học trò chôn kín mộng mơ » . . . . tôi đã sợ . . . . và thật sự Hà, người con gái có cặp mắt u buồn ngày nào đã vượt khỏi tầm mắt của tôi, tôi vẫn tưởng đầu nàng đã nhẹ nhàng bước vào tâm hồn tôi ; nhưng đầu ngờ . . . « bất giác » tôi ghét và thù tất cả. Bây giờ nàng đã xa tôi, xa những gì còn lại dấu vết của mối tình đầu nhẹ nhàng nhưng sứt mẻ không ít trong tâm hồn tôi . . . tôi vẫn mang nỗi buồn lặng lẽ và vu vơ trước khi gặp nàng và sau khi gặp nàng. Nhiều khi tôi bước một mình trong dãy hành lang giữa hè để cố tìm lại một dư âm, một dấu vết loang lổ đã đi qua đời tôi. Dãy hành lang vắng tanh không một bóng người

bất chợt động khua nhỏ của một vật gì ở đâu đây, nó khua vang như bước nàng đi vội vã . . . trong tâm hồn tôi và nó lắng đọng quá chừng.

Và bây giờ tôi lại muốn như truyện dài « áo tiểu thư », tôi muốn đi sâu vào dĩ vãng cũng như những lần đợi người yêu ở cổng trường với dáng ngượng ngịu tôi muốn ngồi trên chiếc xe buýt xanh gần Hà và trao nàng lá thư với hàng chữ d. n. s. mà ngọn lửa mối lòn đã thục đầy tôi, nhưng nó chính là một âm thanh vô vọng, một dĩ vãng ước muốn đã xa dần và xa dần trong quãng đời thơ dại đã qua.

viết về
* tình
đầu

dấu xưa

trăm sơn

Khi tôi trở về, thì cơn mưa đầu mùa trút xuống, thật bất chợt khi trời đang hanh nắng. Gió, mưa đã làm cho đất dậy một mùi khó chịu. Tôi tìm vào phòng, để mặc cho gió

mưa bên ngoài. Trong phòng hoàn toàn trống vắng. Sự hoang vắng về kín tâm tư tôi, gây trong tôi một cảm giác hoang vu rờn rợn. Tôi chầm điếu thuốc, mong mỗi những làn khói thuốc sẽ làm cho tôi bớt cô đơn. Trong trí óc, tôi đã tự hỏi một nỗi niềm nào đã đưa tôi lên tận cùng chán nản. Tôi đưa tay bật đèn, ánh sáng chói chang khoả lấp những sâu tâm tư, trống vắng trong hồn. Bên ngoài mưa vẫn diu dặt và gió vẫn ngút ngàn.

Trong một thoáng giây, qua một nỗi muộn phiền đó, tâm hồn bỗng dừng đi tìm về kỷ niệm. Hồn tôi lao xao trong vùng ký ức. Rồi một nỗi bàng hoàng len lỏi trong những cơn muộn phiền đó... Trong khoảng thình không trắng xóa được giới hạn bởi bức tường và ánh điện đó, tôi loáng thoáng nhận diện những hình ảnh ban đầu, những hình ảnh đã làm tôi mơ mộng thật nhiều, đã đưa tôi vào một vùng mù sa của tình yêu. Mặc dù rằng, tôi chưa đi hết một phần ba quãng đời. Tôi mới có mười bảy. Lứa tuổi mà sách vở bảo rằng là thời hoa mộng, ngọc ngà đó đã chớm nở một nụ tình đầu. Một «tình yêu trái chín» thật đẹp, thật thơ mộng đó, đã đánh dấu một bước đời của tôi.

Tôi quen nàng. Người con gái có tên Thanh Nam, có mái tóc thề và có một giọng nói miền Nam đặc biệt. Tôi biết và quen nàng trong một buổi chiều, mây trắng ngút ngàn. Buổi chiều ấy mưa lớn lắm. Tựa nơi cửa nhìn mông lung ra sân, tôi để ý đến những hạt bong bóng được kết tụ mong manh để rồi tan vỡ trong muôn vàn tiếng động. Những lá cây rung

động theo chiều mưa đổ. Thẩn thờ nhìn mưa rơi, rồi bất chợt, một bóng trắng từ khúc quanh đầu ngõ đang nép lần theo bức tường nhà tôi. Chẳng biết rằng vô tình hay hữu ý. Tôi nhìn nàng. Qua một phút ngỡ ngàng, tôi cúi mặt, chân đi đi trên nền gạch, rồi cái «ngỡ ngàng» đó tan biến thực nhanh, tôi ngẩng lên, lúng túng khi khuôn mặt nàng có vẻ muốn náu mưa. Tôi mời nàng vào nhà. Người con gái ấy học chung lớp tôi nhờ đó, nên chẳng cần hỏi tên tuổi tựa bước chân vào ngưỡng cửa, Vàng đã liu lo như một con chim sơn ca trên một cành trúc nào đó chào ánh bình minh. Nàng bảo rằng là đang học một khóa «cua» Sinh ngữ. Rồi nàng huyền thuyên hỏi đủ truyện. Tôi chỉ ậm ừ cho qua. Có lẽ rằng tôi nói tiếng Bắc chính cống, còn nàng là một người Nam chính hiệu. Vì thế mà tôi đâm ngượng ngùng. Tôi run run rót nước mời nàng. Thật tự nhiên, nàng mời tôi. Tôi cũng chỉ ậm ừ. Cái tự nhiên đó đáng yêu làm sao. Tôi còn nhớ cái giây phút đó. Nhìn màu nước vàng ánh càn dần trong đáy cốc, và khuấy dần sau hai bờ môi mộng đỏ mong manh, hồn tôi xao động dữ dội. Một cái gì kỳ bí xen lẫn trong tâm trí tôi. Rồi trong một phút bất chợt, hai chúng tôi nhìn nhau. Chỉ trong một thoáng, nàng cúi xuống, ần dấu một nụ cười. Tôi nhìn mái tóc thề gọn ghẽ trên bờ vai của nàng mà hồn tôi như lạc vào một cõi u minh nào đó. Rồi mưa tạnh, nàng ngỏ ý cảm ơn và tôi tiễn chân nàng ra cửa. Dáng đi của nàng cũng đẹp lắm, nhìn bóng dáng của người con gái đó khuấy dần dưới ngõ trong làn mưa bụi mịt mù, tôi ao ước làm bài thơ, những hồn tôi lại chẳng có «hồn thơ» một tí nào.

Tôi quay vào, hình ảnh của nàng như còn hiện diện đâu đó; chung quanh tôi lúc đó, chỗ nào cũng thấy dáng dấp của nàng: mái tóc thề đáng yêu, khuôn mặt thật tươi và có một giọng Nam thật đặc biệt. Rồi bỗng dưng nhớ nhung vợ vẩn. Trống vắng. Thiếu hụt. Phải chăng mình đã đi vào con đường ấy. Tôi đã biết yêu...

Qua cơn mưa chiều đó, sự gặp nhau giữa tôi và Thanh Nam cũng gần như là thường xuyên. Trước kia, tôi chỉ coi nàng như bao nhiêu người con gái khác. Thế mà chỉ qua một buổi chiều, trong một cơn mưa tình sử, tôi và nàng đã dần biết nhau hơn, quen nhau hơn. Cứ như là kháng khí ghê lắm đấy... Nhưng những lần trò chuyện đó, về cùng đường đó, những

(Xem tiếp trang 62)

loài hoa rất bé

t.t. thủy hương

Tôi đi trong những giọt mưa nhẹ đầu mùa về đến nhà tự lúc nào tôi không biết. Nếu bây giờ tôi chạm phải một đôi mắt có cái nhìn đời sâu sắc hiểu biết hẳn sẽ nhận được sự không bình thường nơi tôi, tôi biết thế!

Thần thờ tôi ngồi vào bàn học trên căn gác quen thuộc. Mưa vẫn rơi đều, tóc tôi bay bay theo gió, trong hơi mưa như vương vãi gợi về những kỷ niệm xa xưa đã chìm lắng tận trong hồn. Bao nhiêu mùa mưa đi qua để tôi cảm nhận được mình đã quá xa rồi tuổi nhỏ mặc dầu hiện tại tôi chưa hai mươi nhưng đã là một thiếu nữ. Tôi muốn trở lại ngày xưa của thuở chớm nở chớm mộng hay là không có một « cái gì » để mà nghĩ đến. Ấy thế mà tôi lại ưu tư vì nắng, mơ màng cùng trăng; nên mỗi khi có người quen đến nhà, gặp tôi lần đầu là phê ngay một câu mà đại ý tôi đã nghe khá nhiều: « Trông con bé có vẻ thơ ghê đấy ».

Tôi vẫn đi hoài hai buổi trên con đường có nhiều lá me quen thuộc để tới trường.

Hồi ấy vào khoảng tháng năm của thời gian tôi mười lăm tuổi. Cái tuổi mà TKT đã bảo: « Không thấy vành trăng đang khuyết »!

Trưa hôm ấy--đến bây giờ tôi mới hiểu là không bao giờ tìm lại được. Châu bước đều trong khi mắt tôi... không phải nghe theo bộ óc nhưng tự nhiên tôi ngược vội lên... một đôi mắt nhìn tôi chăm chú, mái tóc nghiêng mỉm cười, tôi chợt nhận ra rất nhanh trong nụ cười ấy có dáng dấp dịu dàng rộng lượng. Tôi cảm thấy như mạch máu hai bên má tôi ngừng chảy hay nó dồn lại hay thế nào tôi chẳng rõ. Tôi chỉ biết tôi đang mắc cỡ thật nhiều, dù không có cái gương nào ở giữa đường tôi vẫn biết má của mình đang đỏ như vào bếp lửa. Người con

(tiếp theo trang 62)

TỪ KẾT TƯỜNG

ba

Chị Thục chạy đi khi nghe tiếng bé Hiền khóc ré. Tự nhiên có một sự xếp đặt nữa, cho Lũy phải đứng trước Cúc Huyền. Khi bé Hạnh ôm con búp bẻ và ôm con chó bằng pin ra ngoài thềm. Lũy rút hai tay vào túi quần, rồi lấy tay ra tìm bao diêm, quẹt hoai một cây diêm mà không bật lửa. Lũy bỗng nhớ tới con đường không có bảng tên hôm trước, làm một cái cớ để hỏi Cúc Huyền một cách bàng quơ :

— Cái bảng tên rơi hôm trước trong cơn mưa đã gắn lên trụ điện gãy chưa nhỉ ?

Cúc Huyền hơi nhích người trong chiếc ghế, đáp :

— Không biết người ta đã gắn lên chưa nữa.

Lũy cười :

— Hình như con đường ấy bây giờ cái bảng tên không còn cần thiết nữa

— Sao thế ?

— Vì người ta đã nhớ ra con đường ấy rồi.

Cúc Huyền nhướng mắt :

— Người ta là ai ấy nhỉ ?

— Là nhiều người, rất nhiều người trong thị trấn này.

— Ở đây tất cả đều biết tên con đường ấy, thị trấn coi thể chớ không nhiều người đâu, đi một buổi là quen mặt hết, chỉ trừ những người lạ mặt mới tới. Chắc mấy hôm ngót mưa người ta sẽ gần trở lại. Lũy muốn nói rõ ra rằng con đường ấy không cần gần bằng tên vì Lũy đã nhớ như in trong lòng một buổi chiều ngơ ngác đặt chân tới, nói câu chuyện đầu tiên với hai cô gái trong tỉnh lỵ. Đường Huyền Trân Công Chúa, ôi, sao người ta lại khéo đặt tên đường đến thế. Tên của một người công chúa ngày xưa đã tạo nên một huyện thoại về tình yêu. Sao lại không thể gọi con đường ấy là con đường đánh dấu cho một tình yêu nhỉ ? Lũy đánh những nhịp chân trên đất, thật khó mà diễn tả cho hết những điều lẽ ra sẽ nói cho Cúc Huyền biết. Lâu lắm Cúc Huyền mới đáp ứng hỏi, sau khi thấy Lũy im lặng, quá lâu :

— Hình như ông mới tới đây lần đầu tiên ?

Câu hỏi thật là ngơ ngẩn và thừa thãi, bởi cách đây mấy hôm nó đã chứng minh cho câu trả lời của Lũy rồi. Vẻ mặt ngơ ngác đến tức cười của một người còn trên vai, trên hai mũi giày, trên quần áo, trên mái tóc những vệt bụi đường đỏ quạch của thị trấn miền cao nguyên. Nhưng trong lúc này câu hỏi ấy thật là cần thiết để đánh tan sự im lặng. Lũy trả lời ngay :

— Nếu người ta ví sự mới bắt đầu như là đôi mắt ngơ ngác của một con chim, tôi đã đến thị trấn của Huyền như là một con chim có đôi mắt ngơ ngác đó.

Cúc Huyền có vẻ cảm động khi Lũy trả lời như vậy, vì Lũy thấy đôi mắt của Cúc Huyền chớp mấy cái. Lũy hình dung ra một con búp bê biết nhắm mắt mở mắt trong tủ kính một cửa hàng sang trọng ở thành phố Lũy ở. Và Lũy cũng nhớ lại những buổi trưa chán về nhà Lũy đã đi lang thang trên phố, dòm chúi mũi vào những cửa hàng có tủ kính bày bán những con búp bê xinh xắn. Đôi mắt của Cúc Huyền là đôi mắt của một con búp bê đắt giá nhất bày trong tủ kính.

— Ông dự định ở chơi với gia đình chị Thục bao nhiêu lâu mới trở về ?

— Tôi thường không có quyết định gì hết. Nên chưa biết sớm hay muộn. Nếu trở về là một nguyên do tùy theo ý thích, thì có lẽ tôi sẽ ở đây vài ngày nữa, hay nhiều hơn, bởi thị trấn này đáng yêu vô cùng.

— Tôi thấy nó buồn, và vắng vẻ quá, ở thành phố của ông chắc đông vui hơn. Người ta thường tìm chỗ đông vui mà ở, như những bầy én thường về trong thành phố nhà cao, ở nơi một con đường lớn nhất. Ông là con chim như đã nói lúc nãy, chắc ông cũng thích về thành phố hơn. Phải không ?

Lũy hơi bàng hoàng trước câu nói của Cúc Huyền. Đúng hơn là Lũy không ngờ người con gái luôn luôn im lặng trước mọi người lại có thể diễn tả một nhận xét rành rọt như một người luôn luôn quen thuộc với đám đông. Lũy cười :

— Nhưng tôi lại là con chim khác đời, bay lạc vào trần gian thích những nơi trầm mặc u buồn.

Cúc Huyền cười mỉm, ngó những vụn nắng lọt vào khung cửa sổ, những vụn nắng phản chiếu vào mặt kính xanh lơ của chiếc hồ nuôi cá nhỏ để trên bàn của anh Đồng thành vòng ánh sáng xoay tròn in vào một góc tường. Trong chiếc hồ có nuôi mấy con cá vàng bụng bự, bơi lội một cách mệt mỏi quanh mấy cánh rong lơ lờ. Lũy rất ghét những con cá Nóc bụng bự, nó không dễ thương như những con cá nhỏ nhắn xinh đẹp bơi lội thanh thoát trong mặt nước. Lũy hỏi :

— Hôm nay Cúc Huyền được rảnh cả ngày hả ?

— Chút phải về.

— Chắc là về phải học bài ?

— Không, về nấu cơm.

Lũy cười :

— Chắc Cúc Huyền nấu cơm tài lắm ?

Cúc Huyền đỏ mặt cười :

— Trái lại là chẳng khác. Ở nhà cứ bị mắng hoài về tội nấu cơm ba lạng.

— Cơm ba lạng ăn cũng ngon ra phết. Thường tôi chỉ gặm bánh mì. Cơm ba lạng so với bánh mì còn ngon gấp một triệu lần.

Cúc Huyền cười. Lũy cũng không ngờ mình có thể ăn nói một cách lưu loát như thế. Cái gì xấu của Cúc Huyền dần dần rồi cũng trở thành tốt đẹp hết. Lũy mỉm cười thầm, hôm nay chàng « ga lăng » quá cỡ. Nhưng từ lúc làm cho Cúc Huyền chịu mở miệng và tạo nơi gương mặt ấy một nụ cười coi như Lũy đã thành công, ít nhất là trong việc nói chuyện với một cô gái. Lũy thầm cảm ơn chị Thục, cảm ơn thị trấn này, cảm ơn buổi sinh nhật của Hạnh, cảm ơn một buổi chiều nắng vàng óng ả vào những con đường Lũy mới đặt bước chân đầu tiên. Cảm ơn một cơn mưa nào đó đã đánh rơi giùm tấm bảng chỉ lên đường. Lũy thấy mạnh bạo hơn đề đề nghị với Huyền một buổi trốn nấu cơm :

— Hôm nay Huyền có thể không trở lại nấu cơm ba lạng được không ?
Huyền háy mắt :

— Là sao à ?

— Nghĩa là không về nhà nấu cơm buổi trưa.

Cúc Huyền rút vai, cong môi thật dài :

— Ỉ, không được đâu. Bộ tưởng dễ lắm hả. Trưa về không có cơm ăn ông Nội cạo đầu bằng búa.

Lũy ngạc nhiên cười :

— Ông Nội làm gì có búa ?

— Ông Nội đi đốn cây trong rừng. Cánh rừng ven biển ấy. Ngày nào ông Nội cũng đi.

— Ông Nội Cúc Huyền dữ lắm hả ?

— Không có dữ. Nhưng nếu trưa về không có cơm thì nguy hiểm lắm.

— Nhưng có một việc nguy hiểm hơn nữa là Hạnh sẽ bắt tôi dẫn đi phố, mà tôi lại không biết đường.

— Hạnh biết đường.
 — Tôi không thích để cho trẻ con dẫn đường. Đi như thế người ta ngó.
 — Nhưng không có rảnh. Sợ ông Nội cạo đầu bằng búa lắm.
 — Ông hăm như thế chứ không dám cạo đâu.
 — Cây trong rừng ông còn dám đốn thì đầu người ta ông cũng dám cạo.
 Hơn nữa hôm trước đi chơi với nhỏ My ngoài bãi biển cả ngày quên về nấu cơm ông Nội hăm rồi.

— Thử một lần xem ông dám không ?
 — Thôi, không dám đâu. Xúi người ta như thế khi bị đòn có bệnh vực được không ?

— Cúc Huyền có dám cho tôi đến nhà không ?
 — Để làm gì ?
 — Để bệnh vực khi ông nội đánh.

Cúc Huyền rút cổ :

— Không dám đâu. Như thế ông Nội sẽ đánh thêm chết mất.
 — Như thế làm sao tôi bệnh vực Cúc Huyền được ?
 — Bộ như thế cái ông Nội nghe theo hả ?

Lũy cười:

— Tôi năn nỉ hay lắm. Nói vài câu ông Nội sẽ tha ngay.

Cúc Huyền ngồi im nhìn ra ngoài cửa cười băng quơ. Lũy lại nhìn vào chiếc hồ cá nhỏ theo dõi những đường ánh sáng xanh biếc như một con quay quay vòng. Một nửa khuôn mặt Cúc Huyền hắt bởi ánh sáng ấy, nên đôi mắt đen kia như hai hạt huyền thả vào một phiến thủy tinh xanh. Trong không khí của căn nhà đi dần vào buổi xế trưa, những sợi nắng bên ngoài nhảy múa chuyền hơi nóng tới chỗ ngồi. Lũy nhìn lên hai bàn tay trắng xanh của Cúc Huyền để hờ hững trên mặt bàn thêm một ly đá chanh nơi một quán nhỏ dưới bóng mát của cái cây có rất nhiều hoa trổ cho mùa hè. Cúc Huyền bỗng nhìn Lũy, cái nhìn len lén ấy làm Lũy hơi lúng túng. Tưởng Cúc Huyền đã rộ biết những ý nghĩ của mình. Một con chim nào đó chợt bay đến đậu ngoài cổng nhà hót vội vã mấy tiếng làm xao động cái không khí yên tĩnh này giờ. Cúc Huyền nhìn ra cổng, dáng chừng tìm con chim ấy. Một phiến mây trời bay ngang qua đầu những bông giấy đỏ rực. Cổng nhà như sáng hẳn lên trong một thứ ánh sáng huyền ảo của cơn mộng chim khuấy được ghi lại bằng những trí nhớ. Lũy hỏi:

— Được chứ ?
 Cúc Huyền ngo ngác :
 — Được gì cơ ?

(Còn nữa)

h ằ n g n g a v à đ a n h n h â n

1969, cả thế giới ồn ào tán tụng cuộc đổ bộ Nguyệt Cầu của phi thuyền Apollo XI mà gần quên lãng biết bao danh nhân đã bắc thang cho những « Anh Hùng Không Gian » Neil Armstrong, và Edwin Aldrin leo lên mặt Nguyệt Cầu để phá vỡ mọi huyền thoại về « Chú Cuội Chị Hằng » cùng vẽ đẹp mộng mơ của « Người Trên Cung Quảng ».

từ léonard de vinci đến jules verne

Người đầu tiên trong lịch sử nhân loại đã dọn đường thám hiểm Nguyệt Cầu, bản chất là một nghệ sĩ hơn là một nhà thiên văn hay khoa học. Thật thế ! Ông chính cống là một họa sĩ, kiêm điêu khắc, kiêm kiến trúc sư và là một văn hào nổi tiếng lúc đương thời, rồi đến kỹ sư và giải phẫu cơ thể.

Ông sinh tại Vinci gần vùng Floren-ce nước Pháp vào năm 1452 và mất năm

1519. Tên ông là Léonard de Vinci. Cách đây gần 5 thế kỷ, Léonard de Vinci đã nhận biết được rằng, mỗi tháng, Thế Giới của Chị Hằng có 2 mùa là mùa Hạ và mùa Đông. Mùa Hạ trên Cung Quảng thì thật nóng và mùa Đông thì thật lạnh.

Vào lúc sinh thời của Léonard de Vinci — xin bạn nhớ, cách đây 500 năm rồi đấy nhé ! — nhiều người cho rằng, Nguyệt Cầu là một vật thể trong như thủy tinh, có mặt bóng như gương và nhận ánh sáng phản chiếu từ Trái Đất. Nhận định đó, ngày nay, ai cũng biết là sai bét. Tuy nhiên, Léonard de Vinci lúc bấy giờ đã quả quyết rằng, Mặt Trăng là một khối cầu cứng và đục có bán phần nhận ánh sáng của mặt trời còn phần kia thì tối đặc. Để nói lên tâm tình nghệ sĩ của mình, Léonard de Vinci, tuy không mơ màng đề tượng tượng ra một « Đường Minh Hoàng Du Nguyệt Điện » như người Trung Hoa, nhưng ông đã vẽ một phi thuyền gắn động cơ có cánh như cánh dơi bay lên không gian để gửi gắm tâm sự của ông từ Trái Đất lên Mặt Trăng.

1543, nghĩa là 24 năm, sau khi Léonard de Vinci tạ thế, đề nối tiếp sự nghiệp của ông, một nhà thiên văn người Ba Lan tên là Nicolas Copernic (1473-1543), khoảng vài tháng trước khi từ giã cõi đời đã đưa ra một quan niệm mới về vũ trụ học làm chấn động thế giới bằng những lời lẽ hoa mỹ như sau : « Một Triều Đình gồm nhiều hành tinh được gọi là những Thần Tử quay quanh chiếc Ngai Vàng đặt tại trung điểm, trên đó có Vua Thái Dương ngự trị. » Câu văn lả lợt này của Nicolas Copernic đã nghiêm nhiên trở thành nền móng cho những

khám phá về Thái Dương Hệ sau này.

Tiếp theo Copernic là Tycho Brahe (1546-1601) người Đan Mạch và Johannes Kepler (1571-1630) người Đức là 2 nhà thiên văn đã tìm được những phát minh căn bản về sự chuyển vận của Nguyệt Cầu theo quỹ đạo hình bầu dục.

1687, Isaac Newton (1643-1727) người Anh, vừa thông thái về toán học, vừa hiểu rộng về vật lý và thiên văn kể cả triết học, đã phát minh định luật về trọng lực làm khuôn vàng thước ngọc cho những phát minh khoa học sau này, trong số phải nói đến những giải thích có giá trị đến muôn đời về những nguyên tắc cơ động trong vũ trụ của nhà Bắc Học Đức Quốc Albert Einstein (1879-1955) chiếm giải Nobel về vật lý học 1921, gia nhập quốc tịch Mỹ 1940, nổi tiếng về «Thuyết Tương Đối» (Théorie de la Relativité) thuyết đánh dấu bước tiến lớn trong lãnh vực khoa học hôm nay.

Ngoài ra, chúng ta cũng không được quên bỏ quên một danh nhân khác. Đó là ông Pisan Galilée (1564-1642), một khoa học gia người Ý Đại Lợi. Năm 1610, Galilée đã sáng chế được chiếc viễn vọng kính đầu tiên để chọc thủng màn bí mật bao trùm Nguyệt Cầu. Nhờ chiếc viễn kính này, ông biết được, mặt Chì Hằng không đẹp như người ta tưởng mà là một loại mặt rỗ lỗ ong, chằng chịt những núi non với thung lũng. Ông viết : « Ông cảm ơn Thượng Đế thật nhiều vì nhờ Ngài nên ông mới có cơ hội khám phá được những cảnh kỳ quan trên Nguyệt Cầu là điều đã bị dấu kín từ nhiều thế kỷ trước đó ».

L I N H V I Ệ T

Jules Verne với phi thuyền apollo XI

Bạn đã xem phim « 20.000 dưới đáy biển » hay « 80 ngày du lịch vòng quanh thế giới » chiếu tại Việt Nam thì chắc cái tên Jules Verne không còn xa lạ đối với bạn. Jules Verne là một tiểu thuyết gia người Pháp sinh tại Nantes (1828-1905) đã viết 2 cuốn sách kể trên và được quay thành phim. Ông là một cây bút về khoa học giả tưởng. Nói là giả tưởng, nhưng đó chỉ là một sự tiên đoán, vì những truyện do Jules Verne sáng tác thường không sai với sự thực bao nhiêu. Bởi vậy mới có người nói rằng, Jules Verne là một nhà văn đi trước cả không gian lẫn thời gian. Nếu bạn đã đọc những cuốn « De La Terre À La Lune » và « Autour De La Lune » của Jules Verne viết vào năm 1865, bạn mới thấy những việc được ông tiên đoán cách đây hơn một thế kỷ đã trùng hợp khít khao với thành công vĩ đại của phi thuyền Apollo XI bay lên Nguyệt Cầu.

Cách đây 106 năm, Jules Verne đã nghĩ tới một con thuyền không gian làm bằng cánh nhôm mang theo 2 người Mỹ và 1 người Pháp. Con thuyền của ông, nói về hình thù thì không khác gì phi thuyền Apollo XI, còn về kích thước thì cũng không sai lệch nhau bao nhiêu. Nếu con thuyền của Jules Verne cao 3m65 và đường kính hình tròn đáy là 2m74 thì phi thuyền Apollo XI cao 3m20 với đường kính đáy 3m90.

Texas vào hậu bán thế kỷ thứ XX đã được chọn làm Trung Tâm kiểm soát cuộc phóng phi thuyền Apollo XI. Hơn thế, nếu vận tốc của con thuyền không gian Jules Verne là 11.000 mét 1 giây đồng hồ thì Apollo XI cũng đạt tới vận tốc 10.830 mét 1 giây để tiến lên đến Nguyệt Cầu. Ông tru tính chuyến bay Địa-Nguyệt-Cầu do con thuyền không gian tưởng tượng của ông thực hiện phải mất 97 giờ 13 phút 20 giây thì chuyến bay Apollo XI đã mất 103 tiếng rưỡi đồng hồ. Đặc biệt hơn nữa là độ cao của con thuyền Jules Verne khi chuẩn bị đáp xuống Mặt Trăng cũng bằng độ cao của Apollo XI lúc rời khỏi Nguyệt Xa. Và Jules Verne đã chọn vùng Biển Trầm Lặng làm nơi đổ bộ thì Neil Armstrong và Edwin Aldrin cũng đã đặt chân đúng ngay boong trên vùng này. Kỳ lạ hơn nữa, nếu Thái Bình Dương là địa điểm «ca khúc khai hoàn» của con thuyền Jules Verne thì Thái Bình Dương cũng là nơi Apollo XI trở về Trái Đất để đón nhận lời hô hoán và chúc tụng của toàn thế giới vào năm 1969.

Bạn nên nhớ, vào lúc sinh thời của Jules Verne, thế giới chỉ mới sử dụng động cơ chạy bằng hơi nước.

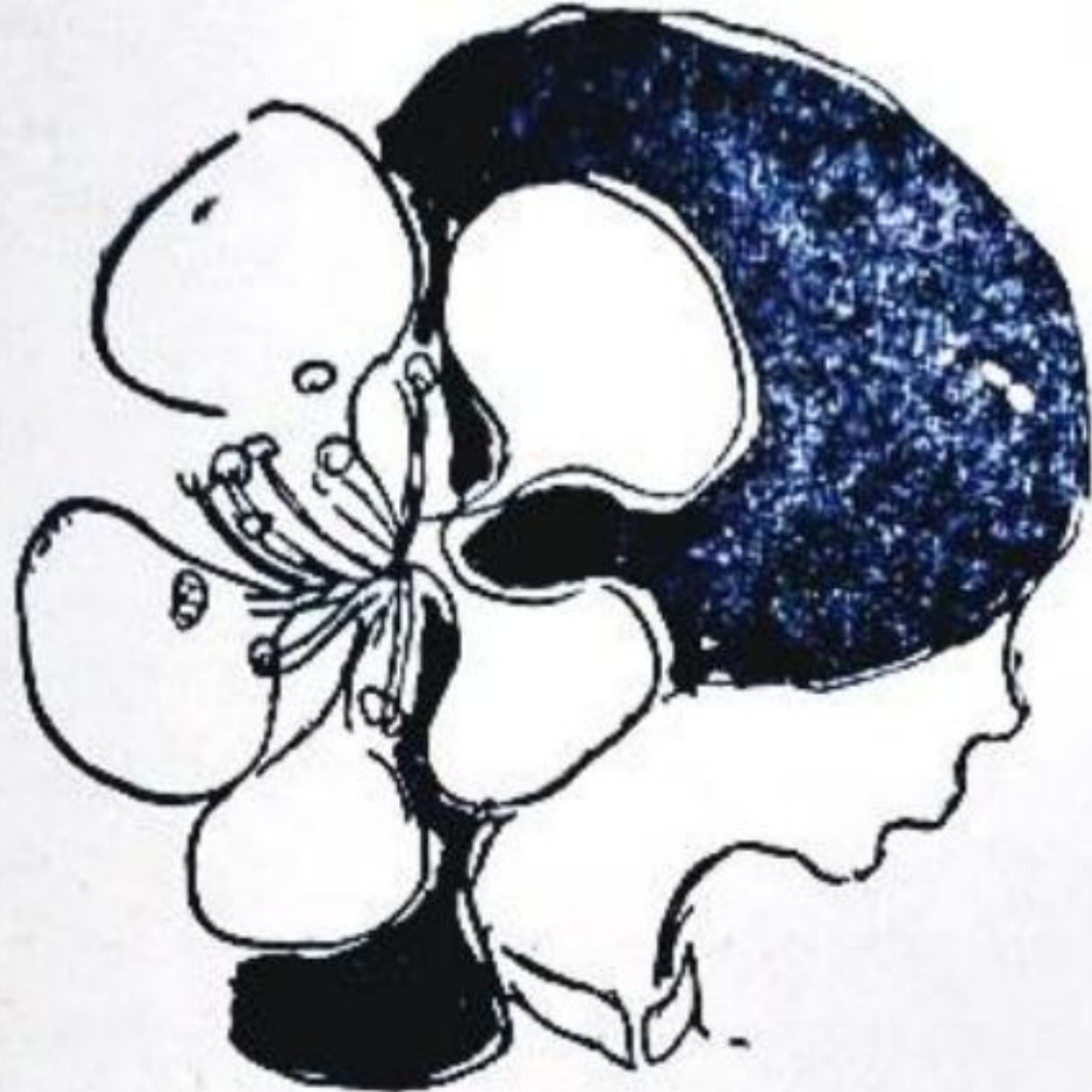
Thế mà ông đã viết cuốn « 20.000 dặm dưới đáy biển » trước khi tiềm thủy đình được phát minh. Với cuốn « 80 ngày du lịch vòng quanh thế giới », Jules Verne đã biết dùng những phương tiện vận chuyển nhanh nhất. Sau đó, phi cơ mới được sáng chế. Và với những cuốn « De La Terre À La Lune » và « Autour De La Lune », trong đó, Jules Verne đã phác họa cả một chương trình chinh phục Nguyệt Cầu mà mãi 104 năm sau Apollo XI mới làm nổi công việc này thì cũng đủ thấy óc tưởng tượng của Jules Verne phong phú biết chừng nào !

Tuy nhiên, bạn chớ hiểu lầm rằng Jules Verne là một loại thầy bói được «Thánh cho ăn lộc» đâu nhé ! Sở dĩ ông đã tiên đoán hậu vận trúng phong phúc như vậy, không ai chối cãi là do thiên tài của ông một phần, nhưng mặt khác cũng do sự cố gắng thâm nhận những hiểu biết của người đi trước về vật lý học, nhất là thiên văn, một ngành học được phát hiện lâu đời nhất so với các khoa học khác.

Tài tình hơn nữa, Jules Verne còn cho con thuyền của ông được chuẩn bị phóng đi từ Texas, trong khi đó,

chuyện đóng phim ở Việt Nam

Các đạo diễn Việt Nam thường có khuynh hướng... piscine ! Do đó, những phim đã trình chiếu, phần đông, ngoại cảnh đều có một cái hồ tắm. Đạo diễn Lê Dân (nhớ không rõ đấy nhé) cho Loan tắm nhưng tắm ở hồ tắm. Được lắm. Vì là lần đầu tiên. Đạo diễn Lê Mộng Hoàng cũng cho Thanh Lan tắm tấp ở hồ tắm. Sáng kiến của Lê Dân bị khai thác rồi đó. Đến Điện ru nước mắt, đạo diễn Lê Hoàng Hoa lại cho Trần Đại, James Dean Hùng tắm ở hồ tắm. Mà tắm những hai lần, không sợ cảnh sát rình rập chờ bắt kẻ sát nhân... vừa mới tắm hôm qua ! Rồi Biển động, đạo diễn Hoàng Vĩnh Lộc cũng cho Kim Cương tắm rửa. Ý hẩn các tài tử dơ dáy, hôi hám, cần tắm gội sạch sẽ chăng ? Sau khuynh hướng... piscine là khuynh hướng... Vũng Tàu. Đạo diễn Lê Dân quay ngoại cảnh ở Vũng Tàu, đạo diễn Lê Hoàng Hoa bèn ra Vũng Tàu. Vân vân. Khuynh hướng mới nhất là khuynh hướng... Đà Lạt. Và đó là chuyện phim ở Việt Nam.

thế mới là tình yêu

NGUYỄN NGUYỄN

Độ này tự dưng sao em hay quên chồng sách vở cao ngất, ngồi bất động hàng giờ đề... nghĩ tện đầu đầu ! Nguy quá ! Nếu mẹ biết được cơ sự nhưng cũng thích thú ghê đi nếu chỉ riêng em cảm thấy và say sưa ngắm nhìn. Em đang nhìn màu tình đây, xinh và duyên dáng quá, chả trách bác nhạc sĩ Phạm Đình Chương đã chẳng vội vàng nhốt màu tình vào khuôn nhạc đề rồi giảng mắc trong từng cung bậc, từng thanh âm dặt dìu :

*... Áo nàng vàng anh về yêu hoa cúc
Áo nàng xanh anh mến lá sân trường
Sợ thư tình không đủ nghĩa yêu đương
Anh pha mực cho vừa màu luyến thương...*

Màu tình đấy, thật lung linh huyền ảo, quyến rũ quá đi thôi. Em nghĩ, ngoài sự rung động của hồn, nhịp đập của tim, tia nhìn của mắt, không còn gì có thể đủ khả năng pha trộn được màu tình nữa. Màu tình làm khuấy động trong em thấy một niềm vui đang dâng nhẹ.

Ngày xưa, vàng ! ngày xưa, có bao giờ em biết vui niềm vui đó đâu, niềm vui được nhìn thấy màu tình ! Em chỉ biết có mỗi học, học đề thi đi, thế thôi ! ! Rồi theo nhịp chân thời gian, bạn bè quanh em đã bắt đầu thay đổi ; chúng hay len lén hé cặp đề soi gương trong giờ học, chải tóc thật lâu trước khi ra khỏi lớp, chân bước thật mau qua cổng trường bạn láng giềng và rủ nhau vào sở thú đề... đi dạo trong giờ giáo sư nghỉ dạy. Cái sự đi dạo này không giống như ngày chúng em mới vào đệ thất, hi hục chui qua lỗ chó », đến từng chuồng thú xem kỹ lưỡng từng con đề học vạn vật... đề dễ thuộc ! Bạn em chúng chê « lỗ chó » của bờ dậu sở thú ngày nào rồi, bộ còn con nít lắm sao, phải đi bằng cửa chính cho đàng hoàng chứ. Miệng bảo nhau tránh lối đông người nhưng đôi chân lại cứ muốn lạc

èo. Ấy, cái năm độ tam của bạn em là thế đấy, thật nhàn hạ thật dỗi dưng... Còn riêng em, ời? chỉ là con zéro to tướng và rỗng tuếch!

Niềm hạnh phúc của tuổi mới lớn đó chẳng bao giờ tìm đến em!!! Cặp em không có chiếc gương nhỏ; tay em cũng không nắn nót chép từng lời thơ ngọt ngào của Huy Cận, đam mê của Xuân Diệu hay đang dở như Thâm Tâm, như T.T.Kh... và chân em cũng chẳng hề giung giăng cùng lũ bạn sang rong chơi nơi vùng địa đàng đầy hoa cỏ chim muông! Bệnh tật đã cô lập, đã giăng mây xám ngay trên khung trời tuổi nhỏ của em. Chuỗi ngày ấu thơ chỉ vồn vện có quay dây cho bạn nhảy, vẽ nhà khi nhảy lò cò, trọng tài trong vài cuộc tranh đua, nghĩa là trò chơi nào em cũng chỉ tham dự thật khiêm tốn. Sức khỏe yếu kém đã ngăn em với thế giới bên ngoài. Em chỉ biết ngồi trường em học và căn nhà em ở. Càng lớn lên em càng thêm nhút nhát, dáo phố ư? Chỉ qua lời con Chung, xem phim ư? tưởng tượng qua dáng bộ con Thục, đi chợ sắm áo ư? Lúc nào cũng trên đôi chân của mẹ và trăm nghìn thứ khác nữa, em biết em nghe cũng đều qua sự trung gian của gia đình, của học đường! Em cố tình như thế đấy để che dấu những gì bất hạnh nơi em. Mẹ buồn vì em, ba dăm chiêu vì em, em biết nhưng không làm gì khác hơn được.

Rồi mẹ dạy em việc kim chỉ—có lẽ giúp em khuấy khoả—đem khoe sự khéo léo của đôi tay em với tất cả bạn bè. Ba cũng mua cho em nhiều sách mới nhất và thông thả bảo em rằng: «Mẹ đã cho con cái kỹ thuật của đôi tay nay ba cho con cái tinh vi thâm thúy của chữ nghĩa. Đây là những người bạn tốt của con, sẽ an ủi con cho bớt phần cô độc, con bằng lòng chứ! Con cảm ơn ba mẹ lắm, con sẽ cố quên buồn, quên mặc cảm lặt nguyên để yêu đời cho ba mẹ được vui, con xin hứa!! Ba cười, elao ời! Nụ cười buồn làm sao, có lẽ ba tin rằng em chưa vui trọn vẹn? Thật thế, trường học nào phải là căn nhà nhỏ nhắn, êm dềm của em đâu, mà là cả một cái gì thiên hình vạn trạng của tuổi mười bảy, đã khuấy động bữa vầy, khiêu khích em, em lại tủi thân và quên lời hứa với ba mẹ. Nỗi buồn gặm nhấm trong em, em hận ông Trời, em ghét ba mẹ, sinh em làm kiếp con người mà chi và nước mắt, tiếng nức cứ tức tưởi đến với em nhiều hơn là tiếng cười pha lê ròn rã!!

Những ngày tháng bận rộn của hai năm học cuối đã làm cho nỗi buồn thôi hành hạ em. Em, đã vui cái vui tốt cùng nhất của học trò: thi đỗ. Em cảm ơn Trời, tạ ơn ba mẹ. Màu xám u sầu tan biết mất, quanh em chỉ đầy hào quang của công danh sự nghiệp và chứa chan ánh hồng tươi sang của cuộc đời Em trườn ra khỏi vỏ ốc thô cứng, hăm hiu để bơi trong vùng biển em có nắng vàng bát ngát của tuổi mười chín.

Có ngờ đầu lần thoát xác của loài ốc biển cô đơn đó lại là một biển cổ! Em gặp Hoàng. Một điều không bao giờ em mơ cả! Như một viên cuội rơi từ ghềnh đá cao, mặt nước chỉ gợn sóng lăn tăn nhưng trong em là biển động, kiếp ốc nhỏ bé của em không tài nào chống đỡ nổi! Em muốn trốn chạy nhưng... vùng mắt thật buồn, thật đẹp của Hoàng đã biến đôi chân em thành đá. Cõi xa xăm từng phong kín nỗi buồn của em đã tung cửa.

Hoàng mang ánh ngọt ngào trong vạt cửa trắng rằm vào soi sáng đón gió thanh hương của chiều thu vào gọi tây ! Giọng nói êm đềm từ bờ môi mỏng dễ thương đã tuôn chảy đến em những yên ủi, vỗ về cho em quên bất hạnh. Em cảm động, em băn khoăn, em bối rối !!! Nay, đừng có thương hại em nhé, em có cần đâu ! Hạnh phúc của tuổi vừa lớn chỉ là sương mong manh, anh là khói tan loãng, em nghĩ thế và em nghi ngờ. Lâu thật lâu cho đến một ngày, em bắt gặp nét chữ của Hoàng, ngăn ngui thôi nhưng ngút trời quý giá.

Em thương,

Mây chiều mỗi hôm mỗi đổi, trăng đêm khi tỏ khi mờ, nắng ngày lúc nhạt lúc gắt, em có đồng ý với anh không ? Tạo hóa còn chưa vẹn toàn thì chúng mình cũng chỉ thế thôi, em ạ ! Buồn làm gì hả em, trọn vẹn không bao giờ đến với chúng ta cả. Kiếp bồng bênh đây đó đã làm cho cái nhìn của anh khá đủ nếu không muốn nói là sâu sắc. Anh muốn em vui và hãy sống như những người trang lứa, họ có hơn gì em đâu, mỗi người mỗi tâm trạng, mỗi cơn sầu, kẻ thì hiển hiện, người bị trầm ẩn xa xôi. Đừng để tuổi xuân bị xanh xao, vàng vọt em nhé ! Nếu cần mộng mơ thì em cứ theo cứ dết hoặc muốn bâng khuâng thì em cứ chọn chiều mưa nhẹ hạt ngậm ngùi và cứ muốn mãi đi em, ước mãi đi em cho thật nhiều vào, tuổi của em phải là thế đó. Bây giờ anh đâu còn được như em nữa, lộc mộng mơ đã thôi này, chời ước muốn đã trưởng thành, anh tiếc nuối dù anh đã từng tận hưởng ! Bởi thế mà anh thương em, thương một tuổi trẻ nhiều xót xa bi lụy, tuổi đời chưa cao mà ưu tư đã chồng chất. Hãy phá đổ tòa lâu đài thâm u trong rừng tâm tư nghẽn lối đi em, anh sẽ dọn đất lập cho em một vườn tin yêu màu mỡ nhất, có cỏ xanh hy vọng, có ghế đá đợi chờ, có hoa muôn hương sắc sẽ tô thắm môi em, có nắng hanh vàng làm hồng đôi má, có bước chân trên cuội trắng sặc sào hòa cùng tiếng hót của chim, tiếng ru của gió, tiếng hợp tấu của nhạc tình và còn nhiều nữa... em hiểu anh muốn nói thêm những gì rồi chứ ? »

Em hiểu, em sẽ nhập cuộc ngay giờ đây. Và em biết yêu từ dạo ấy. ■■■

ĐỒNG NAI

270 Đề Thám — Sài Gòn 11

Điện thoại: 20.942

TỔNG PHÁT HÀNH
TUẦN BÁO TUỔI NGỌC

Các đại lý trên toàn quốc, các sạp báo có vấn đề gì liên lạc, xin viết thư về Đồng Nai.

BẠN NGỌC ĐÓN ĐỌC :

GIÓ VÀNG THU

truyện dài

T Ừ K Ế T Ừ Ò N G

KHỞI NGUYỄN HOÀNG THỤY KHA

xuất bản

vẽ bìa

NGÀY THÁNG MỎNG

UYÊN

Ngồi bên khung cửa nhỏ, trong căn gác xếp với vở quang học vo tròn trên tay. Tự dưng nước mắt rưng rưng nhỏ xuống viền quanh trên má. Em không hiểu tại sao mình khóc, hình như bây giờ mới thật tỉnh là những kỷ niệm thành hình reo trong tâm thức của trái tim. Một điều cảm nhận được là em đã nghe mình gần gũi với ánh sáng long lanh của những viên sao trong vòm trời đêm nay. Nào sự khúc xạ ánh sáng, chùm tia sáng tới chùm, tia song song, suốt ngày em nhai đầm đầm trong trí não lo sợ cuống cuống vẫn muôn đời là lạ xa. Ôi bài học là một não bộ căng thẳng, là một trái tim lạnh lùng lảng đãng, không còn bao nhiêu ngày nữa, em sẽ cầm được trong tay những nỗi buồn vui ở cửa ải cuối cùng của một năm quên lãng bạn bè, quên lãng mộng mơ. Em đã dấu trong tâm hồn mình niềm thương tưởng ở những cánh thư, em đã dấu trong tiềm thức sâu niềm mơ ước được đi dưới hàng cây xanh buổi chiều, được ngồi ngậm nhấm bánh gâteaux trong một quán nước, uống một ly « Lê đá » và nghe một đĩa « Ngậm ngủi » như cánh thư của ông chú ở quân trường Đà Lạt gửi về. Em muốn đứng lên rồi bỏ những con số, những hình vẽ ngoằn nghèo để nằm úp mặt trên gối nghe bài ca thời đầu bằng những câu « Em hỏi anh, em hỏi anh bao giờ trở lại.. » để ngủ quên trên giường nệm, một ngày, một ngày được nhắc cái đầu nhúc nhúc như búa bổ ra khỏi trí não của mình. Nhưng em vẫn không dám và hôm nay em ngồi khóc đây. Chẳng hiểu vì sao em khóc, chỉ biết em rất dễ buồn thương, không muốn có và cũng không muốn mất đi. Nỗi buồn có những hạt nước nhỏ trong sáng ghi thành mầu ở trong một phần ngực bên trái của con bé tự thấy mình bị gò bó đến chỉ muốn nổ tung lên vút thẳng về một phương nào. Đời sao lắm bồn phận và trách nhiệm với mình, em vẫn khát khao được đứng lên được chạy nhảy và la hét, vút bỏ chúng nó ở một góc đường dưới hàng phượng vĩ đỏ hay trong một góc núi, ở dưới biển sâu nào. Bởi chừng em biết, mình sẽ không làm gì được với mảnh bằng nếu được có trong tay. Bởi chừng em biết trí não của mình cũng sẽ không khôn ra thêm một tí xiu nào với lối học vừa nhai, vừa nuốt vừa mắc nghẹn và không hiểu được sự mắc nghẹn của mình. Hôm nay nhà vắng teo, mấy nhóc em theo mẹ đi Nha Trang hết, còn em thì hàng ngày thè lưỡi ra, trời ơi sao mà buồn muốn chết. Eo ôi có nhẽ em khóc vì em thêm đi chơi, vì em ghét những bài học của em, nhưng em biết rõ rằng lắm đó chỉ là một phần thôi, còn một phần quan trọng nhất là em vừa nghĩ ra, nếu em không có một hạt đậu ở trong tay thì sao, điều này em đã nghĩ suy từ lâu, lâu ghê lắm lâu từ ngày bắt đầu ngồi vào bàn trong căn gác ban ngày nóng muốn khóc này và ban đêm chỉ sợ có những bàn tay khổng lồ thò vào khung cửa đến nỗi chẳng bao giờ em dám mở cái khung cửa sổ bé teo này ra. Và cái điều nghĩ suy lâu ghê gồm này, dồn nén đến nỗi hôm nay em dám mở tung khung cửa sổ và ngồi khóc như thế này. Trong em bao giờ cũng là một bầu mầu thuẫn ghê khiếp luôn. Em là con bé hoài đời không tự

chủ được mình, em yếu ớt như một cây lau, em mềm như một sợi bún, em nhỏ xiu như một con sâu bò trong lá cải và thấy ghê ghê, ghét ghét mình thế nào đó. Đêm hôm nay sáng hẳn lên. Vì em đã có một lần dám tách mình ra khỏi bốn phận và dám thực hiện một phần nhỏ trong nỗi khao khát bao la của mình. Em đã dám ngồi khóc, dám ngồi để biết sao long lanh, vành trăng sắp tròn và dễ thương như quả bóng, đêm huyền ảo và ngọt lịm như mật, như chuối, đêm mộng nước như quả dưa hấu, đêm vô chừng thấy thương, chẳng có bàn tay không lồ nào hết, chỉ có những tàu chuối đung đưa trước mặt và những lá tre dài như những ngón tay thon. Em đã nhìn lên tận trời, nhìn xuống mặt đất và nhìn rõ lòng mình. Ôi một ngày, không một niềm vui như dạ hội.

Bỗng nhiên em nhìn lên tường với trước mắt con số 7 không lồ đập thật mạnh, có một điều gì không ổn ở trái tim, có một điều gì ghen ở cổ họng. Sao trong em vẫn chỉ là những con số, những con số tròn to, nhỏ lay động. Em thần thờ nhìn xuống đôi tay, chỉ còn ba mươi hôm nữa thôi, em bây giờ là mùa thi, bài học đầy trên bàn và loay hoay trước mặt ngày, tháng mỏng manh.

t i ể u p h ư ơ n g

gió lay cây cỏ ngoài đồng
ngủi thương trăm sợi chỉ hồng áo em
mắt vừa đủ để làm quen
môi vừa đủ để rót thêm tiếng cười
và tôi chắc rất hồ ngơ
chân tay quăn quít nên lười biếng đi
em thì rất mực nhu mì
bướm hoa chưa ép lấy gì tặng nhau
tôi về xâu chuối bông cau
thả bay với gió với màu lá cây
trông trời chiều rất nhiều mây
trông tôi sách vở đã đầy tên em

HẠ PHÚC TRẦM

những bài thơ hay phổ nhạc

● NGUYỄN NHƯƠng NGHIỆM

cô hái mơ

Cuối cùng của đời sống, cái đáng còn lại và đáng để nói là con đường chúng ta đã đi qua. Một người nào đó đã nói đại ý « không thể tắm trên cùng một giòng nước hai lần » con đường chúng ta đi qua cũng thế, đã đi một lần, tức là đã qua khỏi hết. Dù đi lại một lần nữa, cùng một con đường ấy cũng không thể nào tìm lại được những bóng hình xưa. Bởi từ lúc ném những bước chân của mình thành nhịp, cắt thời gian trên những viên sỏi cam và bụi đường chiều quay quắt, các bóng dáng của kỷ niệm đã ẩn hiện bằng dáng trời bao la nghiêng xuống. Nắng thoi thóp chứa chan những sợi máu ngày ngày mòn mỏi. Và lá của một mùa nào đó làm rơi tất cả không gian xuống thời gian. Con đường phiêu lãng hay chính ta đã phiêu lãng ? Điều đó ta chỉ nghi ngờ, và một điều nghi ngờ không có giải đáp. Con đường là một mùa, những con đường qua đi là những mùa đã qua đi. Phiến

đá nằm bên chân cổ, hòn đất lăn xuống một khe rãnh nào đó là một quả khế chưa vuông tròn. Cái hạnh phúc tuyệt vời nhất chúng ta là được hưởng những điều chưa được vuông tròn ấy. Lúc nào cũng tưởng tiếc và hy vọng. Lúc nào cũng mơ ước được một lần về lại những bước chân xưa, trên con đường cũ để tìm lại kỷ niệm. Nhưng biết đâu khi ném bước chân này qua, khoảng cách giữa hai bước chân đã đo bằng kỷ niệm rồi. Sống giữa một đời sống hụt hẫng, thiếu mất, con đường xưa chúng ta đi là con đường lên tranh vẽ. Những cái nhớ được đã nằm im, thành linh vật, chúng ta đem sinh động tới là hy vọng đem ước mơ về trời. Trái mơ ước chín mùi trên cành, hái tưởng chất đầy trong mắt nhưng thật ra người hái mơ là đi hái những điều mình chưa đạt tới.

Nguyễn Bình, là một thi sĩ hơn nghĩa của thi sĩ. Bất cứ ở đâu, hình ảnh nào, cho dù là tầm thường nhất dưới mắt nhìn của ông cũng trở nên thơ. Và thơ của Nguyễn Bình không đi xa đời sống như tác giả của thơ

đầu. Thơ Nguyễn Bình ở rất gần, gần sát bên lòng chúng ta. Bên bản học, bên ngọn đèn, bên sách vở tình yêu và giấc ngủ của một người có tâm hồn. Đúng hơn hết, thơ của Nguyễn Bình ở trên con đường mộng tưởng chúng ta đã đi qua. Huống gì bình ảnh một cô gái mơ trên đường chiều là một hình ảnh quá thơ mộng, quá phiêu lãng nên thơ của Nguyễn Bình đã nói hết giùm ta những điều thơ chưa kịp nói. Hãy ra khỏi thành phố này xem, bỏ hẳn những con đường đầy tiếng động của cơ giới trần tục này xem. Những con đường ngoại ô đi dưới chân thiên nhiên đưa ta tới một đời sống trên chỉ có trời dưới chỉ có đất, chính giữa chỉ có ta với hai tay với chưa đựng một phiến mây buổi chiều vàng ửng. Hai chân bước không kịp những ngọn cỏ mờ hoa trắng lấm lấm sau một ngày mưa. Và rước mặt, sau lưng, bốn bề tám hướng đường là đường, thiên nhiên là thiên nhiên. Nhưng chúng ta thể đi hết đường không thể ôm hết thiên nhiên. Buổi chiều đang xuống với dáng trời say ngả cùng dáng đất. Mây và cây lá cùng ngấm nhìn nhau bằng những đôi mắt nồng mùi rượu ngọt con đường sẽ chỉ còn là một con đường đưa ta tới rừng mơ gặp một cô gái hái mơ.

*Thơ thần đường chiều một khách mơ
Say nhìn xa rặng núi xanh mờ
Khí trời trong sáng và êm ái
Thấp thoáng rừng mơ cô hái mơ*

Thơ của Nguyễn Bình và Nhạc của Phạm Duy. Nhưng giờ đây là thơ nhạc của chính ta. Những câu thơ bảy chữ phổ thành những câu nhạc ngắn hát lên như có sẵn một nhịp điệu và người con gái hái mơ không được thơ mô tả như một người đẹp hương sắc toàn vẹn, cũng không được nhạc đưa lên cao vút một rừng hoa. Thơ và nhạc chỉ là những « môi trường » cho ta bắt kịp và sống trọn vẹn một đời sống khoảnh khắc ấy với một cô gái hái mơ tượng trưng cho cây ước mơ mùi trái, nặng trĩu trên cành. Nhan sắc cô gái hái mơ không được nói đến, thơ và nhạc chỉ nói :

*Hỡi cô con gái hái mơ già
Cô chữa về ư, đường còn xa
Mà ánh chiều hôm dần một tắt
Hay cô ở lại về cùng ta
Nhà ta ở dưới gốc cây dương
Cách động Hương sơn nửa dặm đường
Có suối nước trong tuôn róc rách
Có hoa bên suối ngọt đưa hương.*

Bốn câu hỏi ở trên và bốn câu « tự trả lời » ở dưới thay cho lời mời mọc, chúng ta hiểu rằng cô gái hái mơ quá đẹp. « Tác giả » phải tự mời mọc bằng cách tả chỗ ở của mình bằng những hình ảnh thơ mộng như vậy để mong người con gái đẹp tới. Có nghĩa đem cả một rừng mơ về nhà. Ngôn ngữ thơ và nhạc giữ nguyên của một cuộc đối đáp tự nhiên. Cô « chữa » về đường còn xa. Tiếng ấy ngoài thiên nhiên, không có trong thành phố. Tiếng ấy là tiếng đầy « dân tộc tính nhất ». Và thơ Nguyễn Bình là thơ của một thi sĩ giàu tình cảm dân tộc. Thơ quê hương và tình yêu. Phạm Duy phổ nhạc không đổi lời, giữ nguyên ý và chữ. Tiếng « chữa » dễ thương biết bao nhiêu. Và đối với chúng ta Phạm Duy quả là một nhạc sĩ không thể chết.

Nhưng « người khách », hay (chúng ta), đã không mời được cô gái hái mơ về, dù cô gái chỉ hái mơ già. Cô chỉ lặng lẽ rồi đi, rồi khuất bóng. Rừng mơ hiu hắt là mơ rơi.

*Có hái mơ ư
Không trả lời tôi lấy một lời
Cứ lặng mà đi rồi khuất bóng
Rừng mơ hiu hắt là mơ rơi*

Như thế. Giấc mộng đã vỡ. Buổi chiều đã tàn nói với chúng ta một ngày đã sắp chết. Chúng ta có thể hiểu những cô hái mơ như một hình ảnh có thật, và cũng có thể hiểu đó là một hình ảnh của giấc mộng. Cái còn lại cho đời sống này, như đã nói, chỉ là một hình ảnh, một con đường phiêu lãng là bao giờ chúng ta cũng thấy mình đứng ở đầu con đường ấy với những giấc mơ ngủi như thế.

trong nhật ký của quỳnh

truyện dài: ĐÌNH TIẾN LUYỆN

38

Đặc biệt, dầu tóc lúc nào cũng mượt «bi-ăng-tin», đến nỗi học trò trêu ông là, dầu thầy nếu gặp mưa cũng không ướt, hay thầy lội qua vũng nước lợ có té cũng không ướt đầu. Tụi nó đồn rằng, trước Tuyết đã có bao nhiêu cô học trò được ông «hấp hấp sau làn kính trắng» như thế, nhưng rồi cũng chỉ là những chuyện vui.

Có lẽ đúng, tình yêu nó làm cho người ta khờ khạo ra.

chủ nhật, 21-3

Phải nói là bỗng dưng mình lảm chuyện. Ba mẹ với bé Thy đi ăn cưới từ trưa, còn anh Uy buổi chiều anh ấy cũng vác xe đi luôn. Một mình ở nhà tự nhiên thấy lạc lõng làm sao. Mong nhỏ Đông tới chơi mà lúc nào cũng ngóng ở cổng chả thấy nó đâu, đâm giận đối vu vợ.

Buổi tối ngồi nghe nhạc một mình ở ngoài phòng khách rồi tự dưng khóc... ngon lành.

Thật là lười thôi, phải không Quỳnh ? Có phải mình chẳng hiểu nổi mình lắm lúc như thế này, những cơn gió lạ đâu đâu tới giữa khung cửa sổ mở rộng, và ta rối cả tóc, cay cả mắt. Những cơn gió hẹn hay bất ngờ. Những cơn gió mang tên gì đó nhỉ ?

Tôi vừa nhớ tới Viễn một chút, một chút thôi, hình ảnh lúc anh ta cúi đầu xuống trên cuốn sách. Trong đám bạn anh Uy còn sót lại được một «ông» hiền lành đến thế. Tôi đang nghĩ là ngày mai có nên tới thư viện hay không. Ừ, mà sao tôi lại lười thôi nữa, điều đó hệ chi, nếu tôi rảnh sẽ đến thư viện học cho mát, chuyện đó nên lắm chứ. Ý nghĩ lại làm tôi nóng ran cả mặt.

thứ hai, 22-3

Chiều nay tôi gặp lại Viễn. Lúc tôi nhận thẻ chỗ ngồi quay ra thấy anh đang nhìn tôi, tôi luống cuống một tí nữa thì đánh rơi cái thẻ nhôm xuống dưới nền gạch, không gì khổ sở bằng nếu cái tiếng kêu ấy sẽ làm động cả cái phòng rộng đang thình lạng. Nhưng một chuyện lắm cảm

khác xảy ra làm tôi mắc cỡ cũng tại cái thẻ ấy. Thẻ tôi số 31 tôi lại ngồi lộn ở ghế 11. Đến khi có người tới tôi phải đứng dậy để đổi ghế mới thấy «quê» mặt làm sao. Viễn vẫn ngồi ở chỗ cũ, góc bàn gần cửa ở phía hành lang ngoài. Có lẽ chàng đã tới sớm hoặc là «đọc giả dài hạn» của thư viện nên giữ mãi được một chỗ quen thuộc hàng ngày.

Tôi đã nghe nhỏ Thanh tả một con một sách, anh nhỏ Thanh đó, ông ta gầy như cái que tăm, hai mắt kính dày như hai thấu kính của phòng thí nghiệm, tối ngày chỉ chúi mũi vào chồng sách vở, đầu tóc bù xù trông như một anh nghiện. Nhỏ Thanh nói thế, lắm lúc ngơ ngẩn như một chàng mất trí. Không bịa đặt khi nhắc tới nguyên lý về sức đẩy của nước được kết luận từ bốn tám bước ra đường của ngài Archimède. Có phải những nhà thông thái đều ngơ ngẩn như thế. Hay gọi là trông khờ hết sức. Khờ như giáo sư vạn vật tổ tình với học trò bằng hoa Pensée và thư xanh ép trong sách. Có thể nào Viễn cũng là con một sách. Tôi không thấy

Viễn dám liếc trộm hay nhìn xéo một cô nào ở bàn bên cạnh, lúc nào chàng ta cũng cúi đầu xuống cuốn sách, song chàng không đeo kính để tôi tưởng tượng ra được một ông anh của Thanh như Thanh kể. Đến khi Viễn trở lại từ nơi bàn người quản thủ đổi cuốn sách mới, đi ngang bàn tôi anh ta chú ý nhìn tôi một chút, như cử chỉ nhận ra một người quen, không cười và cũng không nói gì. Lúc ấy tôi tưởng là nghe được cả hơi thở mạnh của mình trong khung cảnh thư viện yên tĩnh. Buổi chiều thứ hai. Tôi cúi đầu xuống trên cuốn vở.

Thật là lạ, tôi nghịch ngợm mãi với cây viết, một lúc sau mới nhận ra là mình vừa mới viết, vẽ chẳng chịt trên trang giấy nháp.

Buổi chiều thứ hai, lúc bước xuống những bậc thang của thư viện, tôi cứ tưởng như Viễn đang bước theo sau. Tôi không quay lại và nhón từng bước. *Em đi chàng theo sau. Em không dám đi mau. Sợ chàng chê hấp tấp. Số gian nan không giàu. Cô gái mười lăm, ngày xưa đi chùa Hương còn mơ mộng hơn nhỏ Quỳnh này nhiều.*

trong nhật ký của quỳnh

thứ tư, 24-3

Hôm qua tôi bị nhỏ Đông trách móc, mi đi đâu mà buổi chiều ta tới biệt tích. Xui cho mi là ta có mang theo một trái ổi xá lị thiệt bự, không gặp mi ta phải vác về đau lòng mà ăn một mình. Tôi đáp loanh quanh để đối Đông là tôi đi với cô Ngọc thăm người bà con đau. Tôi không biết sao lại không nói thật ra là tôi tới thư viện học. Nghe thế có lẽ Đông sẽ trách tôi là sao không rủ nó. Nhưng nếu anh Uy nghe thế sẽ bấu môi: Các cô có đến hai người thì đã bắt đầu chuyện trò rạn như bắp rang rồi còn học hành gì được mà rủ nhau.

Bọn con Cúc và con Khanh vừa đề xướng một chương trình mà cả bọn đều đưa cả hai tay đồng ý: Picnic Thủ Đức. Thành phần và ngày giờ cùng địa điểm mới chỉ được vẽ ra mơ hồ nhưng cả bọn đã hăng hái bàn sang những chuyện như mũ rơm, quần jeans, quần short và những bánh mì, những thịt quay, nước đá chanh... Cuối cùng các nàng cãi nhau ỏm

củ tôi lên về cái vụ có nên cho các ông con trai theo không, chẳng hạn như các ông anh, các cậu em. Cho họ đi cho vui vẻ, có họ nhiều khi được việc, dễ sai bảo. Cho họ đi mất tự nhiên. Họ chỉ phá đám là giới.

Tôi cũng thấy thèm nằng và thèm được cử động giang tay vung chân cho tự do một chút. Văn phòng vẫn lớp hàng ngày nhiều khi đâm mệt cả người. Tính là nếu chủ nhật bọn nó tổ chức picnic, thế nào tôi cũng rủ Đông tham dự.

thứ bảy, 27-3

Chị Quyên dắt theo mấy đứa nhóc về làm ồn ào cả nhà. Anh Uy trêu chị : Mùa này năm trước chị cũng mặc áo giáp, năm nay cũng thế, đến phát sợ. Chị Quyên cười. Đấy, cho mỗi cô mỗi cậu một đứa, mệt với chúng quá đi mất. Mấy đứa nhỏ kháu như búp bê, chỉ tội có chị Quyên, trông bà ta có vẻ quá xuề xòa. Không ai có thể tưởng rằng ba năm trước bà ta còn là cô học trò chững chạc, nhí nhảnh. Bước qua một bước, tuổi của người con gái sao mà dài đến thế. Giá có dịp nào tôi sẽ kể lại cho

trong nhật ký của quỳnh

chị Quyên nghe những chuyện như mấy chị em đi phố gặp trời mưa rủ nhau bỏ hết dép ra rồi xỏ vào chiếc que khênh mỗi người một đầu để chân còn lội vũng nước. Hay chuyện chị em đứng ngay góc đường ăn bò bía hay vừa đi vừa đi cắn cà rem tỉnh bơ trước mắt những cậu con trai đi theo. Cái ngày ấy, không biết chị Quyên có còn lúc nào để nhớ. Nhớ gì được nhỉ, với đám con và bên chồng, với công việc hàng ngày bận rộn tới mặt. Một thời để mơ mộng vừa qua đi. Với lại nói cho đúng ra, bây giờ người ta ít ai còn được đầy thời giờ để làm cái công việc nuôi tiếc ấy. Nó như là một điều thừa thãi. Những ngăn kéo của cuộc sống có chia ra thì cũng chật chội những tính toán, những tiền nong, chạy đuổi và ồn ào của những tiếng động mà mỗi lúc một chật hẹp, những tiếng động vang vào nhau để lại tạo thêm những tiếng động khác.

(Còn tiếp)

CHẠP PHÔ tuổi ngọc

CỬA TIỆM BÁN TỪ CÂY KIM
ĐẾN CHIẾC PHI THUYỀN

Chủ tiệm : KIẾN VÀNG

điềm

Nếu đang ngồi, bỗng nhiên mí mắt bên phải của bạn giật giật : sẽ có điều may đến cho bạn.

Ngược lại nếu mí mắt bên trái của bạn giật giật : sẽ có điềm xui hoặc không tốt đến cho bạn.
LÊ LÂN HƯƠNG

làm bánh

Ngày xưa người ta đâu có bếp ga lò này, lò nọ để nướng bánh.

Người ta nướng bánh bằng cát và bánh vẫn thơm ngon như thường.
MAI TÂM.

nguyễn thị minh hương và một người bạn

Kiến Vàng mới ho khế một cái thôi. Thế mà có đến hai người giật mình. Thầy Cao Thoại Châu của các trò có « cái lật dễ thương » đó. Kiến Vàng đã nghĩ đúng. Tiểu Quyên và CTC là một người. Song hàng mùa mưa ế ẩm bới ra mà chơi vậy mà.

kiến vàng ơi !

HỎI : Này Kiến Vàng ơi! Phương Hồng có một thắc mắc rất ư là .. bé tí. Hỏi nha! Vậy chứ Kiến Vàng là « hủi cua » hay « kịp tóc » để Phương Hồng tiện gọi anh hay là chị ấy mờ.
PHƯƠNG HỒNG (Sát gòn)

ĐÁP : Phương Hồng à, có con kiến nào mà không có râu không nhỉ?

HỎI : Cái con cá được làm bằng gì bác nhỉ? KIẾN LỬA (Gia Định)

ĐÁP : Đức Chúa Trời dựng nên chim trời và cá dưới biển trong ngày thứ sáu, Thánh Kinh chép thế, và chắc chắn là Đức Chúa Trời đã lấy đất mà ném xuống biển, cục lớn thành cá lớn và cục nhỏ thành cá nhỏ (cảng đất to nhất tức là cá ông Voi).

HỎI : Kiến Vàng ơi, vì cớ làm sao cái đáy chai nó lại nổi lên một cục thế nhỉ? HIỆN.

ĐÁP : Đó là vết thương của một lần khi cái chai nằm ngủ ngoài đường và bị anh chàng thất nghiệp buồn tình đá vào dít nó một cái. Nói theo các nhà Vật lý thì đó là chỗ khoảng không để cho mặt bàn hay mặt đất thở.

đoán tính tình qua màu sắc

Các nhà tâm lý học cho biết : màu sắc có ảnh hưởng nhiều tới tính tình, cả đời sống con người nữa. Và kết luận như sau :

MÀU ĐỎ : Nhiều tham vọng, gan dạ, thích chỉ huy.

MÀU CAM : Nhiều mơ mộng, thiếu tự chủ và có óc thâm mỹ.

MÀU VÀNG : Con người đa cảm, thích phô trương và ham sống dưới mái ấm gia đình.

MÀU XANH LÁ CÂY : Màu của những con người lập dị, thích sang giàu nhưng ít chịu đựng.

MÀU XANH DƯƠNG : Có tâm hồn cao thượng, giản dị, dịu hiền và nhiều tình cảm.

MÀU HỒNG : Luôn luôn yêu đời, tính tình trẻ trung, vui vẻ.

MÀU CHÀM : Có tâm hồn từ thiện nhưng nhút nhát.

MÀU TÍM : Màu chuyên về thơ mộng, tưởng tượng. Màu các nhà văn, nhà thơ ưa thích nhất.

MÀU TRẮNG : Con người tinh bạch có ái tình trong sạch và nhiều đức tính tốt.

MÀU ĐEN : Con người bệnh hoạn, có một nỗi buồn. L. HÒA (LVD)

« theo N. T. BÍCH LIÊN »

côn trùng học

Nhà côn trùng học giỏi và già nhất thế giới đang thí nghiệm để lập một bảng nghiên cứu về loài cào cào. Ông ta đặt một con cào cào lên bàn, hô lớn :

— Nhảy !

Con cào cào nhảy lên rồi rơi xuống bàn, nằm yên như cũ. Nhà côn trùng học ghi vào bảng nghiên cứu : « Nếu ta bắt một con cào cào hô nhảy ; thì nó nhảy lên ». Rồi ông ta lấy kéo cắt chân của con cào cào. Xong xuôi, ông lại hô lớn :

— Nhảy. Con cào cào nằm yên, ông bèn ghi tiếp vào bảng nghiên cứu : « Và nếu cắt chân của cào cào đi thì nó sẽ trở nên điếc. » (CSCH)

kêu

Miu miu chạy vào hỏi bố

Miu miu: Bố ơi, tại sao người ta đốt cây pháo nó lại kêu thế bố ?

Bố (buông tờ báo) : Ngủ đến thế thì thôi, tao hỏi mày nhé, thế bây giờ tao đốt mày thì mày có kêu không ?

DẠ HUYỀN (Đà Lạt)

sư và sĩ

Sơn đốm hỏi bố :

— Được sĩ còn gọi là được gì, bố ?

Bố đáp :

— Được sư.

Sơn đốm mở máy chất vấn :

— Vậy được sư còn được gọi là

được sĩ. Sư và sĩ đồng nghĩa. Thế tại sao luật sư không gọi là luật sĩ, kiến trúc sư, kỹ sư không gọi là kiến trúc sĩ, kỹ sĩ ?

Bố ấp úng :

— À... à...

Sơn đốm tấn công :

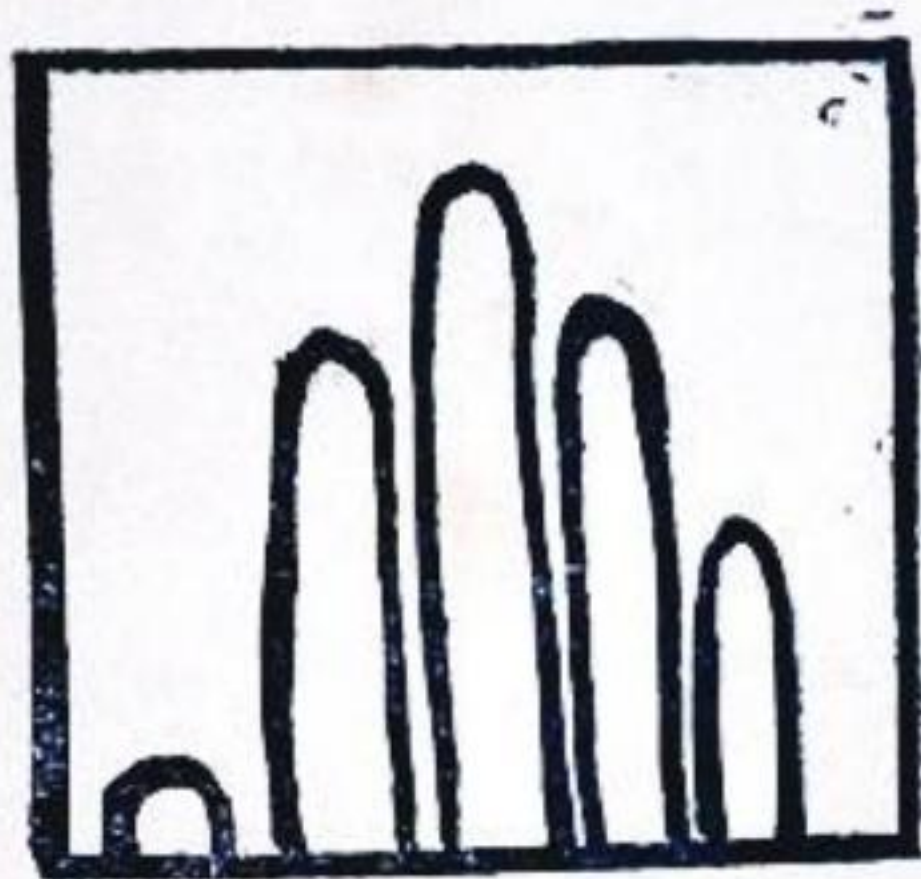
— Bác sĩ sao không ai gọi là bác sư ? Tiến sĩ sao không gọi là tiến sư, Thạc sĩ sao không gọi là thạc sư, giáo sư sao không gọi là giáo sĩ ?

Bố bí như Không Tử bị ông phó chất vấn chuông kêu nhờ dùi hay nhờ chuông, át giọng Sơn đốm :

— Viết thư nhờ báo Văn giải đáp giùm !

trò chơi droll

Tuần này cửa tiệm Chạp Phô Tuổi Ngọc bày một trò chơi mời bạn đọc tham dự. Với hình vẽ dưới đây (con nhà Kiến Em nó vẽ mà Kiến Anh cóc hiểu nó vẽ gì). Bạn đọc hãy cho hình vẽ này một cái tên theo óc tưởng tượng phong phú của bạn, vui nhộn hoặc mơ mộng. 3 Câu trả lời nào được chấm là lý thú nhất, Kiến Vàng sẽ thân ái gửi đến ba bạn đó một tháng báo T. N.

tuổi ngọc bộ cũ

Có nhiều bạn đã tới hoặc biên thư về hỏi TN. bộ cũ. Còn rất ít và không còn đầy đủ. Vậy nếu nhớ ra mà bị từ chối đừng có buồn nhé.

BÀI ĐÃ NHẬN ĐƯỢC

Từ BẠN NGỌC

bông hồng cho tình đầu

Mặc Linh Phương Thảo. Tống Châu Ân. Ly Hạ. Huỳnh Kim Mai. Trần Nguyễn Phương Luân. Ngọc Hàn. Lưu Đình Phong. Vân Bích Hồng. Phạm Thủy Kim. Nguyễn Thủy. Tâm Thảo. Kim Uyên. Trần thị Vân Ca Dao. Ô Mai. Vũ Linh. Vũ Văn Long. Ngọc Phượng. Dã Thú. Thiên Kim. Vân Anh. Vy Tim. Lữ Mỹ Dung. Nguyễn Hồng Giang. Trần Phương Hiền. Dương Cẩm. Cồn Cát Hoang Vu. Nguyễn Thanh Tường Hương. Bùi Đức Hiền. Vũ Yên. Giang Thanh. Tôn Nữ Huỳnh Anh Thư. Thương Qui Long. Lê Thị Liên. Diệp Thùy Linh. Lam Thủy. Dạ Huyền. Kim Vy. Áo Tiều Thư. Dương Tú Quỳnh. MT Tam Thừa. Nguyễn Kiến Tạo. Thu Trâm.

văn

Chương Đắc Lê. Ngý Xuân Sơn. Lê Ngọc Dao. Trần Trúc Quyên. Nguyễn thị Ngọc Lệ. Mặc Linh Phương Thảo. Giang Thủy. Trần Trúc Tâm. Đoàn Minh Tú. Triều Dạ Liễu. Triều My. Đỗ Thụy Sứ. Nghiễm Ngãng. Phạm thị Minh Châu. Y Huy. Sao Bạc. Uyên Anh. Phù Chí Thảo. Lương Công Toàn. Lê Nguyên Ngữ. Hàn Lăng Tử. Ka Hát. Mây Thư. Triều Sương. Lan Khanh. Thụy Hồng Cơ. Hoàng Lê Dị. Thuận Em. Nguyễn Hương Thùy Phi. Bùi Tân Tiến. Trâm Ngâm Dạ Vũ. Ngô Yên. Cung Trâm. Đoàn thị Thương Huế. Đinh Anh Anh. Mây Ngân. Xuân Linh. Vy Tim. Phùng Chí Thảo. Anh Nga. Mai Ngô Thu. Dương Liễu. Xuân Giao. Huy Long. Nguyễn thị Kim Hạnh. Lâm Phương Thảo. Mây Trắng. Trương Thành Liêm. Đinh Anh Anh. Chim Biền. Đăng Hạ. Dã Thú. Phạm thị Hoài Thương. TIDN. Huỳnh Diệu Minh. Trần Phương Hiền. Chương Đắc Lê. Ngọc Thượng. Nguyễn Nhật Ánh. Hồ Thụy Thanh. Đức Lam Huyền Thy. Thụy Khanh. Vũ Ngọc Lan Chi. Lữ Mỹ Dung. Thanh Lê. Nguyễn Thu Hùng. Ngô Ngọc Đoàn Thu. Nguyễn Hồng Giang. Uyên Nguyên. Lê Hải. Nhã Loan. Lê Thị Chanh. Trần Thụy Phương. Phạm Khánh Vũ. Lê Kiều Hoàng Trọng. Mỹ Phương. Dương Trung. Lê Tường Uyên. Dương Quý Phi. Miên Châm. Tôn Nữ Thư Nga. Vũ Thị Hải Dương. Tố Tâm. Biền Nhớ. Hoa Quân Trường. Dương Trung. Thiên Tuấn. Vương Khanh. Quân Thanh. Trần Quang Thiều. Mây Tim. Nguyễn thị Như Ý. Thuyền Di. Dương Quý Phi.

thơ

Yên Thi. Liên Lan. Nguyễn thị Kim Hạnh. Thụy Vi. Phương Giao. Nguyễn Hoàng Chính Nhân. Trần Đình Huy. Thụy Thủy. Trâm Miên. Nguyễn Vũ Thuyền Uyên. Trâm Miên ca. Thuận. Phạm Tương Chi. Hương. Nguyễn thị Kim Hạnh. Nhật Minh Ái Chuyên. Ngô Ngọc Đoàn Thu. Nguyễn thị Kim Hạnh. Primrose. Trâm Vi. Miên Khanh. Vũ thị Lam. Tùng Coài. Lẽnh Lan. Dương Liễu Thương Hương. Xuân Giao. Thùy Mi. Mai Nguyên Thủy. Dương Trung.

(Xem tiếp trang 64)

t á m s ự

Như Ngà và Như Ngọc vừa «tuyên bố» giải nghề và mục *Tay ngà* đổi thành mục *Giữ gìn sắc đẹp trời cho* (cả con trai lẫn con gái đấy nhé, vì con trai cũng có sắc đẹp chứ bộ) thì bèn được bạn ngọc gửi thư về hoan hô ghê quá. Hoan hô và nhờ Như Ngà, Như Ngọc giải «đáp thắc mắc sắc đẹp». Chị Phượng đang chạy đến mòn cả giày để tìm kiếm một vị bác sĩ thẩm mỹ vừa đủ uy tín vừa yêu... Tuổi Ngọc. Không yêu tuổi ngọc, sức mấy vị bác sĩ chịu mất thì giờ mà lại chẳng được đồng bạc nhuận bút nào. Bác sĩ Nguyễn Tuấn Anh đó, «chữa» bệnh mới lớn mờ mắt một cách phước thiện hân hoan. Bạn ngọc yên chí, thế nào chúng ta cũng có một bác sĩ phục vụ bạn ngọc. Ồi, già bác sĩ Ngô văn Hiến còn sống thì xong rồi.

Nhưng mà, Như Ngà và Như Ngọc đọc sấp thư của bạn ngọc nhờ «giải

P H U Ợ N G

đáp thắc mắc sắc đẹp», thấy rằng, những câu hỏi về mụn trứng cá, về vết sẹo bị muỗi đốt, về cái sự quá cao hay quá thấp, bác sĩ Nguyễn Tuấn Anh đã và đang chữa trong *Bệnh mới lớn*. Vậy Như Ngà sẽ chuyển sang nhờ bác sĩ Nguyễn Tuấn Anh. Dù không phải là nhà chuyên khoa giải phẫu thẩm mỹ nhưng bác sĩ Nguyễn Tuấn Anh vẫn đủ tư cách mách giùm bạn ngọc những điều bạn ngọc cần biết, muốn biết, trong khi chờ đợi bác sĩ thẩm mỹ của *Tuổi Ngọc*. Những thắc mắc về *Giữ gìn sắc đẹp trời cho*, tạm thời, bạn ngọc hãy gửi cho mục *Bệnh mới lớn*.

Khi mục *Giữ gìn sắc đẹp trời cho* xuất hiện, Như Ngà và Như Ngọc sẽ... thất nghiệp. Mai này, *Tuổi Ngọc* sẽ tăng 16 trang ộp xét, chủ nhiệm Duyên Anh hứa hẹn xây một cái nhà bếp đầy đủ dụng cụ làm bánh, nấu ăn, Như Ngà và Như Ngọc hy vọng được làm bếp phụ và được bà bếp chính sai vặt ở mỗi số báo trình bày với bạn ngọc những món ăn ngon, lạ mà bạn ngọc cần biểu diễn khi có khách lại nhà dùng cơm. Ba má chúng mình đâu phải là cụ Nguyễn Khuyến mà «Bác đến chơi đây ta với ta». Phải có bữa cơm để khoe tài nội trợ của con gái chứ. Thế nào cũng xây cái nhà bếp trên báo *Tuổi Ngọc* nếu *Tuổi Ngọc* ăn nên làm ra. Chả cần nhiều đâu. Chỉ cần mỗi tuần bạn đọc ủng hộ 15 ngàn tờ. Là *Tuổi Ngọc* huy hoàng, sống đến thối chết vẫn còn trôi dạt mà sống để làm báo *Tuổi Ngọc*.

Tuổi ngọc

và bạn ngọc

■ NGUYỄN ANH TUẤN (Phủ Bồn).— Khi thấy Tuổi Ngọc bàn lên, chủ tin là cháu thành công trong chức vụ cố động viên. Nhưng trước hết phải gấn cho cháu cái huy chương hăng hái nhé.

■ TÔ THUY LIÊN (Trung Vương).— Vẫn mong được như cháu nói. Chuyển đi này sẽ là chuyển đi suốt cuộc. Tuổi Ngọc mừng rỡ biết bao nhiều khi mở mắt sau một giấc ngủ dài những người bạn ngày xưa vẫn còn ngồi nơi chiếu cũ. Như vậy. Cứ tin Tuổi Ngọc sẽ không bao giờ chết. Cháu nhé.

■ GIÁNG HƯƠNG (Sài Gòn).— Sao lại không chịu biên tên dưới chữ ký nhỉ. May là chú vẫn còn nhớ chữ của cháu. Bây giờ Tuổi Ngọc đã nằm yên trên tay cháu. Cho chú xin lại « cái chú Duyên Anh hay phịa » đi nhé. Không phải là những con số của tuần lễ, mà là con số mãi mãi. Chưa biết số bán được cháu ạ. Phải từ số 5 trở đi cơ.

■ DIỄM (Cao Lãnh).— Bạn Ngọc ngày nào đã lớn và Tuổi Ngọc cũng phải lớn theo. Lớn nhưng không già vì Tuổi Ngọc là tuổi không già mà ly, « Diễm mừng cho Diễm đã được gặp lại người tình cũ mà một năm rồi xa cách », câu nói thật cảm động. Tòa soạn hân hạnh nhận « diễm cao » của cháu phê cho. NM, TKT, ĐTL cảm ơn lời hỏi thăm của cháu.

■ TRẦN BẢO QUÂN (Sài Gòn).— Được cháu làm cố động viên thì chắc ăn như bắp rồi còn gì nữa. Tòa soạn cảm ơn lời chúc của cháu.

■ BUI THỊ ĐÌNH CHIẾN (Hòa Đa).— Làm một tờ báo đọc được đã là khó, lo cho tờ báo đến tay đọc giả đồng đều lại là một chuyện khó bằng trời. Công việc này không do ở chú mà lại ở nhà phát hành. Cháu không mua được Tuổi Ngọc là do lỗi ở nhà phát hành đấy. Cháu cứ gửi bài đã nói.

■ TRƯƠNG VĂN HÒA (Gò Công).— Cảm ơn sự theo dõi của cháu về những quyền sách đó. Tuổi Ngọc đang rất cần một cố động viên đặc lực như cháu. Nhận một chiếc huy chương hăng hái của Tuổi Ngọc nhé ?

■ PHẠM VĂN THỨC (Đà Lạt) : — Ấy thế mà Tuổi Ngọc giàu lòng tự tin lắm bạn ạ, vì tin yêu là một phép lạ bay qua đời sống sâu thẳm này. Phải tin ở bạn Ngọc. Dù bao giờ, lòng tin ấy vẫn còn.

■ NGUYỄN VĂN HÙNG (?) : — Không quảng cáo KTNH để cháu gửi tiền vào đây đâu. Mà lấy tiền quảng cáo để lo một vài việc cho Tuổi Ngọc. Không có quảng cáo là Tuổi Ngọc sẽ ngủ nữa đấy. Chú tin cháu không muốn cho Tuổi Ngọc làm lại một số giả từ. Cháu nhỉ !

■ V.N HUYNH (Phước Tuy): Kỷ niệm bao giờ chúng ta cũng bực nhung và

lòng trong tử kính của tâm hồn. Ngày xưa là kỷ niệm. Bạn trách Tuổi Ngọc «sao không như ngày xưa» là muốn trở về đời sống một kỷ niệm đẹp đó. Ai có phép lạ ấy bao giờ? Lại càng không phải những người chủ trương TN mộng lớn nhưng tài chỉ bằng hạt sỏi này. Thế nên bạn cứ chờ nơi công việc. Và chỉ có công việc mới cho ta dần những kỷ niệm xưa.

■ H.N (Chợ Lớn): Sẽ có một bài thơ ca tụng Mạc Đĩnh Chi. Cũng như sẽ có những bài thơ ca tụng tất cả các trường, về đề nghị của bạn, tòa soạn sẽ dần dần thực hiện.

■ ĐÌNH THÁI (Tân Bình): Gọi như thế nào cũng được cả, nhưng đừng gọi bằng Bác. Nghe «ghê» lắm. Em đừng thắc mắc điều đó. Cứ đến với Tuổi Ngọc bằng tự nhiên. Như là, sự mến thương Tuổi Ngọc của em vậy.

■ NGUYỄN VĂN HÒA (Sài Gòn): Tuổi Ngọc chưa thể làm những trang màu và tranh như cháu mong muốn. Vì Tuổi Ngọc còn nghèo. Về Luật người cây có ruộng là công việc của chánh phủ. Tuổi Ngọc không làm việc cho chánh phủ nên không đáng luật người cây có ruộng. Tuổi Ngọc chỉ có văn chương và mơ mộng cho những ai giàu mơ mộng mà thôi.

■ PHẠM THỊ HỒNG (Sài Gòn): Người mở cửa hàng cho Tuổi Ngọc ạ. Cảm ơn về những lời âu của em. Dù sao cũng phải tiếp tục và tin yêu. Cứ yên chí. Tuổi Ngọc sẽ không bao giờ chết nữa.

■ THUY CHÂM (Sài Gòn): Cảm ơn về bức thư thăm hỏi của em. Việc chọn bài em cứ tin không có một sự thiên vị nhỏ nhất nào. Bài của bạn Ngọc gửi tới dù quen hay lạ cũng vẫn ở

duy nhất một điều kiện: Hay mới đăng. Bất biết viết theo một «khuyến hướng» nào. Em đã yên tâm chưa?

■ HẠNH NHÂN (Thốt Nốt): Vì tin ở bạn Ngọc nên Tuổi Ngọc «giả vờ» chê quảng cáo rầm rộ, mặc dù TN rất thêm quảng cáo. Tờ báo ấy hình như cũng đã chết. Độc giả của TN tỉnh lắm, cháu đừng lo.

■ NGUYỄN HOÀNG BẢO NGỌC (Gia Định): cháu gửi bài cho TN với với tất cả yên tâm. Phải tin như thế chứ. Bài cháu tòa soạn đang đọc. Nếu được, sẽ đăng ngay cho cháu.

■ PHẠM CÔNG LÝ (Sài Gòn).— Ở Tuổi Ngọc chỉ có Duyên Anh và chỉ với tên này mà thôi. Những điều khác quyết không nghĩ tới, và như cháu đã thấy, cảm ơn con cháu mơ mộng của cháu đi tới bằng những ngày tháng đẹp nhất một đời người.

■ BẠN NGỌC (Qui Nhơn).— Bạn Ngọc ngày xưa, Tuổi Ngọc bây giờ đã vừa khôn lớn. Khôn lớn không ngoài vòng tay yêu thương đã giang rộng ra. Em đừng lo Tuổi Ngọc chết mất yêu thương ngày xưa. Em nhé. Những đề nghị của em, Tuổi Ngọc từ số 4 đã thực hiện rồi. Đã vờ ý chứ?

■ KHÁNH HƯƠNG (Sài Gòn).— Mỗi số Tuổi Ngọc sẽ dành phần cho các em viết khoảng 10 trang để khỏi mang tiếng độc quyền của Tòa Soạn. Tại sao em không có thể «viết ngắn» như bất cứ từ bao giờ.

■ HỒ NGỌC HƯƠNG (Long Thành).— HUYỀN VÂN (Chợ lớn). Đang đọc bài của các cháu. Cứ hồi hộp thật nhiều đi.

■ THỦY MI (Sài Gòn).— Đúng theo ý cháu đề nghị. Dù sao cũng phải đề kiểm B.Điện cần thận chứ nhỉ.

T U Ā N L Ē C Ủ A B Ạ N

SAO VẤN phụ trách

Từ lâu các mục tử vì hàng ngày, hàng tuần trên các nhật báo, tuần báo đã trở thành một thứ thói quen, không muốn gọi là nhàm nhí. Dù ta biết chắc thế song ta vẫn phải dở dành ta bằng những... nhàm nhí đó. Người VN không nghèo mơ mộng, không no đầy hạnh phúc, vì thế rất thèm được tin tưởng ai đó dành, hứa hẹn. Người phụ trách mục này, dĩ nhiên không phải là một nhà lý số bốc dịch bói toán hay chiêm tinh gia hay nhà tâm lý học, hẳn chỉ là một người giàu có tưởng tượng, sẽ giúp các bạn một tuần mơ mộng, vui vẻ trong các điều hẳn tự phả ra chẳng cần cứ vào sách vở nào hết. Với một lời khuyên lớn, đừng bao giờ... tin.

Đầu tuần bạn có nhiều chuyện may mắn, như bỗng dưng mà được anh chị gọi tới «li xì» cho tiền đi sắm quần áo. Cuối tuần bạn có thể gặp vài chuyện xui xẻo trong nhà như đánh vỡ chén đĩa, bị bố mẹ la khê thôi, thế mà cũng tủi và buồn khóc.

Lấy đồng bạc các và tung lên cao cho rơi xuống mặt bàn. Nếu là mặt ngựa bó lúa : Sức khỏe dồi dào song bạn hứa hẹn sẽ có khuy nh hưởng mập. Tuy thế cũng đừng nhủ thầm trong bữa trưa : ta phải ăn bớt đi một chén, nhưng hãy nói ta nên bớt lần mua ăn quà vặt.

Nam Mạng : Bạn đang hồi hộp chờ một tin quan trọng, quyết định tuổi trẻ bạn, chẳng hạn như đợi kết quả thi. Cái giấy hoãn dịch sẽ hoa lên trước mắt bạn mỗi khi ngủ dậy. Đừng lo, bạn sẽ gặp may mắn. Nữ mạng : Hễ đóng áo dài hoặc đứng trước gương quá mười lăm phút thì khởi hành thế nào cũng gặp mưa.

Tuần lễ gặp nhiều xui xẻo. Thứ hai, thứ tư có thể sẽ bị té một cái khi lên cầu thang (nhưng không phải là dấu hiệu báo trước kết quả thi cử) lời khuyên sẽ là đi đứng cho hân hoi, đi ngoài đường có thể sa hố, đi trong nhà có thể đụng cột. Giới thiệu : Dầu nóng nên có sẵn.

Bạn gái : Nhìn thấy nhện giăng tơ : Trong lòng đang bối rối, hình như, tiếng ấy vang vang lên, hình như tôi đã yêu người ấy. Hãy bước thật chậm để không gặp buồn. Bạn trai : Gặp một con bướm (tinh cờ, dù là ở trong sách, chứ ở thành phố để gì mà gặp bướm) : Một cuộc hẹn hò mơ hồ nào đang vẽ vời trong óc bạn.

Thì cứ khoảng đầu tháng bảy có nhiều hy vọng. Lời khuyên cố sức mà chạy nước rút. Phải đóng cửa «tu» liên tiếp trong tuần lễ cuối, không bận bẻ, không phớt xá. Có tin vui cho bạn trong ngày chủ nhật.

Con gái : Người ở về hướng Đông đang mong bạn. Đang ăn cơm mà nấc cục, có thể đúng là người đó đang nghĩ tới bạn. Nếu bạn làm được thơ, hãy lấy giấy bút mua một bài, hy vọng sẽ tuyệt tác. Con trai : Có tí máu nghệ sĩ, xin lỗi, bạn có hứa hẹn nhiều đề vào tâm lý chiến không ?

Nếu ngón tay út bạn để móng dài, không dám khuyên bạn cắt đi, nhưng nhắc bạn coi chừng bị thương cho da thịt kẻ khác, tội nghiệp. Tuần lễ giận hờn mưa nắng của các bạn gái. (Dĩ nhiên là các bạn trai phải là đại lý kẹo hay ô mai).

Vui buồn lẫn lộn. Cười buổi sáng, khóc buổi tối. Đừng nên xia vô chuyện kẻ khác, giữ lời nói, thận trọng khi nhắc tới chuyện không liên quan đến mình, kẻo bị người ta gửi tới lời muối ớt : Xí xọn. Nên viết thư (dù không gửi).

Thứ hai : Vui vẻ. Thứ ba : Buồn một chút. Thứ tư : Có thư. Thứ năm : Không nên đi mua sắm. Thứ sáu : Nên từ chối khéo một lời hẹn. Thứ bảy : Cố nén đừng khóc (Dĩ nhiên không bàn tới con trai). Chủ nhật với lời khuyên : Đừng bao giờ hát mãi một bài hát.

Nếu là bạn gái đã viết thư đầu hay sắp viết thư đầu, Sao Vân mách bạn nên dùng giấy học trò, có thể viết khi học bài mà không sợ bố mẹ hay anh chị khám phá ra — Giấy xanh giấy hồng là của nước mắt và tính toán và hò hẹn rồi — Đừng đi xa ba mẹ quá, bạn sẽ gặp buồn.

Bạn hãy gửi về cho Sao Vân giấc mơ của bạn trong tuần. Sao Vân sẽ giải giấc mơ của bạn rất thơ mộng và có thể sẽ làm cho bạn giật mình. Giấc mơ của tuổi vừa lớn, không còn gì đẹp bằng. Hãy ngậm kẹo mãi để được ngủ mơ suốt đời.

dấu xưa

(tiếp theo trang 35)

đề tài chúng tôi đề cập đến chỉ là những việc học hành. Tôi nào có dám nói cho nàng biết nỗi lòng tôi. Chỉ được hơn hai tuần, tôi đánh bạo viết một lá thư tỏ tình. Tôi đã trần tình, thổ lộ tâm hồn tôi cho nàng hay. Và tôi đã yêu nàng. Một mối tình sách vở qua 1 chiều mưa. Nàng cũng trả lời, và có cho biết chưa xem tôi là người mà nàng yêu được. Có chăng chỉ là một chút ít vu vơ thôi. Rồi sau đó, nàng cố lánh mặt tôi và rồi nàng nghỉ học. Có lẽ rằng nàng đã đi một nơi khác để học hành. Tôi chỉ gặp nàng rất ít vào những buổi chiều khi các nơi tan học và trong những lúc suy tư mộng tưởng.

Cùng Thanh Nam,

Cho tôi được gọi Thanh Nam lại một lần cuối. Dù chỉ một lần, nhưng hồn tôi đã khắc ghi hình bóng nàng. Sách đã bảo: Mối tình đầu thì đẹp và khó quên lắm. Còn chăng chỉ là những gì trong mộng tưởng. Còn chăng chỉ là những con đường mơ ước mà mình đã một lần dẫm chân đi vào. Còn chăng chỉ là những kỷ niệm êm đềm: những buổi chiều ngập lá me bay, tô điểm cho mối tình đầu êm đẹp đó. Dù chỉ là với tôi. Nàng đã đến dẫn tôi vào con đường tình ái, vùng mù sa của tình yêu. Có một lần nào, đi trên đường cũ, hồn lao xao theo bóng lá cây, để bảo rằng mình đã có những ý niệm đẹp nhất trong mối tình đầu. Cho tôi xin ghi lại. Để muôn đời, kỷ niệm đó khó nhòa phai trong tâm tưởng, và sẽ là một niềm an ủi tôi trong những nỗi buồn phiền nhất của cuộc đời. ■■

viết về * tình đầu

loài hoa rất bé

(tiếp theo trang 35)

trai ấy có lẽ hẳn học đệ nhị, tôi nghĩ thế. Tiếng động cơ xe nổ nhỏ gần tôi, bất giác tôi quay lại, ba chữ Chu văn An nằm ngoan ngoãn trên túi áo làm tôi mỉm cười (giỏi thế, học trường công).

— Bé ơi bé thật nơ xinh quá!

Ngày tháng chập chùng rơi... hai chúng tôi không ai hẹn nhưng cứ đến hai giờ trưa là tôi biết tôi sẽ đi ngang qua nhà đó, và người con trai có nụ cười thật dễ mến, giọng nói thật ấm lại ngồi ngay chỗ cũ nhìn tôi... lặng lẽ nhưng tha thiết.

Chỉ có những gì người ta không thực hiện được, không nói được sẽ làm ta nhớ mãi, khoắc khoải suốt đời.

Có một loài hoa rất bé nở trong hồn, tôi đã biết làm dáng, và nâng niu thật hai sợi dây màu tím thành cái nơ thật đẹp trên bím tóc.

Thái, tôi được biết người con trai đó tên Thái, bởi năm tôi lên đệ ngũ vô tình tôi ngồi gần nhỏ bạn và lại nhà nó chơi tôi mới biết nó ở gần nhà Thái.

Thoạt đầu nhỏ Thanh hỏi gặng tôi:

— Này Hương, mi có quen anh Thái ở gần nhà ta không?

— Ơ, Thái nào đâu? cùng lúc ấy tôi chợt hiểu...

— À không!

Con Thanh kể lể :

— Hồi chiều hôm qua ta đi học về vừa đến ngõ, anh Thái hỏi:

— Sao cưng về một mình. Bè thất nơ màu tím đâu ?

— Mi biết không ta đáp gọn:

— Giận rồi, nghỉ luôn.

Anh Thái trợn tròn mắt :

— Sao thế, huề đi, anh cho cả hai nhiều kẹo.

Rồi hết năm đệ ngũ, rồi tự trường tôi đã lớn, lớn hơn ngày xưa lúc nào tôi chả biết. Nhưng khi tới nhà chúng bạn hay vào một nơi công sở, người ta trang trọng gọi tôi bằng «cô». Tiếng cô làm tôi ngạc nhiên, tôi đã là cô rồi cơ à? tôi cứ hỏi hoài với chính tôi.

Chiếc áo dài trắng với vành nón lá quai tím, tôi vẫn yêu hoài màu tím (màu kỷ niệm mà). Tôi và Thái vẫn còn khoảng cách thật xa, chưa một lời nào gọi là đề quen thân. Thái vẫn nhìn tôi với ánh mắt tha thiết ngày nào của buổi trưa đi học buổi chiều đi về. Một hôm con Thanh «lẻo mép» mách nhỏ với Thái là :

— Anh Thái ơi, sao nhỏ Hương nó yếu lý hóa ghê đi, nó cứ than thở với Thanh hoài.

— Anh muốn giúp Hương lắm nhưng ngại cô bé tự ái không chịu. Thái nói thế !

Vài hôm sau tôi nhận được của Thái quyền một trăm bài Toán Lý Hoá và ở trang đầu quyền sách có ghi. «Người đi qua nhà tôi ngày hai bận. Nón che nghiêng nên chẳng thấy tôi buồn».

Ấy thế là tôi nổi giận ào ào, tôi chẳng biết tại sao, tôi giận nhỏ Thanh và khóc suốt hai giờ học vì nó đã bảo tôi dở toán. Tôi trả lại Thái quyền sách và còn nhớ nhỏ Thanh «nhả băng» hai tiếng «kệ tui» với Thái. Ngày xưa đó, không hiểu sao mà tôi tự ái lắm thế, tự ái tràn trề mệnh mông như biển.

Cuối năm ấy, tôi dời trường khác vì trường xa quá tôi đi nắng bị cảm

vật hoài. «Mối tình» bé tí âm thầm đó chìm lắng trong tôi.

Chiều hôm nay bước chân lạc lõng bơ vơ tôi đã đắm lên những lá me trên con đường cũ. Mưa tháng năm lất phất rơi cho tóc tôi rối bời, mưa đan thật mỏng, tôi có cảm tưởng như đang đắp tôi mờ trong sương mù của miền cao nguyên heo hút. Kỷ niệm kéo về ngun ngút, ời tuổi mười lăm bé bỏng đã thật sự bỏ tôi rồi, tôi phải làm gì đây, khi đôi tay không có quyền lực nhiệm màu để kéo cho thời gian ngừng lại cho tôi còn hoài tuổi thơ ngà ngọc.

Bây giờ tôi đã hết mộng mơ vớ vẩn. Tôi biết buồn với nỗi buồn có tên và chất chiu xây mộng ước, biết làm thế nào để diễn tả theo tình cảm của con tim và tôi cũng biết nhận thức được hai chữ «thương yêu», không có hai chữ đó thì vỡ hết vì con người được dựng nên bởi «yêu thương».

Giờ đây có bao nhiêu tình cảm đến trong đời tôi vẫn không làm sao tìm lại được «xao xuyến buổi đầu». Thái ! tôi nhớ hoài âm thanh đó, cái tên đã tới với tôi đầu tiên trong tình cảm. Thái không phải là «người đi qua đời tôi» hay người «tình đầu» theo nghĩa tiêu thuyết cải lương, mà Thái . . . . Hương sẽ nhớ hoài cái chữ Thái, Thái ơi ! anh là người đã yêu em ngay từ thuở em chỉ là bé con dưới mắt người ta. Anh đã khám phá ra ngay cái đẹp của một vành trăng đang đến độ tròn.

Ngày xưa nhận được hai tiếng ngắn ngủi «kệ tui» không biết Thái đã nghĩ gì . . . . có lẽ Thái đã buồn đã thất vọng, nhưng chắc chắn anh không bao giờ biết : anh là người đầu tiên cho tôi mắc cỡ, cho tôi phải về nhà soi gương và nhận ra mình lớn, cho tôi khóc suốt hai tiếng đồng hồ, cho tôi cảm thấy ghét, và cho tôi mối tình đầu tiên, đẹp nên thơ, thánh thiện ? ■■■■

Bài đã nhận được (Tiếp theo trang 56)

Ph. văn Nha. Phạm thị Trà Hương. Đinh Anh Anh. L.T. Thụy Vũ. Thu Thủy.
Hoa Tim Lạc Bình. Ng. thị Diễm Xưa. T.T.T. Nguyễn thị Chiêu Thu. Mai Trọng
Tâm Vũ Thụy Lam. Nguyễn Thu Hồng. Thiên Kim. Giang Thanh Bình. Trần
Thanh Yến. Nguyễn Trần Thủy Loan. Trần Ngọc Nghi Trâm. Trương thị Hoài
Thương Dương Trung. Lê Minh Hùng. Duyên Ngọc. Tigôn. Hải Phòng Vũ
thị Hải Dương. Hoàng Đệ. Dương Trung. Phú Định Thái Công Hầu. Đặng Bảo
Linh. Miên Trường Thanh. Dương Trung. Trầm Vi. L.T. Thụy Vũ. Thụy Mên.
Mân Côi. Hoa Trầm Luân. Dương Trung Hạ Huyền. Hạ Vương. Trần thị Miên
Thoại. Thiếu Lan Chi. Nhất Lan Tiên. Thái Đăng. Nguyễn Vũ Tóc Tím. Ngân
Trùng Phạm Vũ Mây Thu. Petite Amie. Hoàng Bắc Phi. Lê Thanh Dương
Tú Quỳnh. Phạm thị Chúa Nhật. Thanh Hương Thiên Di. TTC Nguyễn.
Nguyễn Thị Học Trò. Vũ. Nguyễn Phước Nguyên. Lê Vũ. N. ph. H.

dưới bàn học

Ng. Xuân Sơn. Mè O Sơn. Trầm Y Băng. LT Thụy Vũ. Vũ Hoài Linh.
Hạ Huyền Diệp Thùy Linh. N.T.N. Nguyễn Hoàng. Hoàng Thụy. Nguyễn
Hương Thùy Phi. Hồng Lam.

PHẠM MẠNH CƯỜNG

VỪA THỰC HIỆN XONG BĂNG NHẠC CHỦ ĐỀ 19

QUÊ HƯƠNG và LÒNG MẸ

BĂNG NHẠC CỦA MỖI NGƯỜI VIỆT NAM THƯƠNG
MẸ, YÊU QUÊ HƯƠNG VÀ DÂN TỘC

đã phát hành ngày 26-6-71

lại một địa chỉ không thể quên

TÚ QUỲNH

68, lầu I Crystal Palace, Sài Gòn

GHÉ TÚ QUỲNH, NGHE BĂNG NHẠC ĐỀ SO SÁNH TRONG
RỪNG BĂNG NHẠC LẠM PHÁT HÔM NAY, MUA MỘT CUỐN
VÀ SẼ ĐƯỢC PHẠM MẠNH CƯỜNG TẶNG NHẠC PHẨM MỚI NHẤT

MẮT LỆ CHO NGƯỜI TÌNH

Sữa MONT BLANC

tuổi trắng

MONT BLANC

của xứ non cao

*dồi dào sinh tố cần thiết cho
trẻ con và người có tuổi.*